

NATAŠA ŠPRLJAN

Sveučilište u Zadru

Centar za jadranska onomastička istraživanja

Trg kneza Višeslava 9, HR-23000 Zadar

nsprljan@unizd.hr

TOPONIMIJA NACIONALNOGA PARKA PAKLENICA

U ovome radu prikazana je toponimijska građa Nacionalnoga parka Paklenica prikupljena tijekom terenskih istraživanja u naseljima Starigrad-Paklenica i Seline. Svaki toponim označen je i na toponomastičkome zemljovidu te prikazan u Abecednome kazalu toponima koje omogućava njihovo jednostavno pretraživanje. U uvodnome dijelu rada ukratko su opisani govori Starigrada-Paklenice i Selina. Glavninu rada čini semantičko-motivacijska klasifikacija toponima, u kojoj su toponimi razvrstani u semantičko-motivacijske skupine te se analiziraju motivacijski poticaji prisutni pri nastajanju toponimskih likova.

1. Uvod

Nacionalni park Paklenica nalazi se na južnim obroncima Velebita na području tokova Velike i Male Paklenice. Sveukupna mu površina iznosi 95 km², a prostire se na području dviju županija: Zadarske i Ličko-senjske. Najviši su vrhovi Nacionalnoga parka Paklenica Vaganski vrh (1757 m) i Sveto brdo (1753 m). Radi zaštite toga najočuvanijeg i najvećeg šumskog kompleksa na području Dalmacije, područje tokova Velike i Male Paklenice 1949. godine proglašeno je nacionalnim parkom.

Na razmjerno malenome prostoru Nacionalnoga parka Paklenica koegzistiraju brojni prirodni fenomeni. Krški paklenički reljef odlikuje se izrazitom raznolikošću geomorfoloških oblika koji su se, kako ćemo vidjeti poslije, na različite načine odrazili u toponimiji. Veličanstvenomu izgledu Velike Paklenice u velikoj mjeri doprinose vode njezina kanjona, koje su naročito obilne u kišnome razdoblju godine i pri otapanju snijega. U Paklenici se nalaze i brojni speleološki objekti, među kojima je najpoznatija špilja Manita peć, danas adaptirana u turističke svrhe. Među osnovne prirodne fenomene Paklenice spadaju i njezin biljni i životinjski svijet, dio kojega su brojne endemične i reliktno vrste (Šikić 1994: 6).

Nacionalni je park Paklenica, između ostaloga, jedna od najposjećenijih planinarskih i alpinističkih destinacija na velebitskome prostoru. Tomu je u određenoj mjeri doprinio Planinarski dom (nekadašnji Borisov dom), koji je razmjerno lako dostupan, a ujedno je i polazišna točka brojnih planinarskih staza koje vode prema pakleničkim predjelima i vrhuncima. Alpinističke aktivnosti ponajviše se odvijaju u donjem dijelu kanjona Velike Paklenice, gdje se stijene na nekim mjestima uzdižu i do 400 metara u visinu. Svojim izgledom i položajem posebno se ističe Anića kuk, najveća stijena na Velebitu i najznamenitija stijena u Hrvatskoj. Usto se Paklenica ubraja među najposjećenije turističke destinacije u Hrvatskoj, pa je donji dio kanjona Velike Paklenice opremljen mnogim turističkim sadržajima.

2. Pregled dosadašnjih istraživanja

Područje Nacionalnoga parka Paklenica bilo je predmetom znanstvenih proučavanja različitih disciplina: geomorfologije, botanike, zoologije i speleologije (Šikić 1994: 5–6). O Paklenici su napisani brojni putopisi i planinarski vodiči (npr. Gilić 1979, Zrnić 1998, Lukač i dr. 2007, Jović 2016). Toponomastičkim se istraživanjima Paklenice dosada bavio samo Stanislav Gilić. U svojem radu *Paklenička toponimija – područje katastarskih općina Seline i Starigrad-Paklenica* (Gilić 1994) donio velik broj toponima koji nisu uključeni u korpus ovoga rada jer za njih nismo dobili potvrdu na terenu (vidi 3. poglavlje). Ovim smo radom obuhvatili tek dio raznolike i kompleksne, dosad slabo istražene, velebitske toponimije.

3. Predmet, cilj i metodologija istraživanja

Jedan od osnovnih ciljeva ovoga rada bio je prikupljanje što većega broja toponima na području Nacionalnoga parka Paklenica. Pritom smo slijedili metodu koju već niz godina primjenjujemo u Centru za jadranska onomastička istraživanja Sveučilišta u Zadru, a koja se prije svega sastoji u tome da se dobije što veći broj podataka anketiranjem lokalnoga stanovništva. Kako danas na području Nacionalnoga parka Paklenica nema trajno naseljenih stanovnika, za ovu prigodu anketirali stanovnike Selina i Starigrada-Paklenice koji dobro poznaju stanje na terenu i lokalna imena.¹

Kao sekundarni izvori toponimijske građe poslužili su nam spomenuti rad Stanislava Gilića (1994) i planinarski zemljovid². U konačnu smo građu uvrstili samo one toponime za koje smo dobili izravnu potvrdu od naših informanata.

¹ Ovom prigodom zahvaljujemo našim informantima: Dragici Jović, Duji Bušljeti, Anti Zuano-
viću, Mladenu Kneževiću, Miljenku Marasoviću, Anti Marasoviću i Jerolimu Kneževiću.

² Primjerice, *Nacionalni park Paklenica* (2014).

Svjesni smo činjenice da ovim pristupom nisu obuhvaćeni mnogi toponimi koji bi s motivacijskoga gledišta zasigurno bili vrijedni analize. To se prije svega odnosi na velik broj imena penjačkih smjerova koja se spominju u planinarskim vodičima (Gilić 1979), a informanti nam ih nisu potvrdili. Riječ je, naime, o imenima poznatima ograničenoj skupini alpinista. Ta su imena specifična i po svojem nastanku: penjački smjer obično imenuje alpinist koji je prvi njime prošao, pa je ime smjera rezultat trenutačne inspiracije.³ Iako ne možemo osporiti onomastičku važnost tih toponima (identifikacija referenta u prostoru), smatramo da njihovo navođenje izlazi iz metodološkoga okvira ovoga rada, koji se temelji isključivo na građi potvrđenoj terenskim istraživanjem.

Područje Nacionalnoga parka Paklenica odabrali smo kao početnu točku istraživanja širih razmjera koje će, nadamo se, u budućnosti obuhvatiti čitav velebitski prostor. Nacionalni je park Paklenica cjelina ne samo u administrativnome smislu već i u toponomastičkome. Taj je prostor, naime, izrazito bogat toponimima, i to poglavito u donjemu dijelu kanjona Velike i Male Paklenice, gdje do izražaja dolazi već spomenuti noviji toponimijski sloj nastao u okviru planinarskih i alpinističkih aktivnosti. Neki noviji toponimi potpuno su istisnuli starije. Primjerice, toponim *Urljaj Kuk*, koji podrijetlo vuče iz velebitske mitologije, danas je gotovo potpuno zaboravljen. Istisnuo ga je noviji toponim *Anića Kuk*, danas naširoko poznat među planinarima i alpinistima (Trošelj 2017: 34–36). Premda se tom problematikom ne bavimo u ovome radu, možemo pretpostaviti da na pakleničkome području ima još sličnih primjera.

Nakon prikupljanja građe i ubiciranja toponima na toponomastičkome zemljovidu, toponime smo razvrstali u semantičko-motivacijske skupine te smo, unutar svake od njih, toponime analizirali s obzirom na motivacijski poticaj koji je odigrao presudnu ulogu u formiranju toponimskoga lika.

4. Osnovne značajke govorā Starigrada-Paklenice i Selina

U ovome ćemo poglavlju smjestiti govore Starigrada-Paklenice i Selina u dialektni kontekst i navesti njihove osnovne značajke. Na fonološkoj i morfološkoj razini ti su govori identični. Budući da je istraživanje koje je prethodilo ovom radu bilo usmjereno ponajprije toponomastički, nedostaju neki primjeri tipični za opise govora, stoga smo se uglavnom oslanjali na toponimijsku građu i sponatani govor informanata.

³ Samo na Anića kuku postoji više od pedeset imenovanih penjačkih smjerova. Ilustracije radi navodimo neke od njih: *Kamasutra*, *Propeler*, *Enigma*, *Albatros*, *Zlatne godine*, *Alan fjord*, *Black Magic woman*, *Kava kod Dinka*, *Ona ljubi rock*, *Catch the rainbow*, *Juha*, *Capitan Pelinkovac*, *Brid za mali čekić*, *Infinito*, *Welcome*, *Šubara direkt*, *Velebitaški*, *Rumeni strah*, *Spider*, *Zenit*, *Nema Dinka do Dinka*, *Walter Wolf* (Gilić 1979).

Govori Starigrada-Paklenice i Selina pripadaju novoštokavskomu zapadno-ikavskom dijalektu kojim se govori na čitavome podvelebitskom području (Lisac 2003: 50). Za te je govore karakterističan ikavski refleks jata (*slívaju, liti, vríme, tísna, prîci, odsiçena, sikli, usriđ lita snîg, ùvik, mèdvid, dvîstā, Vîtrenîk, Cřnō Vřîlo, Drínove Drāž(i)ce, Cípalište, Brîg*). Ekavizmi se pojavljuju rijetko (*Srēdnjî Boròvnik, prema Cřnom Vř'u*), a u spontanome govoru zabilježili smo i neke ije-kavizme koji su, sudeći po dubletnim primjerima, najvjerojatnije rezultat nesvjesnoga korigiranja govora u kontaktu s ispitivačem (primjerice *ljêto i stijéna* uz ikavske inačice *lîto i stína*).

Šva u ovim govorima redovito daje /a/ (*dānas, dān, sān*). Stražnji nazal odrazio se kao /u/ (*pūt*), a prednji nazal kao /e/ (*mēso*).⁴

Govori Starigrada-Paklenice i Selina imaju peterovokalski sustav. Vokali se izgovaraju kao u štokavskim govorima, osim vokala /i/ koji se u zanaglasnome položaju (ovisno o okolini, položaju u riječi i broju slogova u riječi) često izgovara oslabljeno ili se potpuno izostavlja. Ta pojava varira od govornika do govornika te od primjera do primjera, npr. *Vělka Paklènca, îma pūno lîtcā i pēčna*; ali *nè vidi, bogàtijega, sa vēcōn liticon*.

Stanovnici Starigrada-Paklenice i Selina štakavci su (*Cípalište, pènjalište*).⁵

Fonem se /h/ u ovim govorima ne pojavljuje⁶; u većini primjera dolazi do ispadanja (*Cřnî Vř, Kûk od Ívini Vōdica, pūno ðivljî gòlubova, ājdûk*), odnosno do supstitucije s /v/ (*Sûvā Drāga, kûvaju*).⁷ U nekim primjerima (npr. imenica *vř* 'vrh') mogući su različiti ostvaraji (L *prema Cřnom Vř'u*, ali G jd. *vřva*).

Fonem /l/ pojavljuje se redovito (u građi i u primjerima govora bilježimo ga kao <lj>: *škālĵ, Būljma, Grēblĵe*). Za ove je govore karakterističan i fonem /ž/ (koji u radu bilježimo kao <đ>: *ùrēđena, obrađivat, òbrāđeno, ùsāđena*). Fonem /ž/, koji bilježimo kao <dž>, pojavljuje se u toponimu *Samàrdž(i)novac*. Fonem /ń/ bilježimo u ovome radu kao <nj> (*Brēz(i)menjača, Babūnjuša*).

Finalno nastavačno -m > -n (*Pod Plánōn, Nad Pēc(i)cōn, ùmjetnîn náčnon, sa blāgon, sa vřšićōn mālin, sa vēcōn liticon*).⁸

⁴ Potvrde odraza nazalnoga /e/ kao /a/ iza palatala (primjerice **prijat*, **zajat*, **žalac* i dr., koje nalazimo u nekim zapadnoikavskim govorima (vidi Lisac 2003: 52) nismo zabilježili jer je istraživanje ponajprije bilo usmjereno na toponimiju.

⁵ Novoštokavski je ikavski dijalekt i šćakavski i štakavski, s time da su govori u Dalmaciji zapadno od Cetine uglavnom šćakavski (Lisac 2003: 52–53).

⁶ /H/ se ipak može pojaviti sporadično (npr. *Ōkućak je kòd nās vřh u nízu koji se istiçe*), što je vjerojatno posljedica nesvjesnoga korigiranja govora u kontaktu s ispitivačem.

⁷ Moguće je da postoje i primjeri supstitucije s /j/, odnosno /k/, tipične za novoštokavski ikavski dijalekt (Lisac 2003: 53), a koje nismo uspjeli zabilježiti na temelju spontanoga govora.

⁸ Riječ je o pojavi uobičajenoj za štokavske (ali i za čakavske) govore uz more i u blizini mora (Lisac 2003: 54).

Dočetno *-l* u glagolskome pridjevu radnom > *-ja*: *bija*, *sádija*, *sagrádija* ili > *-Ø*: *savláda*, *zvá*, iako gdjegdje *l* > *-o*: *òbrěsto*.⁹ I u imenskih riječi postoje različiti odrazi, npr. *-l* > *-ja* u primjeru *dija*, ali *-l* > *-Ø* u toponimu *Vílín Stô* te očuvano *-l* u primjeru *màštēl*.

U prezentskim oblicima glagolâ tipa *dôc*, *pôc* i dr. došlo je do promjene /*jd*/ > /*ž*/: *dôđe*, *pôđe*; analogijom prema tim oblicima nastao je i prezent glagola 'ići' *îdē*.

Prezent glagola *môci* glasi *möre*, *nē morete*, prema promjeni /*ž*/ > /*r*/ karakterističnoj za novoštokavski ikavski dijalekt (Lisac 2003: 54).

Druga se palatalizacija u pravilu ne provodi (*u Súvoj Drăgi*).

Stariji oblik *crljen*, očuvan u toponimima *Crljên(î)ca*, *Crljenă Gréda*, *Crljenî Kûk* i *Crljenî Brîgovi* danas je zamijenjen oblikom *crven* (npr. *òna je crvèna*).

Naglasni je sustav ovih dvaju govora tipičan novoštokavski, s dvama silaznim i dvama uzlaznim naglascima.

Primjeri:

- kratkosilazni naglasak: *ljěto*, A jd. *vòdu*, *lòkve*, *zěmlju*
- dugosilazni naglasak: *stâri*, *ljûdi*, *znâte*, *tîsna*, *prîci*
- kratkouzlazni naglasak: *pokriven*, *džžali*, *dubina*, *na rûkama*, *plàzati*
- dugouzlazni naglasak: *náci*, *strádala*, *slívaju*, *strána*, *múla*.

Distribucija naglasaka većinom je ista kao u standardnome jeziku; iznimka je preskakanje naglasaka na proklitiku u nekim primjerima (npr. *zâ brdo*, *dvâ î pō*). Prednaglasnih dužina nema, a zanaglasne su u većini slučajeva očuvane (*sîpār*, *u zâdnjē vrîme*, G jd. *vòdē*, *do zâdnjēga*, *ne tòpî*, *talijānsko*, *òbrěsto*, *îmā*, *îdēmo*), iako se u slobodnome govoru mogu i pokratiti (*pēt mětara*, *priko Lăstăva*, *stârih kûca*, *Klimēnta od Mōčila*, *Kûkovi ispod Vlăke*, *s dônje strâne*, *s Îvini Vōdîca*, *gòlubova*, *iz rupe* itd.). U slučaju dvaju zanaglasnih slogova zanaglasne se dužine čuvaju samo iza kratkoga naglasaka (*Njîvârška Glâv(î)ca*, *Mădîrski Dòlac*), dok se iza dugih naglasaka krate (*Pălješka Drăga*). U riječima s trima zanaglasnim slogovima dužine se u pravilu krate (*Mălovanski Stănovi*, *Știrovačka Kòsa*). Dužina na finalnome vokalu u pravilu je fakultativna (*zòvē*, *îmā*, *velčînē*, *nēma vòdē*, *u zâdnjē vrîme*, G *nèkē šumē*, ali *vělka kòtlina*, *sa gòrnje strâne*, *zèleni dócić*, *Rîbničkă Vrăta*, *Văganskî Vř*).¹⁰

Za morfologiju imenica karakteristične su sljedeće pojave:

- duga množina: *Fûrlănski Vîrovi*, *Tòrovi*, *Kûkovi ispod Vlăke*
- nastavak *-a* u G mn.: *pēt mětara*, *priko Lăstăva*, *stârih kûca*, *Klimēnta od Mōčila*, *dvîstă kóză*

⁹ Inače je u govorima bližima moru češći prijelaz *-l* > *-a* u glagolskome pridjevu radnom (Lisac 2003: 54).

¹⁰ Detaljnije o bilježenju zanaglasnih dužina vidi u 5. poglavlju.

- u DLI mn. imenica *a*-deklinacije ujednačen je nastavak *-in*: *sa klèkin, prema Mâlin Mòčilin*
- u DLI mn. imenica *e*-deklinacije zabilježeni su nastavci *-ama*: *u Strànama, sa vílama* i *-an*: *na Biljevinan*.

U infinitivima glagola usporedno se pojavljuju krnji oblici (*obrađivat, òstat, îc*) i oblici s dočetnim *-i* (npr. *vrátiti, pròci, izíci*).

5. Napomene o transkripciji i o pravopisu

Transkripcija je spontanoga govora u ovome radu fonetska da bi izvorni govor lokalnoga stanovništva bio što vjernije prikazan. S druge strane, kada je riječ o varijacijskim fonološkim pojavama, pri bilježenju toponimijske građe težili smo određenoj generalizaciji nastojeći zapisom obuhvatiti više izgovornih varijanta određenoga toponima koje smo opazili pri njihovu izgovoru. Primjerice, zanaglasno /i/ koje podliježe redukciji, u spontanome smo govoru bilježili, odnosno izostavljali s obzirom na njegov ostvaraj u svakome pojedinačnom slučaju (npr. *mèdvid, dócić, nè vidi, prema Mâlin Mòčilin*; ali *prema Pòčtelju, kod Klánca od Àńca Lúkē, Vèlka se Paklènca vidi kô nà dlanu*). Pri bilježenju toponimijske građe u takvim smo slučajevima vokal /i/ stavljali u zagrade (*Vèl(i)kǎ Paklèn(i)ca, Mâlǎ Paklèn(i)ca, Pòč(i)teljov Vř*), čime su obuhvaćeni svi njegovi potencijalni ostvaraji. Iz istoga smo razloga zanaglasne dužine čiji je ostvaraj fakultativan u građi bilježili znakom [ː], koji označuje varijaciju dužine i kraćine: *Vèl(i)kǎ Paklèn(i)ca, Mâlǎ Paklèn(i)ca, Širokǎ Brîg, Râvně Drǎge, Vèl(i)kǎ Kòs(i)ca, Dônǎ Drǎga*.¹¹ Znakom [ː] bilježili smo samo one zanaglasne dužine čiji je ostvaraj stabilan (npr. *Nřivǎrski Bùnār, Klīmēnta, Boròvník, Vílín Stô* i dr.).

Pri bilježenju toponimskih likova vodili smo se pravopisnim načelom koje je uvriježeno u Centru za jadranska onomastička istraživanja, a prema kojemu se sve sastavnice višerječnih toponima (osim prijedloga i veznika) pišu velikim početnim slovom. Primjerice: *Gláv(i)ca od Gòrě, Vráta od Sûvě Drǎgě, Kùkovi ispod Vlákě*.¹²

¹¹ Takav je slučaj, primjerice, u određenih pridjeva tipa *mâlǎ, vèl(i)kǎ, dônǎ, râvně*, no na ostvaraj zanaglasnih dužina utječu i drugi čimbenici, kao što su broj slogova u riječi te mjesto naglasaka.

¹² Za obrazloženje takve metodologije vidi Jurić i Skračić (2007: 165–166).

6. Toponimijska građa

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKA	1	<i>Čemérac</i>	dolac	
PKA	2	<i>Gölovrhe</i>	greben s kojega se otvara pogled na Liku	
PKA	3	<i>Jančar(i)ca</i>	vrtača	
PKA	4	<i>Pòč(i)teljov Vř</i>	vrh	<i>Vř koji glèdā prema Pòčtelju. To je sèlo do Góspića.</i>
PKA	5	<i>Oglāv(i)-novac</i>	dolac	
PKA	6	<i>Škrřpovi</i>	skupina od nekoliko velikih vrtača	
PKA	7	<i>Brdāšce</i>	brdo	
PKA	8	<i>Māľ Javòrnřk</i>	dolac	
PKA	9	<i>Čũnj</i>	vrh koji oblikom podsjeća na čunj	
PKA	10	<i>Javòrnřk</i>	dolac	
PKA	11	<i>Ivánkovac</i>	brdo	
PKA	12	<i>Rřbnička Vráta</i>	prijevoj	
PKA	13	<i>Šěšeljavac</i>	dolac	
PKA	14	<i>Krřgljāci</i>	dolac	
PKA	15	<i>Koròvřlje</i>	brdo	
PKA	16	<i>Přsak</i>	strm teren na kojemu je sitni kamen (<i>sřpar</i>)	<i>Strāna koja je břla mǎlo škaljòvita, kòd nās se tāj škalj zòvě přsak. Uz Přsak je bílo kò sřpār.</i>
PKA	17	<i>Věľ(i)kǎ Strāžben(i)ca</i>	vrh	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKA	18	<i>Bùšljetića Stân</i>	pastirski stan	
PKB	1	<i>Vis(i)baba</i>	vrh	
PKB	2	<i>Věł(i)kã Čelàkuša</i>	vrh	
PKB	3	<i>Ròšove Pòljane</i>	predio	
PKB	4	<i>Golùbnjača</i>	pećina	<i>Dòsta imā pròstora, nìje vèlka dubìna.</i>
PKB	5	<i>Bàdānj</i>	vrh	
PKB	6	<i>Štìrovačka Kòsa</i>	prijevoj	
PKB	7	<i>Věł(i)kã Rúja</i>	predio u kotlini s umjetnim lokvama koje su služile kao izvor vode za stoku stanovnika Bukovice	<i>Òni bi sa gòvedima i sa kònjima tò pòtabali. Rúja je jèdna vřtača velčìne pět pútā pět mètara, koja je zèmljava, i òni tò pòtabaju i ònda se slívaju vòde lìti, i tò dŕžĩ vòdu, i tò je bíla vòda za píce za blāgo.</i>
PKB	8	<i>Dùbokã Dòł(i)na</i>	duboka kotlina kojom prolazi staza	
PKB	9	<i>Štìrovac</i>	vrh	
PKB	10	<i>Dóci</i>	dolac	
PKB	11	<i>Marásovac</i>	izvor	
PKB	12	<i>Strùge</i>	zaravan na kojoj je planinarsko sklonište	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKB	13	<i>Mâlă Rúja</i>	predio u kotlini s umjetnim lokvama	<i>Tô su lõkve koje su nàpravljene sa úmjetnîn nácnon da zàdrže vòdu, da ljûdi imaju vòdu za blâgo, jer je tâj próstor bîja pokriven dõsta blâgon.; Ljûdi su tû sa blâgon utabávali zěmlju. Tû je dŕžalo vòdu cilo ljèto.; Na Mâloj Rúji nêma vòdē u zàdnjē vrîme.</i>
PKB	14	<i>Višerujno</i>	brdo	
PKB	15	<i>Sklõn(i)šte Strũge</i>	planinarsko sklonište na Strugama	
PKB	16	<i>Băbîn Vŕ</i>	vrh	<i>Vělka se Paklènca vîdi kô nà dlanu.</i>
PKB	17	<i>Măŕăsova Gòra</i>	šumoviti dio u vršnoj zoni	
PKB	18	<i>Dèbelõ Bŕdo</i>	brdo	
PKB	19	<i>Jürlina Stân</i>	pastirski stan; prema prezimenu <i>Jürlina</i>	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKB	20	<i>Băbino Jèzero</i>	jezero	<i>Stâri su lĵudi rĕkli kad je plĭma i òseka na môru da je táko i tû. Ônda znâte kôja mu je dubĭna. Tû ka su iz Bùkovice gònli blăgo na ĭspašu, tû bi na tĭsuće komădă gřla dòlazlo na píće, a nĭkad òticalo nĭje nit mu je ĭko dnò mөгă náci. Tû su rònĭoci ĭšli.</i>
PKB	21	<i>Plàzača</i>	dio uspona kroz Veliku Paklenicu na samome početku Klanaca	<i>Ûzbrtca koja je bĭla jăko tĭsna, zòve se Plàzača jer se mòralo na rùkama plàzati, nĭje se mөгlo prĭci. Ôna je ùrĕđena da mөгu i mŭla prĭci.</i>
PKB	22	<i>Břdo</i>	veliko brdo podijeljeno na <i>Koròvĭlje, Ômăr, Vrăta, Sklöp, Dĕbelŏ Břdo</i> i <i>Tád(i)nu Glăv(i)cu</i>	<i>Cĭlo břdo od Străžbence jĕdnĕ do Străžbence drŭge, âmo do Bŭlĵmĕ, se zvălo Břdo.; ĭđĕmo nă Brdo, pòd Brdo i ză Brdo.</i>
PKB	23	<i>Tád(i)na Glăv(i)ca</i>	vrh	
PKB	24	<i>Bŭlĵma</i>	prijevoj kojim se izlazi na ličku stranu Velebita	<i>G Bŭlĵmĕ</i>
PKB	25	<i>Răpavac</i>	vrh	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKB	26	<i>Zòran(i)ćev Vř</i>	vrh	
PKB	27	<i>Băbîn Dòlac</i>	prijevoj i udolina kojom se odvijao prijetov iz Planinarskoga Doma prema Strugama pa zatim u Liku	
PKB	28	<i>Široki Brîg</i>	brdo	
PKB	29	<i>Străžben(i)ca</i>	izvor	
PKB	30	<i>Crljenî Kûk</i>	kuk	
PKB	31	<i>Ōkno</i>	vrh	
PKB	32	<i>Krâjni Brîg</i>	brdo	
PKB	33	<i>Străžben(i)ca</i>	vrh	
PKB	34	<i>Vûčjă Drăga</i>	draga	
PKC	1	<i>Văganski Vř</i>	najviši vrh Velebita	
PKC	2	<i>Sëgestin</i>	vrh	
PKD	1	<i>Bûkovî Pòtok</i>	potok	
PKD	2	<i>Bòjinac</i>	predio	<i>Năzvăn po Bójinon Kûku.</i>
PKD	3	<i>Bójin Kûk</i>	vrh u podnožju kojega je pećina	<i>Lègēnda vèli da je tămo strădala něka Bója.</i>
PKD	4	<i>Nék(i)ća Dòlac</i>	dolac na Bojincu u kojemu su kuće; prema prezimenu <i>Nékić</i>	
PKD	5	<i>Pískavac</i>	veća lokva u kamenu	<i>Mî kăžemo lőkva il kămenca.</i>
PKD	6	<i>Kătîća Kûk</i>	kuk; prema prezimenu <i>Kătîć</i>	
PKD	7	<i>Glăv(i)ca od Gòrě</i>	vrh na granici Nacionalnoga parka	
PKD	8	<i>Dùbrave</i>	šumovit predio	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKD	9	<i>Ràzvršje</i>	prijevoj između dvaju vrhova	
PKD	10	<i>Jágīn Kūk</i>	kuk koji se ističe svojim neobičnim oblikom i položajem u središtu udoline	
PKD	11	<i>Šík(i)ća Glāv(i)ca</i>	vrh na granici Nacionalnoga parka	
PKD	12	<i>Órlovače</i>	predio	
PKD	13	<i>Krilať Kūk</i>	kuk	
PKD	14	<i>Jezérce</i>	pečina u stijeni iz koje tijekom čitave godine kaplje pitka voda	
PKD	15	<i>Vël(i)kǎ Dòlac</i>	udolina koja se nekoć kosila	
PKD	16	<i>Vël(i)kě Křčev(i)ne</i>	brdo	
PKD	17	<i>Cřnika</i>	pečina	
PKD	18	<i>Mâlě Křčev(i)ne</i>	brdo	
PKD	19	<i>Módrin Dòlac</i>	udolina	
PKD	20	<i>Strâne</i>	predio	L u Strànama
PKD	21	<i>Vintùr(i)-nov(i)ćeva Glāv(i)ca</i>	vrh	
PKD	22	<i>Prăg</i>	vidikovac	
PKD	23	<i>Písak</i>	predio	
PKD	24	<i>Žlibať Kūk</i>	kuk žljebastoga oblika	
PKE	1	<i>Krcěľjuša</i>	predio	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	2	<i>Tòrovi</i>	visoravan	<i>Tû su bìli tòrovi za vòlove dok su ljûdi nà tòn pròstoru dŕžali vòlove. Mòji stârci i òvî dîja iz Mârâsovća su ìmali vòlove, kad zîmi nîsu š njimâ rádli i u jěsěn, onda b i pòtrali u Sûvu Drăgu, Brèzimenjaču i ònda su vòlovi dòlazli na vr̃, zvâlo se Tòrovi.</i>
PKE	3	<i>Vráta od Sûvĕ Drăgĕ</i>	izražena kotlina	<i>S dônje stráne je Boróvnĭk, Ôkučak, a gòri je Străžbena. Tò je vĕlka kòtlina, tû se mōže izĭći sa blâgon.</i>
PKE	4	<i>Pér(i)nă Grĕda</i>	dva istaknuta kamena koja oblikom podsjećaju na gredu	<i>Tû su ljûdi odmárali, někada nôćli, kad bi išli u Líku.</i>
PKE	5	<i>Bŭkovă Stăza</i>	put	
PKE	6	<i>Ôpâljena Strána</i>	predio koji je nekoć bio zahvaćen požarom	<i>Zapálila se, pa ju je pōžâr savláda.</i>
PKE	7	<i>Brèz(i)-menjača</i>	jaruga	
PKE	8	<i>Lîpĭ Brĭg</i>	brdo	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	9	<i>Pòpōva Pòšta</i>	prijevoj na stazi	<i>Īde se p̄rvo sa gōrnje strāne grēbena, a ōnda pūt prēlazi na dōnju strānu.</i>
PKE	10	<i>Boròvnīk, Dòl(i)narski Borovnici</i>	brdo i vrh	
PKE	11	<i>Brèz(i)-menjača</i>	predio kojim teče jaruga	<i>Jàruga je pòtok koji nèkād jē, nèkād nīje.</i>
PKE	12	<i>Živā Kāmen(i)ca</i>	predio; prema riječima informanta, nema traga nikakvoj kamenici, a ni vodi	
PKE	13	<i>Čavlinov Brīg</i>	brdo	<i>Čàvlīn je bīja ājdūk koji je rádiya nà ton pròstoru. Ōn je ūbijēn u Pāklenici i pòkopān je. Čavlinov gròb je preko púta Ànca Kùka.</i>
PKE	14	<i>Māļ Mōzāk</i>	brdo	
PKE	15	<i>C̄rñ Ōkučak</i>	istaknuta stijena na litici	
PKE	16	<i>Kòr(i)ta</i>	korito	
PKE	17	<i>Vèl(i)kī Mōzāk</i>	brdo	<i>Stāri kāžu: tāj nēma ni mālog ni vèlkog mōzga kō vūd īde.</i>
PKE	18	<i>Gòlīc</i>	vrh	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	19	<i>Mödrī Ōkučak</i>	istaknuta stijena na litici	<i>Ōkučak je kòd nās vr̃h u nīzu koji se ističe, skùpina kāmēnja.</i>
PKE	20	<i>Sūvā Drāga</i>	dolina s jarugom	<i>Ū tōj Súvoj Drāgi imā tòlko šúšnja, bŭkve, mòžda ĩma mētār i vīšē, vī tū nē možete próci od līšća. Tāj se pòtok ni nē vdi. Ōn vr̃ja, al se nē vdi. Sa klèkin je òbrēsto.</i>
PKE	21	<i>Vrātrovac</i>	izvor s kojega se napaja Starigrad	
PKE	22	<i>Rám(i)ci</i>	naselje u kojemu su živjeli posljednji stanovnici Paklenice	
PKE	23	<i>Šīrokō Tòč(i)lo</i>	predio	<i>Tòčlo znāči s̃par, s̃itno kāmēnje.</i>
PKE	24	<i>Babūnjuša</i>	pećina	<i>Bābŭlj je kāmēn.</i>
PKE	25	<i>Bòrovā Kōsa</i>	prijevoj	
PKE	26	<i>Grābār</i>	predio	
PKE	27	<i>Kōzārska Plōča</i>	predio	
PKE	28	<i>Kosír(i)ca</i>	prijevoj i vidikovac	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	29	<i>Planinārski Dôm, Bôrisov Dôm</i>	planinarski dom izgrađen 60-ih godina 20. stoljeća, glavno okupljalište planinara i turista Nacionalnoga parka Paklenica; imenovan prema prvoborcu Borisu Anzuloviću, pravniku iz Novigrada i aktivnome planinaru koji je poginuo u Drugome svjetskom ratu	
PKE	30	<i>Západak Šík(i)ća</i>	predio	<i>Západak je dîja di se mōgla obrađivat zēmļa.</i>
PKE	31	<i>Str̥mac</i>	strma padina ispod Planinarskoga Doma	
PKE	32	<i>Bilig</i>	vrh	
PKE	33	<i>Západak Pár(i)ća</i>	predio na kojemu su nekoć bili vrtovi	<i>Vřtli koji su bìli jâko rōdni, ali je sād svě zârāslo.</i>

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	34	<i>Potkòna- č(i)na</i>	predio u Velikoj Paklenici uza stazu sa starim kućama	<i>Tû ìma stârih kûća ùnûtra, od Trošélja, Mârâsovića, Nógíća, tû su òni stâjali kad je bîla zâbrana. (...) Rânije je bîla zâbrana da prîvi šêstoga nîko nè može sa blâgon òstat kraj môra. Svâk môra íc u plânnu i bîti do prîvi dèvētoga. Prîvi dèvētog se mōže vrâtiti k mōru.</i>
PKE	36	<i>Sirjâkuša</i>	predio	
PKE	37	<i>Bršljânuša</i>	predio	
PKE	38	<i>Dônjî Boròvnik</i>	predio	
PKE	39	<i>Dôšenove Njîve</i>	predio koji se nekoć kosio	
PKE	40	<i>Piskòvitâ Kòs(i)ca</i>	manji prijevoj	<i>Jèdân dîja sa vřšícôn mâlin di ìma jâko pûno píska.</i>
PKE	41	<i>Ôrlovo Gnjízdo</i>	prijevoj	
PKE	42	<i>Klèkovac</i>	vrh na samoj granici Nacionalnoga parka	<i>G Klèkôvca</i>
PKE	43	<i>Štulínov Dòlac</i>	udolina koja se nekoć kosila	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	44	<i>Gôrnjã Drãga</i>	draga	
PKE	45	<i>Njïvãrska Glãw(i)ca</i>	vrh	
PKE	46	<i>Přdež(i)ne</i>	predio	
PKE	47	<i>Dônjã Drãga</i>	draga, između nje i Gornje Drage nalazi se greben	
PKE	48	<i>Dùbrav(i)ce</i>	predio	
PKE	49	<i>Grãd(i)na Marãsoviãa</i>	vrh	
PKE	50	<i>Lugárn(i)ca</i>	planinarska kućica, odmorište i okrepište na putu prema Planinarskome Domu	
PKE	51	<i>Marãsović</i>	zaselak	
PKE	52	<i>Drínove Drãž(i)ce</i>	predio na kojemu raste drijen	<i>...di ìma strãšno pùno drìna.</i>
PKE	53	<i>Njïve</i>	predio	<i>Bìle su svě njïve i livade, dùgo se vrìme kòslo. Dãnas ništa nìje òbrãđeno.</i>
PKE	54	<i>Njïvãrska Strána</i>	predio	<i>U Njïvãrskoj Stráni je bïja izvõrnik di su njïve svě píle võdu, a sãd tòm izvõru nêma ni spõmena.</i>
PKE	55	<i>Njïvãrski Bùnãr</i>	bunar	
PKE	56	<i>Ìvanove Jãme</i>	dvije velike jame	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKE	57	<i>Vrilo u Njivarskoj Stráni</i>	nekadašnji izvor, sada presušen	<i>Óvde je bíla vòda u Njivarskoj stráni, bíla je òzídana sa zítcon, i bílo je vòdē do pètnaes sèdmōga. I svī òvi su blāgo išli pòjiti.</i>
PKE	58	<i>Òrlōv Kùk</i>	vrh	
PKE	59	<i>Kùk od Njivarske Stráně</i>	kuk	
PKE	60	<i>Zùpkovača</i>	predio	
PKE	61	<i>Dòl(i)ne Rám(i)ća i Pár(i)ća</i>	udolina	<i>svě vřt do vřta, pòzídane lǎstve</i>
PKE	62	<i>Bùkovō Tòč(i)lo</i>	prohodna strana kuka	<i>Stāri bi rěkli tòčlo ili žálo, a sad se káže sřpar. Díja di se urušávalo, mōglo se prōci.</i>
PKE	63	<i>Kàtīća Mlīn</i>	mlin	
PKE	64	<i>Kàtīća Vodēn(i)ca</i>	pitka voda koja se slijeva u korito	<i>Sād je ùrēđeno jèdno kòrto i vòda ìde u kòrto, mōže se blāgo nǎpti kad nǎide.</i>
PKE	65	<i>Kàtīci</i>	naselje	
PKE	66	<i>Kùk od Bùkovog Tòč(i)la</i>	kuk	
PKE	67	<i>Klimēnta</i>	brdovit predio	
PKE	68	<i>Mārkov Mlīn</i>	mlin	
PKE	69	<i>Kùk od Zágona</i>	kuk	
PKE	70	<i>Věl(i)kǎ Kòs(i)ca</i>	prijevoj na stazi	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKF	1	<i>Brûndo</i>	vrh	
PKF	2	<i>Plöče</i>	predio	
PKF	3	<i>Mălovănski Stănovi</i>	pastirski stanovi	
PKF	4	<i>Mălovăn</i>	vrh	
PKF	5	<i>Libûrniĵa</i>	najviši vrh Zadarske županije i vidikovac	<i>Rănije se nikăd nĵje zvă Libûrniĵa, tô je planînărsko ĩme.</i>
PKF	6	<i>Tihă Pêć</i>	pećina	
PKF	7	<i>Răvně Drăge</i>	draga	
PKF	8	<i>Jănjčara</i>	vrh	
PKF	9	<i>Jăncĵĵ Dóci</i>	dolac; nekada se ovim toponimom imenovao čitav brdski lanac od Liburnije do Svetoga Brda, a danas se odnosi na manje područje	
PKF	10	<i>Lĵpă Stăza</i>	put od Planinarskoga Doma prema Vaganskome Vrh	
PKF	11	<i>Băbĵn Kûk</i>	kuk	
PKF	12	<i>Šĵroki Brĵg</i>	brdo	
PKF	13	<i>Lăstve</i>	predio; <i>lăstve</i> ‘pristave s obradivom zemljom’	<i>Ôtišli smo u Líku priko Lăstăva.</i>
PKF	14	<i>Sklòp(i)na</i>	pećina	
PKF	15	<i>Păr(i)ci</i>	naselje	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKF	16	<i>Kòrōna</i>	stijena koja se pruža poviše Kneževića i Sklopine	<i>Sīga koja je òdsičena skrôz. Sīga je vřsta kāmena, rēkā bi da je betonřrano. Sīga ili sēdra.</i>
PKF	17	<i>Sīga</i>	istaknuta stijena	<i>Po sástavu stijéne istā kão i Crřljena Grēda.</i>
PKF	18	<i>Kněževíci</i>	pečina	
PKF	19	<i>Vílín Stô</i>	istaknuta stijena na čistini	<i>Na rúbu Cípaliřta stijéna koja je ùsāđena u cēntru nēkē šùmē bōrove, sáma. Nēma ôkolo nřčega, sāmo tâ jēdna stijéna, kô da ste nēkū kŭću ūzeli s helikòpteron i posádli je u cēntru tē šŭme. (...) Kad san jâ bĭja mālĭ, nās su nājviše strāřli sa vĭlama.</i>
PKF	20	<i>Kontínovo Vrĭlo</i>	aktivan izvor	
PKF	21	<i>Ōgrad(i)ca</i>	velika njiva koja se nekoć kosila	
PKF	22	<i>Kněškĭ Boròvnĭk</i>	predio	
PKF	23	<i>Júk(i)ća Vrĭla</i>	izvor s kojega se napaja Starigrad	
PKF	24	<i>Věł(i)kĭ Kŭk</i>	vrh	
PKF	25	<i>Plána</i>	predio	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKF	26	<i>Mòkrača</i>	prirodna pećina u kojoj ima vode	
PKF	27	<i>Pod Plánōn</i>	predio	
PKF	28	<i>Fùrlānski Virovi</i>	aktivan izvor	<i>Návodno je tō bílo talijānsko prézime Furláni. Návodno su bíli něki Furláni koji su šikli šǔmu, dǔlazli do vǔrōva, transportírali dr̕va za ũtovar.</i>
PKF	29	<i>Srědnjǐ Boròvnĭk</i>	predio	
PKF	30	<i>Kǔk od Rújice</i>	kuk	
PKF	31	<i>Klĭmēnta, Klĭmēnta od Mǔčĭla</i>	nepropustan kameni greben, duž njega ima nekoliko prijevoja kojima se može prijeći na drugu stranu	
PKF	32	<i>Cǔnǔ Vrĭlo</i>	glavni izvor u Velikoj Paklenici	
PKF	33	<i>Samàrdž(i)-novac</i>	predio	
PKF	34	<i>Lùkovača</i>	predio, padina	<i>Uz Lùkovaču ĭdeš prema Cǔnom Vǔ'.</i>
PKF	35	<i>Škĭlĭća Stān</i>	pastirski stanovi	
PKF	36	<i>Grěblje</i>	prijevoj	<i>Iz Grěblja se pěnjěš na Cǔnĭ Vrĭ ili iza Klĭmēnte uz pòtok Vělke Paklěnce prema Dǔmu.</i>

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKF	37	<i>Mâlă</i> <i>Mòč(i)la</i>	predio	L <i>prema Mâlin</i> <i>Mòčilin</i>
PKF	38	<i>Crñi Vř</i>	vrh	
PKF	39	<i>Màrtinovo</i> <i>Mìr(i)lo</i>	prijevoj između Male i Velike Paklenice na kojemu su <i>mirila</i> ‘kamene ploče vezane za pogrebne običaje velebitskoga stanovništva koje su se postavljale na odmorištima između kuće i groblja’	
PKF	40	<i>Jablànuša</i>	vrh	
PKF	41	<i>Klànac od</i> <i>Jablànušë</i>	klanac	
PKF	42	<i>Vèl(i)kă</i> <i>Mòč(i)la</i>	predio	
PKF	43	<i>Râvnî Dòlac</i>	udolina	
PKF	44	<i>Stârô Vrîlo,</i> <i>Vrîlo (na</i> <i>Mòč(i)lin)</i>	nekadašnji izvor	<i>Stâro Vrîlo se više</i> <i>nè vidi, òno je</i> <i>zâplîlo, ôdnîla ga</i> <i>vòda.</i>
PKF	45	<i>Kòmîc</i>	vrh	
PKF	46	<i>Stulinuša</i>	predio na kojemu su pećine	
PKF	47	<i>Zèlenî Brîg</i>	brdo	
PKF	48	<i>Klànac od</i> <i>Vèl(i)kî</i> <i>Mòčila</i>	klanac na ulazu u Velika Močila	
PKF	49	<i>Vláke</i>	predio	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKF	50	<i>Škiljići</i>	zaselak Grabovih Dolina	<i>Tû su ljûdi žívlí priko lîta sa blâgon.</i>
PKF	51	<i>Mijatova Jăma</i>	jama	
PKG	1	<i>Búnovac, Búnjevac</i>	predio	
PKG	2	<i>Búnovačka Vráta, Búnjevačka Vráta</i>	prolaz prema Bunjevcu	
PKG	3	<i>Bîľ Vř</i>	vrh	
PKG	4	<i>Sòl(i)lo</i>	predio na granici Nacionalnoga parka	<i>Tû se sòlî blâgo. Pòspe sòl, i ôvce, kòze lîžu. Ůvik bi trîbalo blâgu sòli da bi bílo ukùsnije mēso.</i>
PKG	5	<i>Zâlă Plöčă</i>	uzvisina	
PKG	6	<i>Dád(i)ća Dòlac</i>	udolina	
PKG	7	<i>Čřč(i)nă Dòl(i)na</i>	udolina	
PKG	8	<i>Ívine Vòd(i)ce</i>	izvor Velike Paklenice, danas obzidan gusternom	<i>G s Ívini Vòdîca</i>

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKG	9	<i>Lèdenā Pěč(i)na</i>	pećina u kojoj se tijekom čitave godine zadržava snijeg	<i>Usrřd lřta snřg ćete nāći unůtra. Onda znāte kōja je temperaturā unůtra kad se snřg ne tōpř. Ljůdi su se, ōni koji su blāgo gōnli, snabdijėvali snřgon, ōnda ga tōpe za vōdu. Ōnda kůvaju nā njemu i pėru vėř.</i>
PKG	10	<i>Bābřn Vř</i>	vrh	
PKG	11	<i>Lèdenā Drāga, Snřžnā Drāga</i>	draga u kojoj se snijeg zadržava tijekom čitave godine	<i>Tů do zādņjėga krāja řma snřga.</i>
PKG	12	<i>Kůk od řvinř Vōdřca</i>	kuk	
PKG	13	<i>Sklōn(i)řte řvine Vōd(i)ce</i>	planinarsko sklonište na Ivinim Vodicama, izgrađeno 1960-ih godina	
PKG	14	<i>Ōblā Glāv(i)ca</i>	vrh	
PKG	15	<i>Bādānj, Křř</i>	vrh	<i>Bādānj je māřtěl za grōžđe.</i>
PKG	16	<i>Sřjaset</i>	vrh	
PKG	17	<i>Svėtō Břđo</i>	vrh	
PKG	18	<i>Vlāřko- gradska Drāga</i>	draga kojom teče potok, pritok Male Paklenice	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKG	19	<i>Vlaški Grād, Vlašograd</i>	vrh i vidikovac na kojemu je planinarsko sklonište	
PKG	20	<i>Vlaško-gradski Brîg</i>	brdo	
PKH	1	<i>Kravar(i)ce</i>	udolina	<i>Zèleni dócić, próstòr za blâgo, prema krâvi nâzvâno.</i>
PKH	2	<i>Kûk nad Plècen</i>	kuk	
PKH	3	<i>Plèce</i>	predio	<i>Plèce su se zvâli próstori koji su mǎlo pristupàčniji od krša; mòš íc pò njemu pjěške, i óvca, i kòza.</i>
PKH	4	<i>Zóljin Kûk</i>	kuk	
PKH	5	<i>Krîví Kûk</i>	kuk	
PKH	6	<i>Mǎlǎ Kòs(i)ca</i>	prijevoj na stazi	
PKH	7	<i>Niz Brînu</i>	strma staza	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKH	8	<i>Màn(i)tǎ Pêc</i>	duboka pećina koju je početkom 20. st. slučajno otkrilo domicilno stanovništvo; turistički uređena već od 1937. gdine. Stijene unutar pećine fascinantoga su oblika, a neke od njih imaju i posebna imena, npr. <i>Stûp</i> , <i>Ôrgulje</i> , <i>Kàciga</i> , <i>Vjěštica</i> . Prema lokalnoj legendi, u toj su pećini živjele vile.	<i>Bíla je prîča da vîle žíve u jědnōj pěcni s koje silaze na Klánac od Āńća Lúkē i da tǎmo nèkōga ko nîje dōbār ũzmu i odvědu ga u pěcnu i tǎmo se plěše, i da se vîšě nè vrǎti. A kàsnije se povézalo da je tō bíla prîča s Mǎntōn Pěci. Kod Klánca od Āńća Lúkē, di òna vòda tèče, je krîž ũklesan u stíjenu. I tû se stǎri ljûdi krîstě. Da i ne ukrǎdu vîle.</i>
PKH	9	<i>Zûb od Mǎn(i)tě Pěci</i>	istaknuta stijena koja izgledom podsjeća na zub	
PKH	10	<i>Kûk od Mǎn(i)tě Pěci</i>	kuk manjih dimenzija pored Manite Peći	
PKH	11	<i>Ràstovǐ Dòlac</i>	udolina	
PKH	12	<i>Ôštrǎ Glǎv(i)ca</i>	vrh	
PKH	13	<i>Āń(i)ća Lúka</i>	manja zaravan pod Anića Kukom	
PKH	14	<i>Visokǎ Glǎv(i)ca, Mǎn(i)tǐ Kûk</i>	kuk	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKH	15	<i>Nad Pèč(ì)cōn</i>	dio Klanaca	<i>Tù ìma pèčna, tù su ùvìk bìle òvce.</i>
PKH	16	<i>Marásovića Pèč(ì)na</i>	pećina	<i>Zapećak òzidan sprìda kàmēnjen, kòrišten za štálu.; Pèčna sa dvā ì pō mētra zìda, da nè može mèdvid ù njū ūcí, a stānē mòžda dvìstā kózā.</i>
PKH	17	<i>Dèbelĩ Kũk</i>	kuk	
PKH	18	<i>Lũnguša</i>	nekadašnje obradivo zemljište	<i>Tù se sádija lũk, kukũruz, kumpíri...</i>
PKH	19	<i>Vòda na Àn(ì)ća Lúci</i>	voda koja teče iz cijevi pored Anića Luke	
PKH	20	<i>Cřljenĩ Kũk (od) Vlákě</i>	kuk	<i>Tù je sād pēnjalište nàpravljeno.</i>
PKH	21	<i>Klānac od Àn(ì)ća Lúkě</i>	dio Klanaca uz Anića Luku	
PKH	22	<i>Gòrnjĩ Prílaz</i>	kamenje naslagano preko korita potoka po kojemu se potok može prijeći	
PKH	23	<i>Dònjĩ Prílaz</i>	kamenje naslagano preko korita potoka po kojemu se može prijeći potok; danas je na tome mjestu most	<i>Prílaz su kàmēnja, sād su tō dvā bètōnska mōsta. Prílaz je kũp od kàmēnja, i vī ìdete s kāmēna na kāmēn kad je vėlka vòda. Pårk je sagrádija mōst.</i>

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKH	24	<i>Ān(i)ća Kūk</i>	kuk; najpoznatija penjačka stijena u Hrvatskoj na kojoj postoji više od pedeset penjačkih smjerova; neki dijelovi Anića Kuka imaju posebna imena: <i>Klīn, Tràpēz, Stûp, Šûpljī Kūk, Nûglo, Vēl(i)kī Ćûk, Mâlī Ćûk</i>	
PKH	25	<i>Bùnkeri</i>	podzemni tuneli napravljeni 1950. – 1953. u svrhu vojnoga skloništa; danas je taj prostor adaptiran u turističke svrhe, a u njemu se nalazi i multimedijaska dvorana	
PKH	26	<i>Klānci</i>	dio kanjona Velike Paklenice na kojemu počinje nagli uspon	
PKH	27	<i>Vláka</i>	predio	<i>Dìo sìpāra kroz koji se mòže sìci.</i>
PKH	28	<i>Ćrļjenā Gréda</i>	izražena stijena pod Anića Kukom	<i>Tô je sìga, sēdra, a drūgo je svē vapnénac. I òna je crvèna i ĩma jāko pūno ù sebi tē sìge, sēdre. Rànije je bílo strāšno pūno ðivljī gòlubova.</i>

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKH	29	<i>Taràj(i)lova</i> <i>Pèč(i)na</i>	manja pećina; imenovana prema pastiru Tarajilu Tomiću	<i>Taràjilo je óvde</i> <i>nàpravio tór za</i> <i>óvce i kòze.</i>
PKH	30	<i>Dévnjača</i>	pećina	<i>Tô je pèčna dòsta</i> <i>vèlka, dvòdjelna,</i> <i>u kojoj su òni</i> <i>spávali.</i>
PKH	31	<i>Skràdel(i)ne,</i> <i>Strána od</i> <i>Skràdel(i)ne</i>	predio	<i>Skràdelna je</i> <i>vřsta trávě, široko</i> <i>lišnata, visòka</i> <i>naráste, i njê po</i> <i>tôn pròstoru ima</i> <i>dòsta.</i>
PKH	32	<i>Kùkovi ispod</i> <i>Vláke</i>	skupina od nekoliko kukova	
PKH	33	<i>Ćústin</i> <i>Klánac</i>	najuži dio Klanaca	<i>Kraj púta je jèdna</i> <i>stijèna velčìnē</i> <i>mānjē kùcē.</i>
PKH	34	<i>Kùk od</i> <i>Skràdel(i)ne</i>	kuk	<i>Skràdelna je vřsta</i> <i>jèdne tráve, široke.</i>
PKH	35	<i>Gùl(i)nōv</i> <i>Dóčić</i>	dolac	
PKH	36	<i>Drăčevă</i> <i>Strána</i>	predio	
PKH	37	<i>Crljèn(i)ca</i>	kuk	<i>Kùk koji ima</i> <i>osičenu strānu</i> <i>koja se crvènī.</i> <i>Stâri su govòrli</i> <i>crljeno.</i>
PKH	38	<i>Vřtrenīk</i>	vrh	
PKH	39	<i>Ōvčjř Kùk</i>	kuk	
PKH	40	<i>Pazjàn(i)ce</i>	dio kuka koji se ističe crvenom bojom	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKH	41	<i>Núglo</i>	manja vrtača u stijeni	<i>Núglo je zàtvoreni dio, kô lònac, vrtača u stijéni, dio koji je òkrùžen sa vècon liticon da nè morete izíci nego tû di ste ùšli.</i>
PKH	42	<i>Vèl(i)kă Paklèn(i)ca</i>	potok dug 14,5 km s pritokom Brezimenjačom i bujicom iz Suve Drage, izvire kod Ivinih Vodica; u donjemu dijelu ima izrazito kanjonske značajke	
PKH	43	<i>Rúja</i>	vrh	<i>Na Velèptu nêcêš prôc pé-šêst kilòmetàra da nêmâš Rúju. Tô ti je kâ òbrva, dòlaziš iz rupe nà tû òbrvu.</i>
PKH	44	<i>Sêlnica</i>	manja zaravan na ulazu u Nacionalni park, danas se ondje nalazi parkiralište	
PKH	45	<i>Bûžonića Strána</i>	predio	
PKH	46	<i>Vûčjav(i)ca</i>	manji vrh	
PKH	47	<i>Parkíralište</i>	parkiralište na ulazu u Nacionalni park	
PKH	48	<i>Kûk Nôž(i)čar</i>	kuk	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKH	49	<i>Kùk od Paščètnīca</i>	kuk	
PKH	50	<i>Prìvija</i>	manji prijevoj na ulazu u Nacionalni park	
PKH	51	<i>Bùžan(i)ća Dòl(i)na</i>	udolina	
PKH	52	<i>Pàklarić</i>	tvrđava iz 15. stoljeća na ulazu u Nacionalni park	...iz istog vrīmena kad su svē òve grādne...
PKH	53	<i>Dùbrava</i>	predio	...od Pàklarća do Jùrlīna...
PKH	54	<i>Mèćala</i>	predio	...tô bi stāre bābe mētnule ù prtū něšto...
PKH	55	<i>Vèrenac</i>	vrh na granici Nacionalnoga parka	
PKH	56	<i>Nék(i)ća Dòlac</i>	dolac; nekoliko kuća, od kojih je jedna i danas naseljena	
PKI	1	<i>Străžben(i)ca</i>	vrh	
PKI	2	<i>Krīvī Kùk</i>	kuk	
PKI	3	<i>Bôrje</i>	predio	...pūno bōra...
PKI	4	<i>Plòče</i>	predio s kamenim pločama	
PKI	5	<i>Kràvar(i)ce</i>	predio	
PKI	6	<i>Grābovĕ Dòl(i)ne</i>	udolina u kojoj ima dosta graba	...grāba ĩma svūkuda...
PKI	7	<i>Njīve Lèkine</i>	njiva	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKI	8	<i>Brīna</i>	udolina između Jurasove Glavice i Krivoga Kuka	<i>Brīna je nâslaga ònōg dijéla râvnoga, pòšumljenoga i bogâtijega sa zèmljon od krša, a da je râvno.</i>
PKI	9	<i>Kûm, Kôm, Vèl(i)kǎ Kûm, Vèl(i)kǎ Kôm</i>	vrh	
PKI	10	<i>Jăma Vodâr(i)ca</i>	jama u kojoj je voda	
PKI	11	<i>Jâz Vínke</i>	vrtača	<i>...na vr̥ Kúma mǎla zápečina i vèlki pónor.</i>
PKI	12	<i>Páljež, Pálježi</i>	predio	
PKI	13	<i>Jûrasova Glâv(i)ca</i>	vrh	
PKI	14	<i>Škîljîn Dóčić</i>	dolac	
PKI	15	<i>Škîlj(i)na Kòsa</i>	prijevoj	
PKI	16	<i>Svêti Jâkov</i>	ruševine crkve; ondje se drži misa na blagdan svetoga Jakova (25. 7.)	<i>Za blâgdan svêtog Jâkova je tû mîsa.</i>
PKI	17	<i>Kûk od Jâvôrja</i>	kuk	
PKI	18	<i>Sklòpovi</i>	stijene; sastavni dio Jurasove Glavice	<i>Tô je nêprolâzno, îma pûno lîtcā i pèčna.</i>
PKI	19	<i>Šántin Stân</i>	pastirski stan	
PKI	20	<i>Bât</i>	vrh	
PKI	21	<i>Dóci</i>	dolac	

Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKI	22	<i>Lùk(i)ćeva Pèč(i)na</i>	manja pećina	<i>Zápečák òžidan sprîda kàmēnjen, kòrišten za štàlu.</i>
PKI	23	<i>Pálješka Dräga</i>	draga	<i>...jer je tû páljež. Tû se nîje ništa krčilo, tô van je táko zěznut tērēn da nè bi viřovali.</i>
PKI	24	<i>Lùk(i)ćeva Glàw(i)ca</i>	vrh	
PKI	25	<i>Āspod Kúma</i>	put	
PKI	26	<i>Lokvèt(i)na</i>	lokva	
PKI	27	<i>Glàw(i)ca od Lùk(i)ćove Pèč(i)ne</i>	vrh	
PKI	28	<i>Glàw(i)ca od Jasenára</i>	vrh	
PKI	29	<i>Júk(i)ća Dòl(i)ne</i>	predio	
PKI	30	<i>Šimičilov Gröb</i>	grob u koji je bio pokopan neki Turčin ubijen 1946.; prenesen je na groblje 1990.	
PKI	31	<i>Kònjskǎ</i>	vrh	
PKI	32	<i>Dùbokǎ Dòlac</i>	dolac	
PKI	33	<i>Dèbelǎ Glàw(i)ca</i>	vrh	
PKI	34	<i>Živǎ Vóda</i>	izvor uz kanjon Male Paklenice	<i>Nîje tô nēka jâka vòda. Nē bude cîlu gòdnu, kad su vélke sùše, ònda ùzmakne.</i>

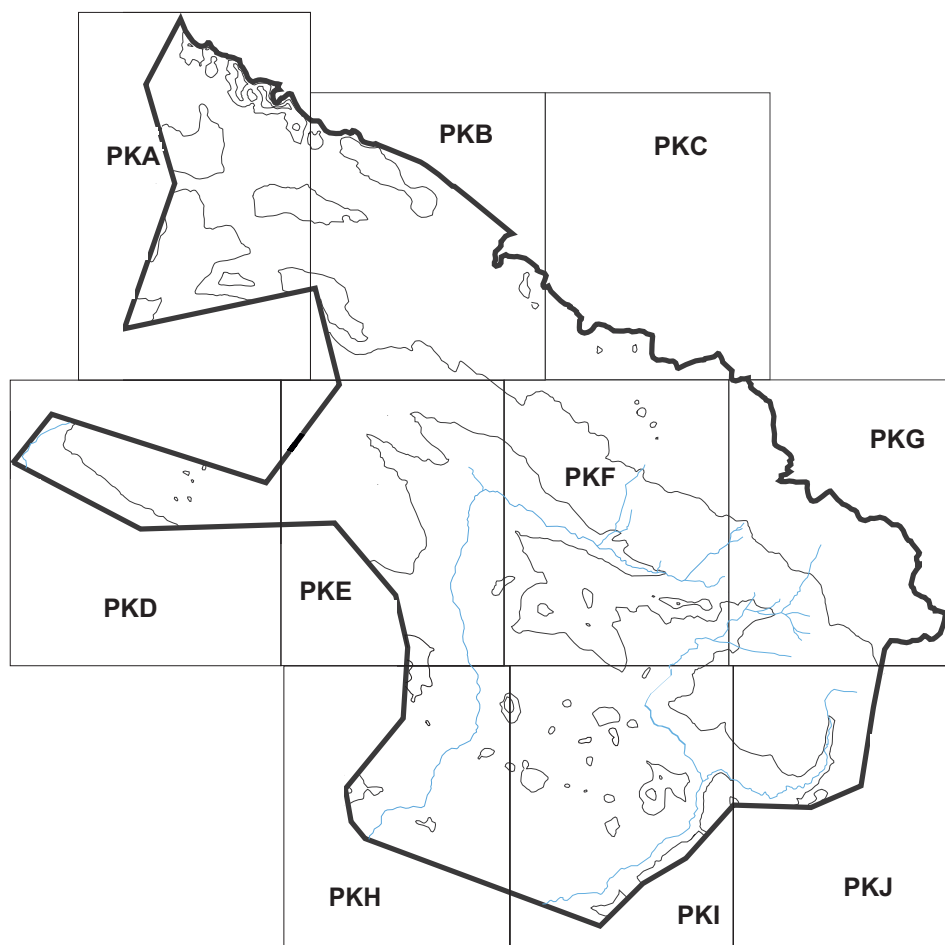
Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKI	35	<i>Òrljača</i>	potok koji se ulijeva u Malu Paklenicu i manji kanjon	
PKI	36	<i>Biljev(i)na</i>	predio	<i>L na Biljevinan</i>
PKI	37	<i>Jasènār</i>	naselje	
PKI	38	<i>Jūsupa Stānovi</i>	pastirski stanovi	
PKI	39	<i>Mādīrski Dòlac</i>	dolac	<i>Jāko dūboka vřtača, ĩma sāmō s jēdnē strānē sác ù tū vřtaču.</i>
PKI	40	<i>Õbrve</i>	vršna zona od Debele Glavice do vrha Obrva; oblikom podsjeća na obrvu	
PKI	41	<i>Kòs(i)ca</i>	vrh na mjestu gdje se Orljača ulijeva u Malu Paklenicu	
PKI	42	<i>Kūk od Jasenáara</i>	kuk	
PKI	43	<i>Õbrva</i>	vrh	
PKI	44	<i>Kūk od Dūbravě</i>	kuk	
PKI	45	<i>Dūbrava Šár(i)ća</i>	udolina	
PKI	46	<i>Júk(i)ća Stānovi</i>	pastirski stanovi	
PKI	47	<i>Rūnjav(i)ca</i>	vrh	
PKI	48	<i>Rīmenić</i>	naselje	
PKI	49	<i>Nék(i)ća Stānovi</i>	pastirski stanovi	
PKI	50	<i>Māļ Rīmenić</i>	vrtača	
PKI	51	<i>Glāv(i)ca od Trāpa</i>	vrh	

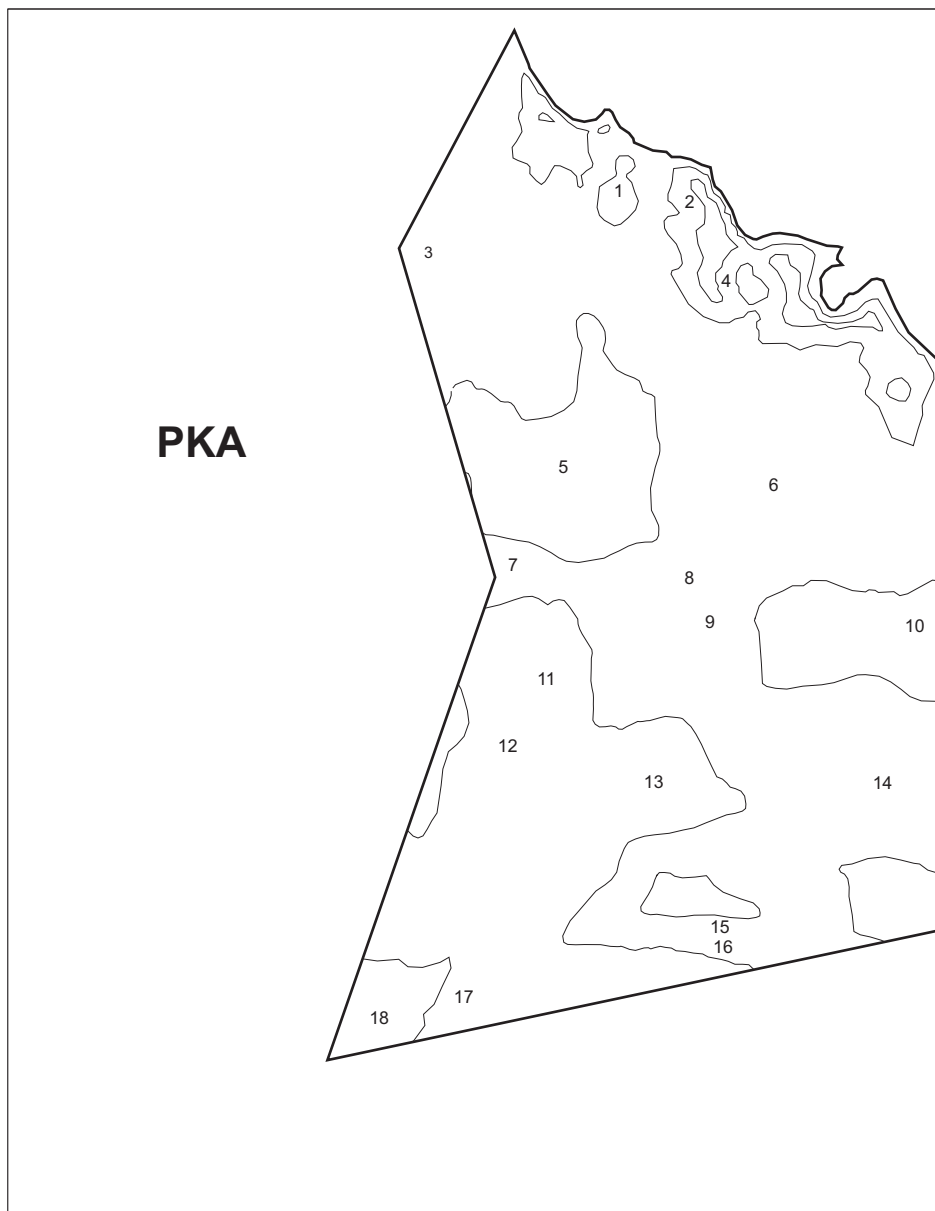
Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKI	52	<i>Dèbelā Glāv(i)ca</i>	vrh	
PKI	53	<i>Pògredna</i>	predio uza stazu	
PKI	54	<i>Bilig</i>	odmorište na putu	<i>Līvo ĭde pūt za Jasènār, a dēsno za Rīmenci.</i>
PKI	55	<i>Rázošje, Glāv(i)ca od Rázošja</i>	skupina od nekoliko manjih vrhova	
PKI	56	<i>Lùcīnka, Lùčīnka</i>	pećina u Maloj Paklenici	
PKI	57	<i>Kapljùvača</i>	pećina u Maloj Paklenici u kojoj kaplje voda	
PKI	58	<i>Třnovā Dòl(i)na</i>	udolina na granici Nacionalnoga parka	<i>Tū stānove ĭmaju ĭurline, ĭusupi, ĭúkići, u Třnovin Dòlnin.</i>
PKI	59	<i>Mālā Kòs(i)ca</i>	vrh između Male i Velike Paklenice	<i>...di se račvaju pùtevi...</i>
PKI	60	<i>Búc(i)ća Úmac</i>	vrh	
PKI	61	<i>Pòzdravača</i>	pećina	<i>Vřlo mālā pèčna. Tū se nè možete od ničega sklònti. Pòzdravača je zòvu jer je u prólazu.</i>
PKI	62	<i>Stārē Sěl(i)ne</i>	predio	<i>...ù vr Kùsačē...</i>
PKI	63	<i>Kònok, Kònak</i>	odmorište na putu	<i>Zàto što su nèkada kòze, òvce, blāgo, òstale kònaći, i kònačle tāmò.</i>

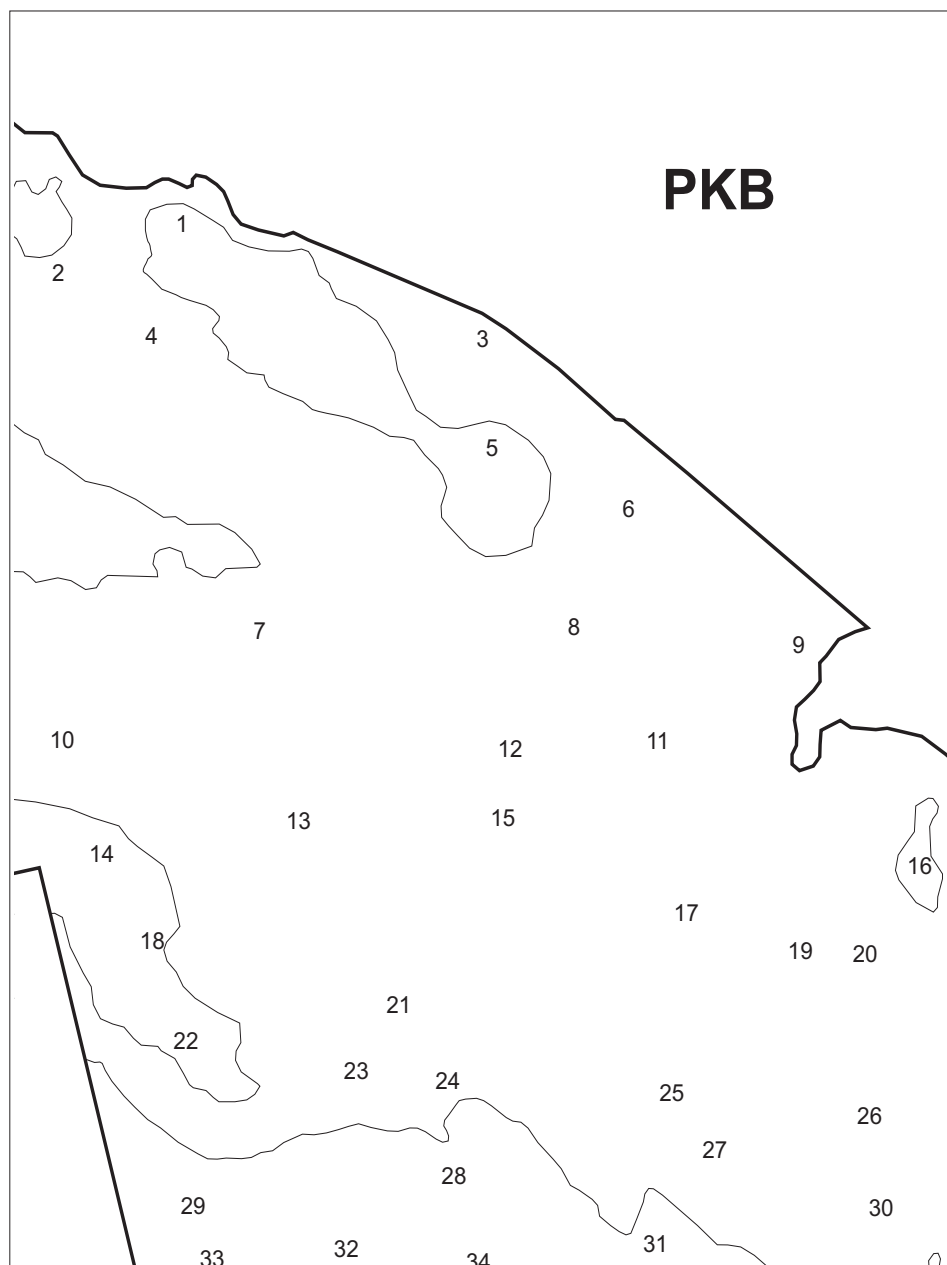
Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKI	64	<i>Mitrova Gràd(i)na</i>	vrh; prema riječima informanata ondje nema ostataka gradine	<i>Nêma nîkākviĥ òstātaka, nego lĵûdi su više tākviĥ pòzīcija zvāli grādne.</i>
PKI	65	<i>Mâlā Paklèn(i)ca</i>	potok dug 12,5 km s pritokom Orljačom, izvire ispod Vlaškovgrada iz nekoliko izvora; donji dio potoka ima kanjonske značajke i presušuje tijekom većega dijela godine	
PKI	66	<i>Kûk od Pér(i)nog Dóca</i>	kuk	
PKI	67	<i>Lòkva</i>	lokva	
PKI	68	<i>Kùsača</i>	kratak kanjon, draga s jarugom koja skuplja vodu iz Lokvice i šalje je u potok Male Paklenice	
PKI	69	<i>Dìdovac, Didovača</i>	vrh	
PKJ	1	<i>Cìlĵenī Brĳgovi</i>	brdo	<i>...kosirca jèdna, s òbje strāne cìveno, ìstiće se...</i>
PKJ	2	<i>Mâlī Vlaškovgrad</i>	vrh	
PKJ	3	<i>Štìrovačka Drāga</i>	draga	
PKJ	4	<i>Jérkovac</i>	vrh	

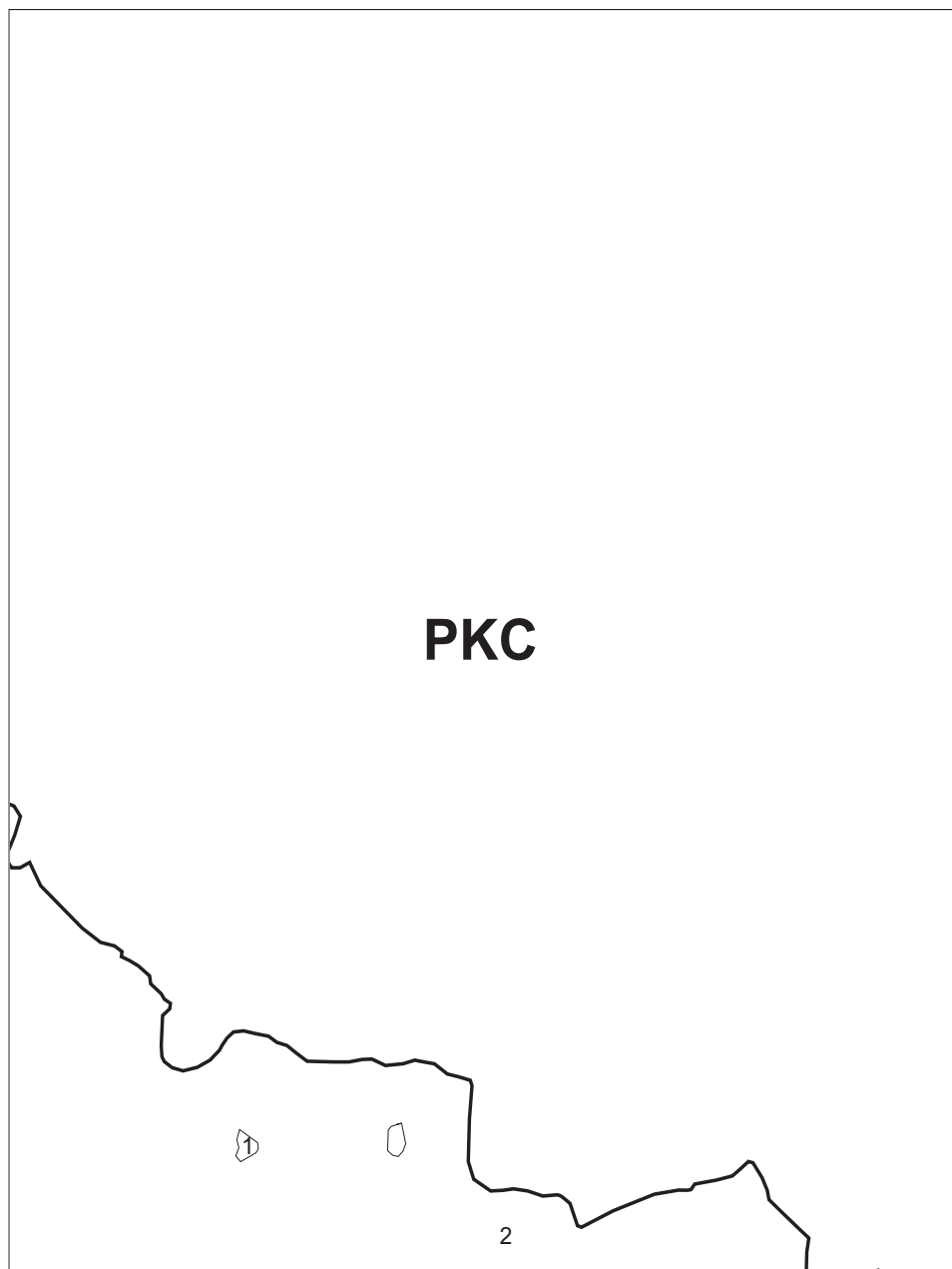
Sektor	Brojčana oznaka	Toponim	Opis referenta	Primjeri iz govora / gramatičke napomene
PKJ	5	<i>Kosir(i)ca</i>	greben	<i>...između zèlenoga i krša...</i>
PKJ	6	<i>Lèdenō Vrīlo</i>	izvor Korita i Orljače	
PKJ	7	<i>Kòr(i)ta</i>	korito u kojemu se napajalo blago; dalje ide u Orljaču	
PKJ	8	<i>Mâlī Štirovac</i>	izvor	
PKJ	9	<i>Vr̃š(i)na</i>	vrh	
PKJ	10	<i>Glāv(i)ca od Kòrita</i>	vrh	
PKJ	11	<i>Okrúgl(i)ca</i>	vrh	
PKJ	12	<i>Čāvīnka</i>	vrh	
PKJ	13	<i>Ōrljača</i>	potok	
PKJ	14	<i>Sèdlo</i>	udolina između Okruglice i Komića	<i>S Māslenčkog mōsta, vidī se da je sèdlo. Rèkā bi da sīdite na sèdlu.</i>
PKJ	15	<i>Kùmīć, Kòmīć, Mâlī Kùmīć, Mâlī Kòmīć</i>	vrh	
PKJ	16	<i>Brīne</i>	predio	<i>Dìo di se mōže prōci kroz krš.</i>
PKJ	17	<i>Īvānjsko Pòlje</i>	polje u blizini crkve svetoga Ivana	
PKJ	18	<i>Ānt(i)čevīća Glāv(i)ca</i>	vrh	
PKJ	19	<i>Brīna Búc(i)ća</i>	Predio; dio Brina	
PKJ	20	<i>Grād(i)na</i>	vrh na granici nacionalnoga parka	

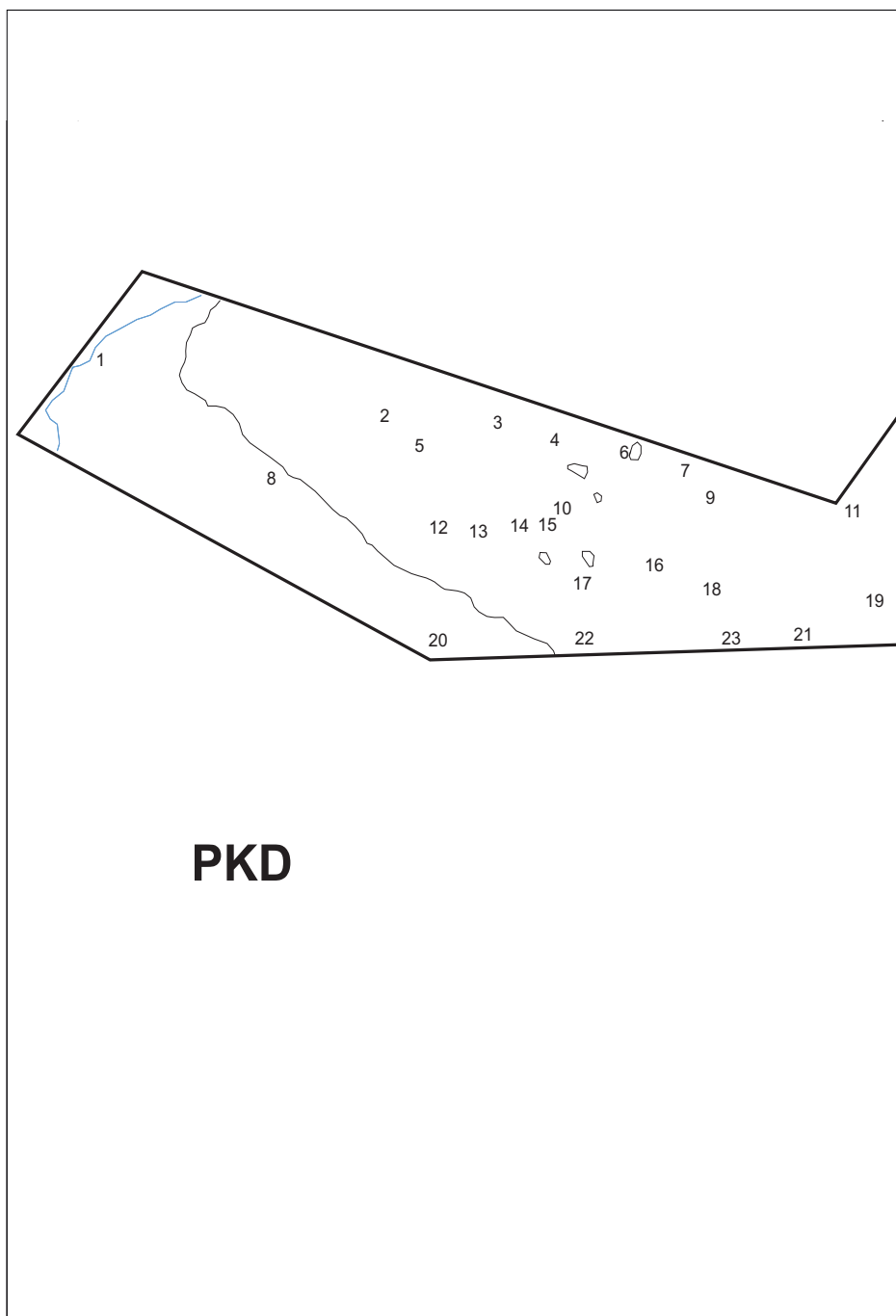
7. Toponomastički zemljovid

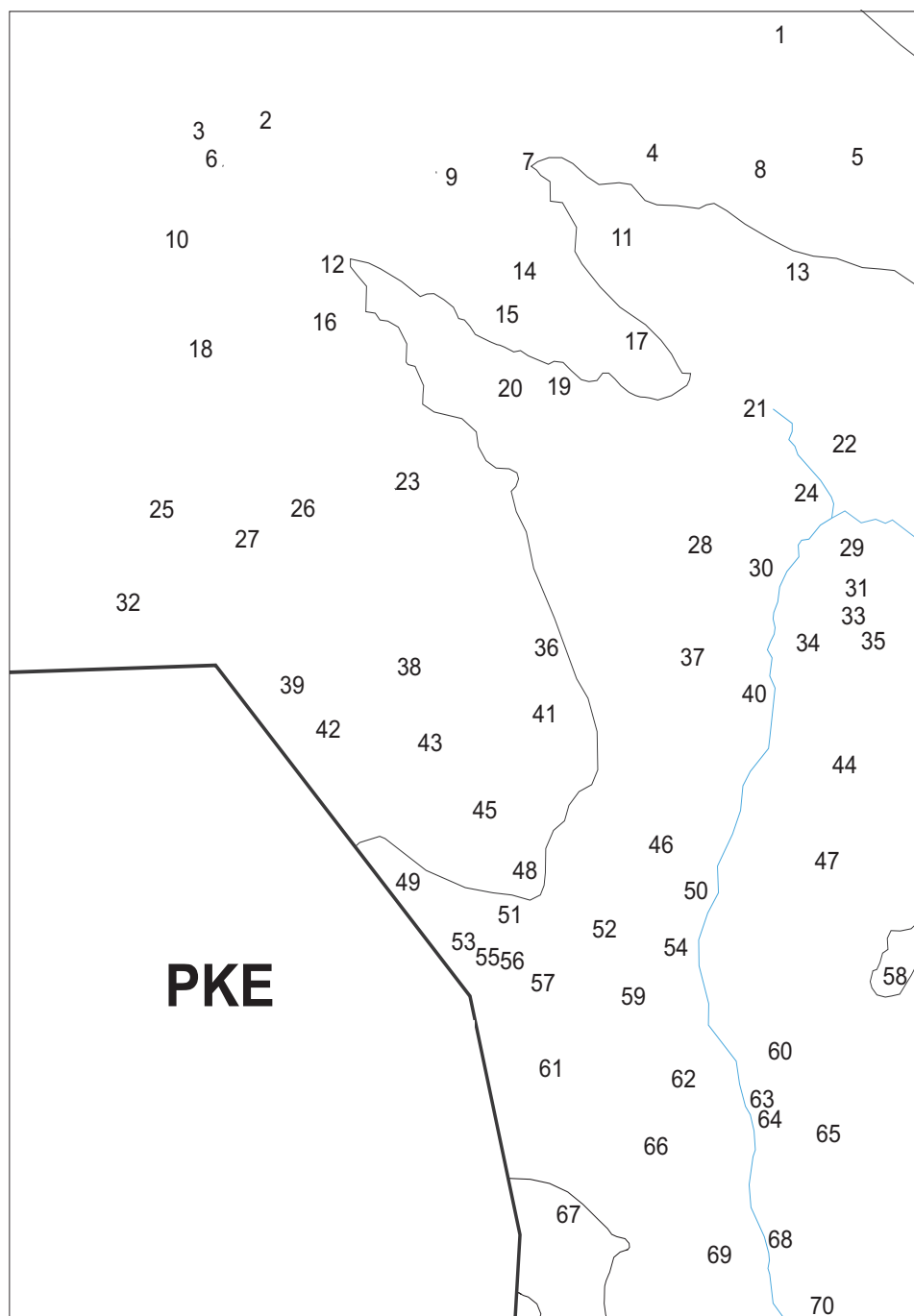

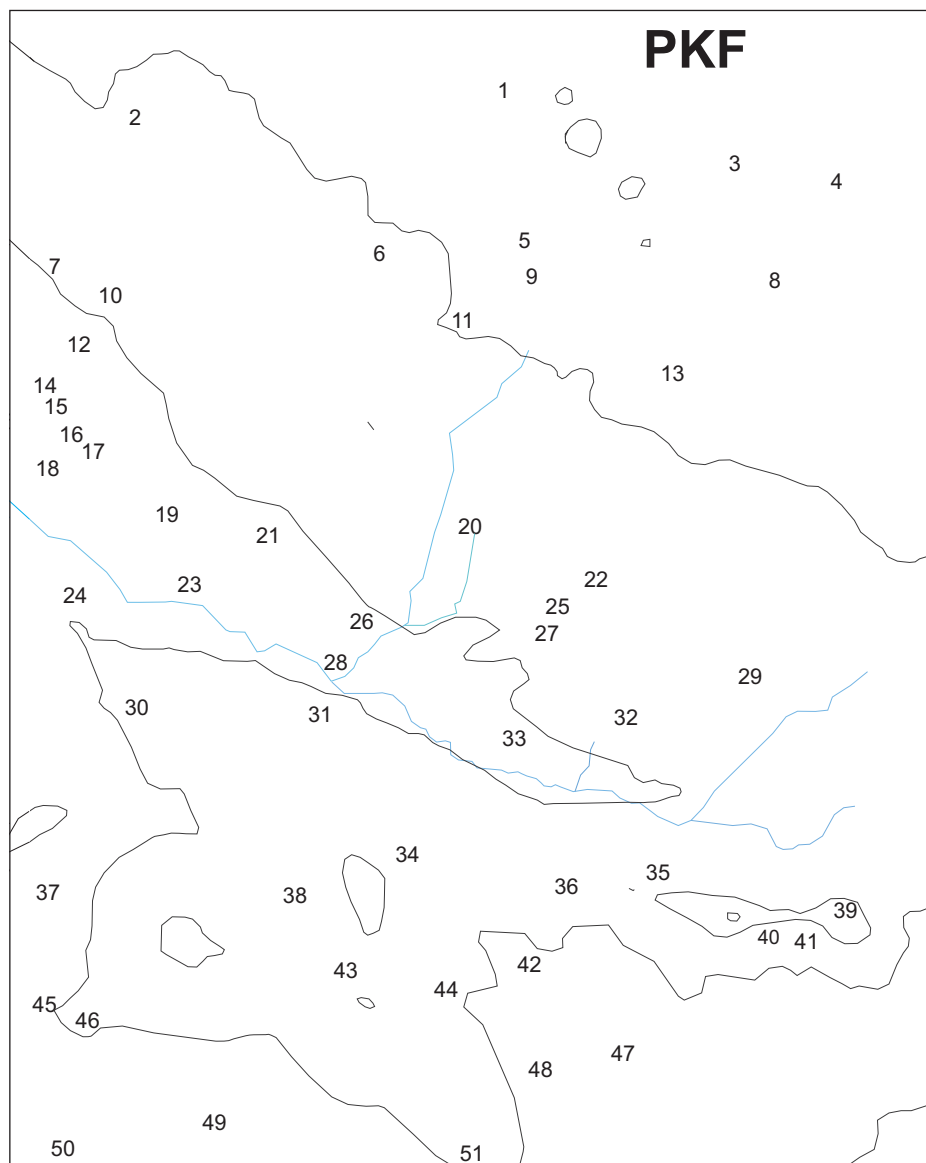

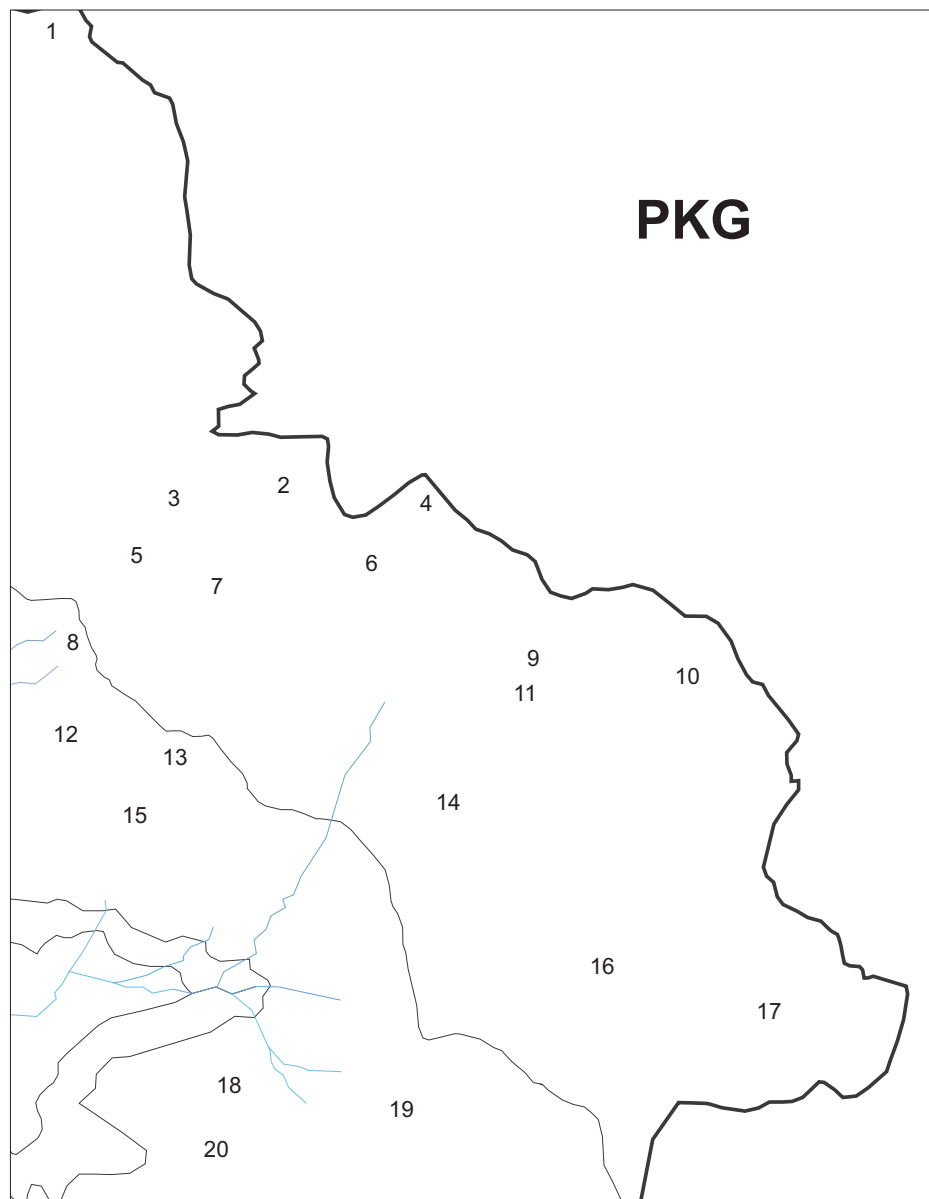

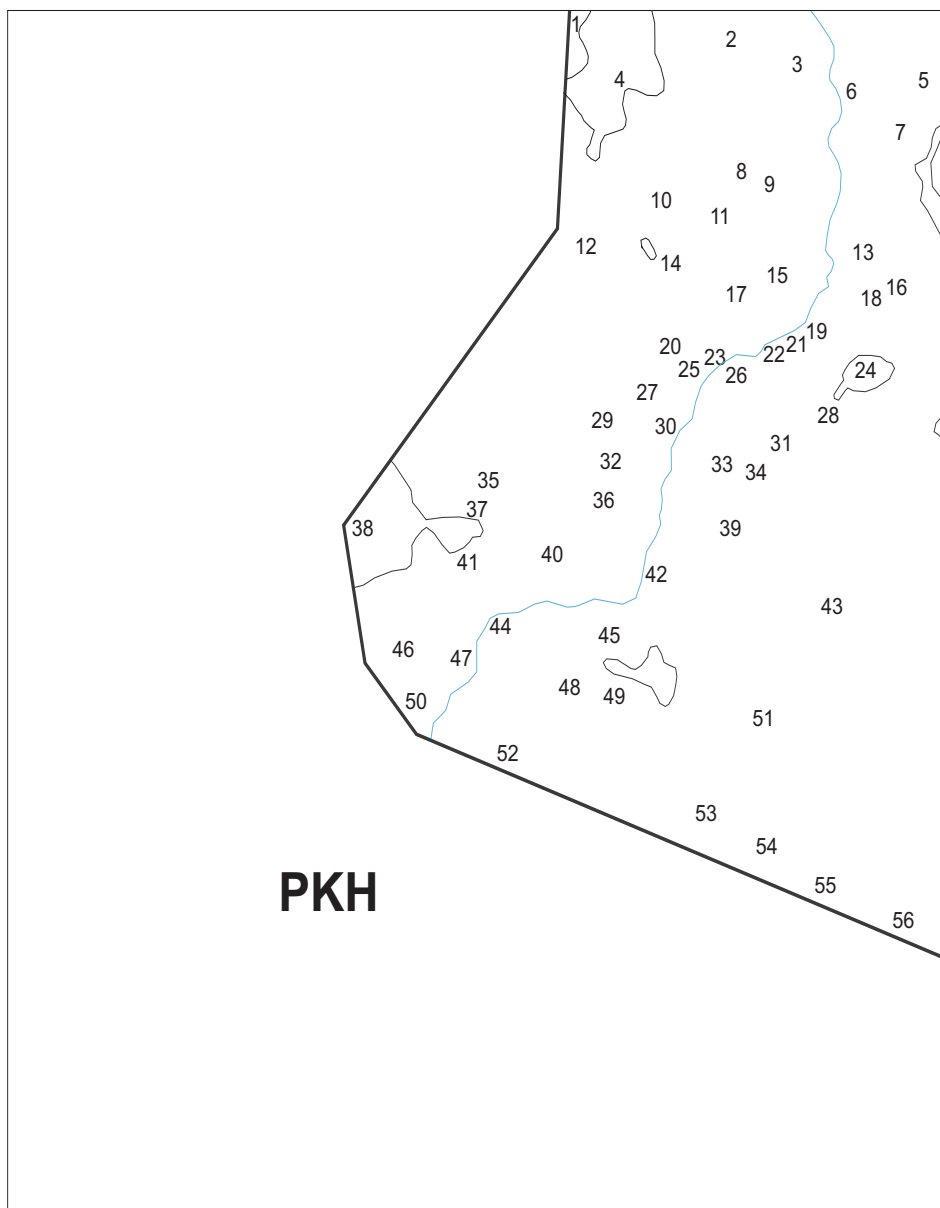

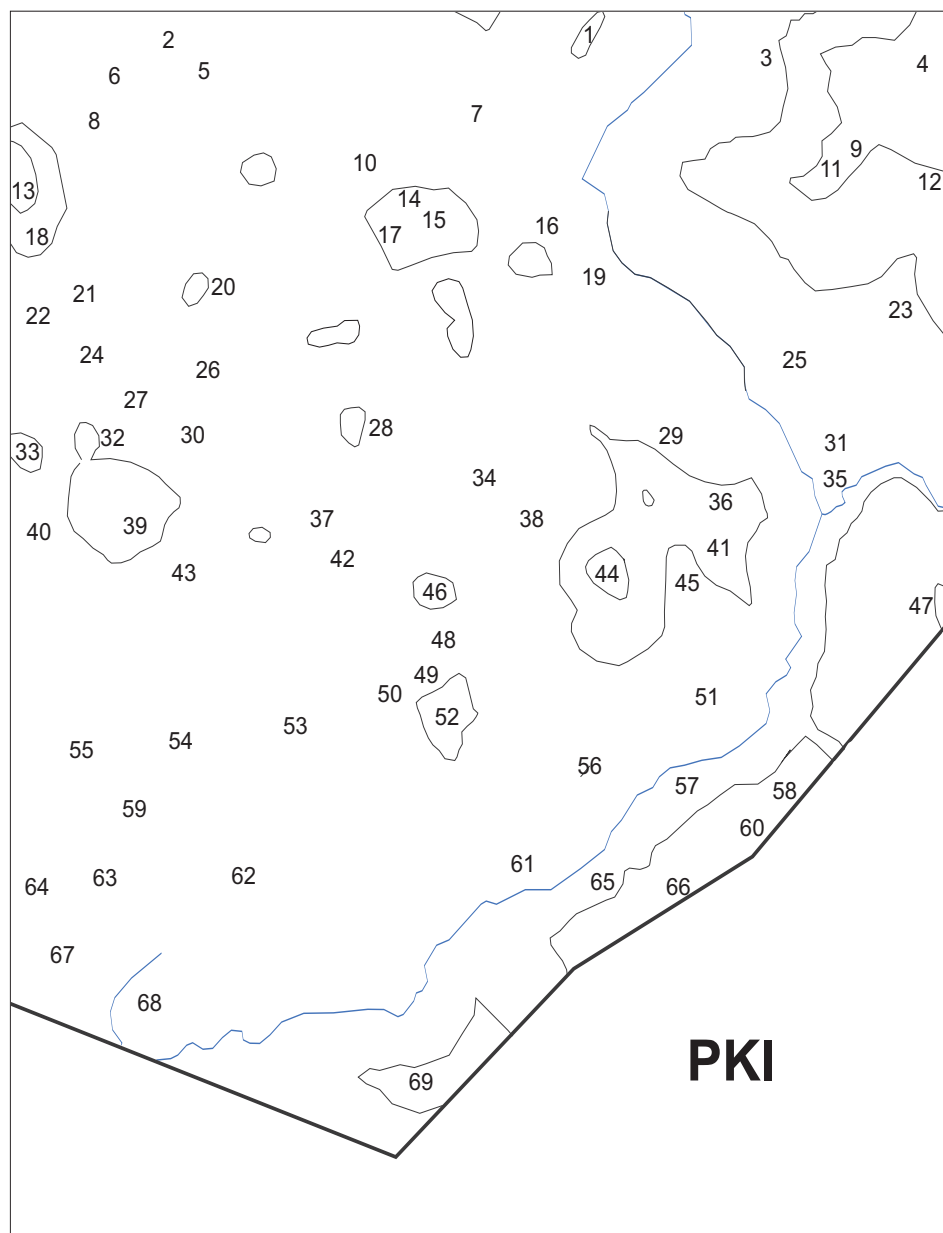

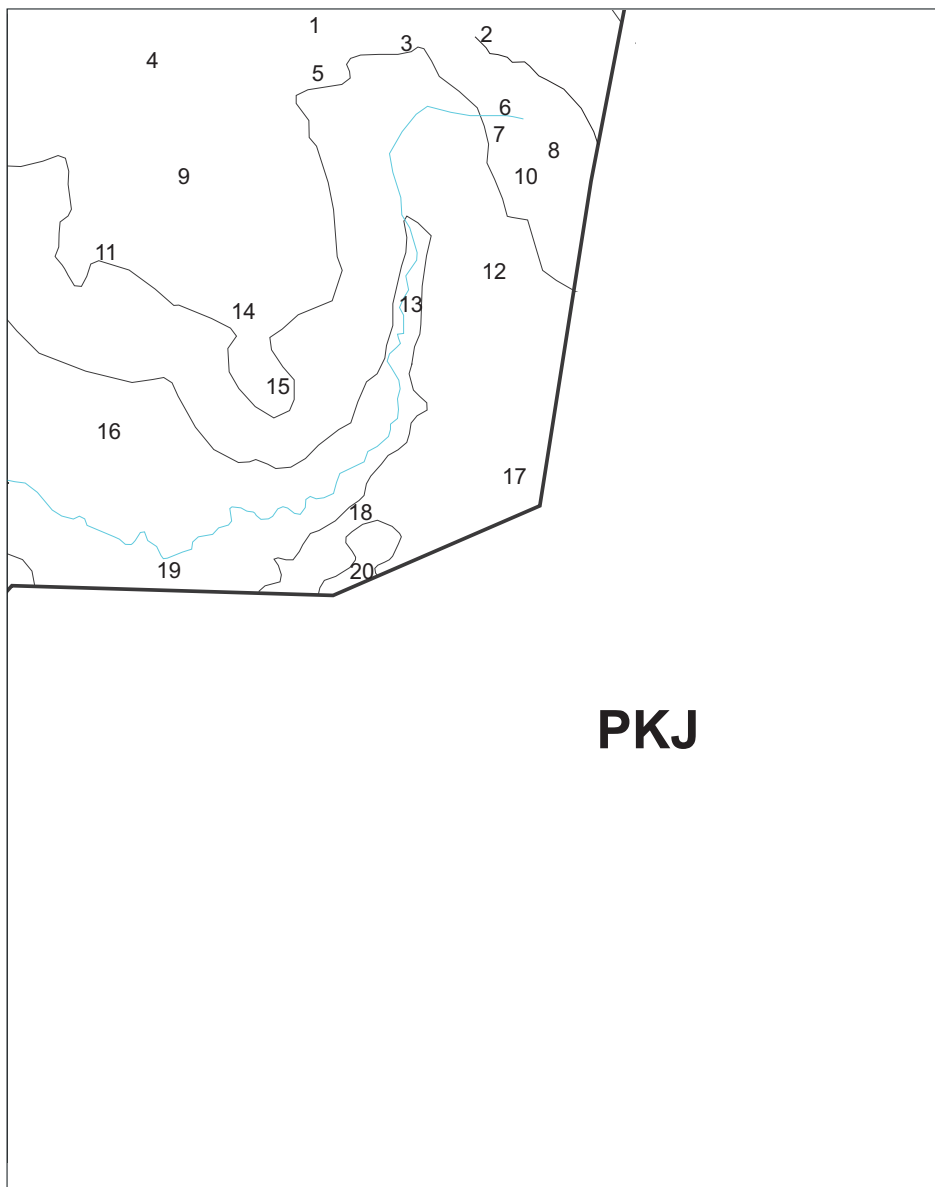

8. Semantičko-motivacijska klasifikacija toponima

Toponimi Nacionalnoga parka Paklenica u ovome poglavlju analizirani su sa semantičko-motivacijskoga gledišta, a skupine u koje su toponimi razvrstani formirane su prema motivacijskim poticajima koji su odigrali presudnu ulogu pri imenovanju referenta.¹³ Takva sistematizacija ima, dakako, i svoje mane, jer podrazumijeva uvrštavanje nekih od toponima u dvije skupine (a katkad i u više njih).

Osnovne semantičko-motivacijske skupine toponima jesu: toponimi motivirani geomorfološkim značajkama referenta, toponimi motivirani antroponimima, toponimi motivirani nazivima biljnoga i životinjskoga svijeta, toponimi motivirani ljudskom djelatnošću, odnosni toponimi, ostali toponimi i toponimi nejasna postanja.

8.1. Toponimi motivirani geomorfološkim značajkama referenta

Ova opsežna skupina toponima obuhvaća odraze toponimijskih apelativa i njihove izvedenice, toponime metaforičkoga postanja, toponime motivirane izgledom ili kojom od značajki referenta i toponime motivirane položajem referenta.

8.1.1. Toponimi u kojima su se odrazili toponimijskih apelativi i njihove izvedenice

8.1.1.1. jednorječni toponimi:

Brdášce, Brdo, Brina, Brīne, Dóci (2 ×), *Dòl(i)ne, Jezérce, Klānci, Lòkva, Lokvèt(i)na, Lòkvica, Prívija, Rázošje, Ràzvršje, Strāne, Vlāka, Vlāke, Vrš(i)na, Vrīlo* (2 ×)

8.1.1.2. višerječni toponimi:¹⁴

Ān(i)ća Lúka, Ān(í)ća Kùk, Ānt(i)čevića Glàv(i)ca, Bābīn Dòlac (2 ×), *Bābīn Kùk, Bābīn Vř* (2 ×), *Bābīno Jězero, Bīlř Vř, Bójīn Kùk, Bòrovā Kòsa, Brīna Búc(i)ća, Bùkovī Pòtok, Bùkovō Tòč(i)lo, Búnovačka Vráta / Búnjevačka Vráta, Bùžan(i)ća Dòl(i)na, Bùžonića Strána, Cřljenā Gréda, Cřljenī Brīgovi, Cřljenī Kùk, Cřljenī Kùk (od) Vlákě, Cřnī Ōkučak, Cřnī Vř, Cřnō Vrīlo, Čavlinov Brīg, Čič(i)nā Dòl(i)na, Čústin Klānac, Dád(i)ća Dòlac, Dèbelā Glàv(i)ca* (2 ×), *Dèbelī Kùk, Dèbelō Břdo, Dòl(i)ne Rám(i)ća i Pár(i)ća, Dōnjā Drāga, Drāčevā Strána, Dúbokā Dòl(i)na, Dúbokī Dòlac, Fùrlānski Vřrovi, Glàv(i)ca od Gòrě, Glàv(i)ca od*

¹³ Navedena klasifikacija napravljena je po uzoru na klasifikaciju Odjela za onomastiku i etimologiju Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (v. npr. Brozović Rončević, Čilaš Šimpraga i Vidović 2011).

¹⁴ U ovu skupinu uvršteni su svi toponimi kojih je jedna od sastavnica zemljopisni naziv bez obzira na to što se svaki od njih ponovno pojavljuje u nekoj od ostalih semantičko-motivacijskih skupina.

Kõrīta, Glàv(i)ca od Lùk(i)ćove Pèć(i)ne, Glàv(i)ca od Rázošja, Glàv(i)ca od Tràpa, Gõrnjã Drãga, Grãbovë Dòl(i)ne, Gùl(i)nõv Dóćić, Ív(i)ne Vòd(i)ce, Jágīn Kùk, Jãma Vodàr(i)ca, Jànčijĩ Dóci, Júk(i)ća Dòl(i)ne, Júk(i)ća Vrĩla, Jùrasova Glàv(i)ca, Kàtĩca Kùk, Klánac od Àn(i)ća Lúkë, Klánac od Jablànusë, Klánac od Vèl(i)kĩ Mòčila, Kontínovo Vrĩlo, Krãjnĩ Brĩg, Krilatĩ Kùk, Krivĩ Kùk, Kùk nad Plècen, Kùk Nõž(i)çar, Kùk od Bùkovog Tòč(i)la, Kùk od Dùbrave, Kùk od Ívinĩ Vòdĩca, Kùk od Jasenára, Kùk od Jávõrja, Kùk od Mãn(i)të Pèći, Kùk od Njĩvãrske Stránë, Kùk od Paščètnica, Kùk od Pér(i)nog Dóca, Kùk od Rújice, Kùk od Skràdel(i)ne, Kùk od Zágona, Kùk Tisa, Kùkovi ispod Vlãke, Lèdenã Drãga, Lèdenã Pèć(i)na, Lèdenõ Vrĩlo, Lèrgovã Drãga, Lĩpĩ Brĩg, Lùk(i)ćeva Glàv(i)ca, Lùk(i)ćeva Pèć(i)na, Mãdirski Dòlac, Málã Kòs(i)ca, Málã Kòs(i)ca, Mãn(i)tã Pèć, Mãn(i)tĩ Kùk, Mãràsova Gòra, Marásovića Pèć(i)na, Mijatova Jãma, Mòdrĩ Òkucak, Mòdrin Dòlac, Nék(i)ća Dòlac (2 ×), Njĩvãrska Glàv(i)ca, Njĩvãrska Strána, Òblã Glàv(i)ca, Òpãljena Strána, Òrlõv Kùk, Òstrã Glàv(i)ca, Òvčĩ Kùk, Pálješka Drãga, Pér(i)ñã Gréda, Piskòvita Kòs(i)ca, Pòč(i)teljov Vř, Ràstovĩ Dòlac, Rãvnë Drãge, Rãvnĩ Dòlac, Rĩbničkã Vrãta, Snížnã Drãga, Stãrõ Vrĩlo, Sùvã Drãga, Svètõ Břdo, Šík(i)ća Glàv(i)ca, Širokĩ Brĩg (2 ×), Širokõ Tòč(i)lo, Škĩljin Dóćić, Škĩl(j)na Kòsa, Štirovačka Drãga, Štirovačka Kòsa, Štulínov Dòlac, Šùpljĩ Kùk, Tád(i)na Glàv(i)ca, Taraj(i)lova Pèć(i)na, Tihã Pèć, Třnova Dòl(i)na, Vãganskĩ Vř, Vèl(i)kã Kòs(i)ca, Vèl(i)kĩ Dòlac, Vintùr(i)nov(i)ćeva Glàv(i)ca, Visokã Glàv(i)ca, Vlãškogradska Drãga, Vlãškogradski Brĩg, Vòda na Àn(i)ća Lúci, Vrãta, Vrãta od Sùvë Drãgë, Vrĩlo na Mòč(i)lin, Vrĩlo u Njĩvãrskoj Stráni, Vùčjã Drãga, Západak Pár(i)ća, Západak Šík(i)ća, Zelenĩ Brĩg, Zòran(i)ćev Vř, Živã Vóda (2 ×), Žlibatĩ Kùk

Razmjerno malen prostor Nacionalnoga parka Paklenica odlikuje se izrazitom raznolikošću geomorfoloških oblika: vrhova, kukova, udolina, vrtača, dolaca, škrapa, strmaca, speleoloških oblika (jama, pećina, ponora) i stijena neobična oblika (v. Bognar 1994: 39–40). Nimalo ne iznenađuje što se takva geomorfološka raznolikost odrazila u šarolikome spektru zemljopisnih naziva (apelativa) zastupljenih u toponimiji.

U ovu opsežnu skupinu toponima uključili smo i leksikalizirane metafore, kao što su *glavica* ‘vrh’, *greda* ‘kamen koji oblikom podsjeća na gredu’, *kuk* ‘velika istaknuta stijena kulastoga oblika’ (v. Bognar 1994: 39), *točilo* ‘sitno kamenje’ te metafore *vrata* i *kosa* sa značenjem ‘prijevoj’ (primjere vidi niže).

Uzvisine su u pakleničkome korpusu imenovane različitim zemljopisnim nazivima. Najučestalije su leksikalizirane metafore *kuk* (npr. *Àn(i)ća Kùk, Krilatĩ Kùk, Kùk od Jasenára*) i *glavica* (npr. *Jùrasova Glàv(i)ca, Njĩvãrska Glàv(i)ca, Visokã Glàv(i)ca*). Sâm naziv *vrh* (odnosno njegova lokalna inačica *vr*) nešto je slabije zastupljen (npr. *Vřš(i)na; Bãbĩn Vř, Bĩlĩ Vř, Cřnĩ Vř, Vãganskĩ Vř*).

Ostali su nazivi za uzvisine manje učestali: *brdo* i izvedenice (*Břdo, Brdãšce; Dèbelõ Břdo, Svètõ Břdo*), *brig* (*Cřljenĩ Brĩgovi, Krãjnĩ Brĩg, Lĩpĩ Brĩg*), *gora*

(*Mārāsova Gòra*) i razvršje ‘skupina od nekoliko vrhova’ (*Rázošje, Ràzvršje*).

Pri imenovanju prijevoja u pakleničkoj toponimiji također prevladavaju leksikalizirane metafore: *kosa/kosica* (*Bòrovã Kòsa, Málã Kòs(i)ca, Piskòvitã Kòs(i)ca, Škíl(j)ã Kòsa*) i *vrata* (*Búnovačka Vráta / Búnjevačka Vráta, Rìbničkã Vráta*). Naziv *prijevoj* pojavljuje se samo jednom, i to u lokalnoj inačici *privija* (*Privija*).

Udoline se najčešće nazivaju *dolac* (*Dòci; Băbîn Dòlac, Răvnî Dòlac, Vêl(i)kî Dòlac*) i *dolina* (*Čič(i)ňã Dòl(i)na, Dúbokã Dòl(i)na, Trnovã Dòl(i)na*), a za pošumljene prostore zabilježili smo nazive *vlaka* ‘izduženo zemljište’ (*Vláka, Vlâke*) i *brina* ‘ravan pošumljen predio’ (*Brîna, Brîne, Brîna Búc(i)ća*). Naziv *strana* označuje ‘prostor u kršu bogat travom i pogodan za ispašu’ (*Strâne, Drăcevã Strâna, Njivárska Strâna, Ôpâljena Strâna* itd.).

Za ostale se konfiguracije rabe nazivi: *draga* (*Dônjã Drăga, Lêrgovã Drăga, Vùčjã Drăga*), *klanac* (*Klânci; Cústin Klânac, Klânac od Ân(i)ća Lúkê* i dr.), *zapidak* ‘predio s obradivom zemljom’ (*Zăpadak Pár(i)ća, Zăpadak Šík(i)ća*), *točilo* ‘sitno kamenje’ (*Širokô Tôč(i)lo*), *okućak* ‘posebno istaknut vrh u nizu’ (*Crñî Ôkućak, Mòdrî Ôkućak*), *luka* ‘livada’ (*Ân(i)ća Lúka*).

Izrazito krški reljef Nacionalnoga parka Paklenica odlikuje se i velikim brojem podzemnih morfoloških oblika za koje se u toponimiji rabe nazivi *pečina* (*Lèdenã Pêč(i)na, Lúk(i)ćevã Pêč(i)na, Marásovića Pêč(i)na, Tarâj(i)lova Pêč(i)na*), *pec* (*Măn(i)tã Pêc, Tîhã Pêc*) i *jama* (*Jăma Vodâr(i)ca, Mijatova Jăma*).¹⁵

Izvori vode najčešće se imenuju hidronimijskim nazivom *vrilo* (*Vrîlo; Crñô Vrîlo, Lèdenô Vrîlo, Vrîlo u Njivárskoj Strâni*); pojavljuje se i naziv *voda/vodica* (*Živã Vóda* (2 ×), *Ív(i)ne Vòd(i)ce*), dočim je naziv *vir* zasvjedočen samo u toponimu *Furlânski Vîrovi*. Ostali hidronimijski nazivi u istraženoj toponimiji jesu: *lokva* ‘nakupina kišnice u kršu’ (*Lòkva, Lòkvica, Lokvêł(i)na*), *potok* (*Bükovî Pòtok*) i *jezero* (*Jezérce; Băbîno Jèzero*).

8.1.2. Toponimi metaforičkoga postanja

Bădănj (2 ×), *Băt, Bilig, Čûnj, Kăciga, Klîn, Kôrôna, Kosîr(i)ca* (2 ×), *Kûk Nôž(i)ćar, Ôbrva, Ôbrve, Oglâv(i)novac, Ôkno, Ôrgulje, Plêce, Stûp* (2 ×), *Škrîpovi, Trăpêz, Vêl(i)kã Čelăkuša, Vis(i)baba, Vjêstica, Zûb od Măn(i)tê Pêci, Zûpkovača*

Izgled referenta u pakleničkoj se toponimiji često se dočarava metaforom, naročito u slučaju njegova upadljiva ili neobičnog izgleda. Primjerice, *Kăciga, Ôrgulje* i *Vjêstica* izolirane su stijene unutar Manite Peći koje oblikom izrazito asociraju na navedene predmete, odnosno lik.

Toponimima metaforičkoga postanja smatramo i one u kojih je primijenjen neki postupak izvođenja iz osnovnoga leksema (npr. *Oglâv(i)novac* < glava, *Vêl(i)kã Čelăkuša* < čelo, *Zûpkovača* < zub, *Kûk Nôž(i)ćar* < noga).

¹⁵ Za speleološke pojave na području Nacionalnoga parka Paklenica vidi Božičević (1994).

Među raznim motivima za metaforičko imenovanje u pakleničkoj toponimiji izdvajamo, kao jedan od najčešćih, nazive dijelova ljudskoga tijela (npr. *Kùk Nòž(i)čar*, *Öbrva*, *Öbrve*, *Oglàv(i)novac*, *Vèl(i)kà Čelàkuša*, *Zúb od Màn(i)tě Pěci*, *Zùpkovača*).

8.1.3. Toponimi motivirani izgledom ili nekom od značajki referenta

8.1.3.1. veličina: *Mâlă Kòs(i)ca*, *Mâlă Mòč(i)la*, *Mâlă Paklèn(i)ca*, *Mâlă Rúja*, *Mâlě Krčev(i)ne*, *Mâlě Čùk*, *Malě Javòrnik*, *Mâlě Mòžāk*, *Mâlě Rìmenic*, *Mâlě Štirovac*, *Mâlě Vlășkograd*, *Kòm / Kùm / Vèl(i)kě Kòm / Vèl(i)kě Kùm*, *Kòmíc*, *Kòmíc / Kùmíc / Mâlě Kùmíc*, *Vèl(i)kà Čelàkuša*, *Vèl(i)kà Kòs(i)ca*, *Vèl(i)kà Mòč(i)la*, *Vèl(i)kà Paklèn(i)ca*, *Vèl(i)kà Rúja*, *Vèl(i)kà Strážben(i)ca*, *Vèl(i)kě Krčev(i)ne*, *Vèl(i)kě Čùk*, *Vèl(i)kě Dòlac*, *Vèl(i)kě Kùk*, *Vèl(i)kě Mòžāk*

Većina toponima motiviranih veličinom referenta pravilno je raspoređena u parove, npr. *Vèl(i)kà Mòč(i)la* – *Mâlă Mòč(i)la*, *Vèl(i)kě Mòžāk* – *Mâlě Mòžāk*, *Vèl(i)kà Paklèn(i)ca* – *Mâlă Paklèn(i)ca*. Toponim *Vèl(i)kě Dòlac* jedini je bez para.¹⁶ Determinant *veliki* katkad se izostavlja, primjerice u parova *Mâlě Rìmenic* i *Rìmenic*, *Mâlě Javòrnik* i *Javòrnik*, *Mâlě Štirovac* i *Štirovac*¹⁷ te *Mâlě Vlășkograd* i *Vlășkograd*.

U toponimskome paru *Kùm / Kòm / Vèl(i)kě Kùm / Vèl(i)kě Kòm* – *Kùmíc / Kòmíc / Mâlě Kùmíc*, opozicija po veličini izražena je na dva načina. Prvi je način upotreba osnovnoga lika *Kùm / Kòm* i deminutiva *Kùmíc / Kòmíc*, dočim se u drugoj inačici na osnovni lik nadodaju determinanti *veliki* i *mali* (*Vèl(i)kě Kùm / Vèl(i)kě Kòm* – *Mâlě Kùmíc*).¹⁸

8.1.3.2. oblik: *Dèbelă Glàv(i)ca* (2 ×), *Dèbelě Kùk*, *Dèbelō Břdo*, *Dùbokă Dòl(i)na*, *Dùbokě Dòlac*, *Krilať Kùk*, *Krívě Kùk*, *Mâlă Rúja*, *Núglo* (2 ×), *Öblă Glàv(i)ca*, *Okrúgl(i)ca*, *Öštră Glàv(i)ca*, *Râvně Dòlac*, *Râvně Drăge*, *Rúja*, *Sklòp*, *Sklòp(i)na*, *Sklòpovi*, *Střmac*, *Širokě Bríg* (2 ×), *Širokō Tòč(i)lo*, *Šùpljě Kùk*, *Vèl(i)kà Rúja*, *Visokă Glàv(i)ca*, *Žlibať Kùk*

Takvi toponimi najčešće imaju strukturu opisni determinant + zemljopisni naziv. Determinanti koji se pritom pojavljuju jesu: ‘debeo’ (*Dèbelă Glàv(i)ca* (2 ×), *Dèbelě Kùk*, *Dèbelō Břdo*), ‘ravan’ (*Râvně Dòlac*, *Râvně Drăge*), ‘dubok’ (*Dùbokă Dòl(i)na*, *Dùbokě Dòlac*), ‘kriv’ (*Krívě Kùk*), ‘obao’ (*Öblă Glàv(i)ca*), ‘okrugao’ (*Okrúgl(i)ca*), ‘oštar’ (*Öštră Glàv(i)ca*), ‘širok’ (*Širokě Bríg* (2 ×), *Širokō Tòč(i)lo*), ‘visok’ (*Visokă Glàv(i)ca*) i ‘šupalj’ (*Šùpljě Kùk*). Oblik referenta naročito je slikovito dočaran toponimima *Krilať Kùk* i *Žlibať Kùk* (< žlijeb). *Nuglo* ‘kut, ugao’

¹⁶ Toponimu *Velika Stražbenica* par je *Mala Stražbenica*, no ona nije uvrštena u naš korpus jer se tako imenovan referent nalazi izvan granica Nacionalnoga parka Paklenica.

¹⁷ *Štirovac* je vrh, a *Mâlě Štirovac* izvor.

¹⁸ Izvan toga toponimskog para u Paklenici postoji još jedan vrh *Kòmíc*, koji je nešto udaljeniji od navedenoga toponimskog para, stoga je teško utvrditi njihovu eventualnu povezanost.

(*Núglo* (2 ×)) označuje ‘vrtaču zatvorenu s jedne strane’.¹⁹ *Ruja* (*Rúja*; *Mâlã Rúja*, *Vě̀l(i)kã Rúja*) jest, prema objašnjenju informanta, uzvisina u obliku obrve na koju se izlazi iz udoline. Derivacijom su nastali toponimi *Střmac* (< strm) i *Sklòp(i)na* (< sklop).

8.1.3.3. boja: *Bílř Vř*, *Cřljenã Gréda*, *Cřljenř Brřgovi*, *Cřljenř Kűk*, *Cřljenř Kűk (od) Vlãke*, *Cřljèn(i)ca*, *Cřnř Òkućak*, *Cřnř Vř*, *Cřnř Vřilo*, *Mòdrř Òkućak*, *Zělenř Brřg*

Najzastupljenija je crvena (u lokalnome govoru *cřljena*) boja, koja upućuje na sastav stijena (*Cřljenã Gréda*, *Cřljenř Brřgovi*, *Cřljenř Kűk*, *Cřljenř Kűk (od) Vlãke*, *Cřljèn(i)ca*), zatim slijedi crna (*Cřnř Òkućak*, *Cřnř Vř*, *Cřnř Vřilo*), a potvrđene su i bijela (*Bílř Vř*), modra (*Mòdrř Òkućak*) i zelena boja (*Zělenř Brřg*).

8.1.3.4. biljni pokrov: *Biljev(i)na*, *Gòlřć*, *Gòlovrhe*, *Lãstve*, *Rűnjav(i)ca*, *Trřnovã Dòl(i)na*

Navedeni toponimi upućuju na općenite značajke biljnoga pokrova, odnosno na njegovu prisutnost (*Rűnjav(i)ca*, *Trřnovã Dòl(i)na*) ili odsutnost (*Gòlřć*, *Gòlovrhe*). Toponim *Biljev(i)na* izveden je iz *břlja* ‘suho drvo’²⁰, a *lastva* (*Lãstve*) jest apelativ sa značenjem ‘skača, zaskok, mjesto među ratovima (rtima, punta-ma) gdje što raste’.²¹

Toponimi izvedeni izravno iz naziva pojedinih biljaka navedeni su u poglavlju 8.3.1.

8.1.3.5. sastav i značajke tla: *Babűnjuša*, *Křř*, *Přsak*, *Přskavac*, *Přskòvitã Kòs(i)ca*, *Plãna*, *Plòće* (2 ×), *Rãpavac*, *Sřga*

Na sastav i značajke tla upućuju toponimi *Babűnjuša* (< *babulj* ‘kamen’), *Křř*, *Přsak*, *Přskavac*, *Přskòvitã Kòs(i)ca*, *Plãna* (‘neplodan teren’), *Rãpavac* (< (*h*)*rapav*) i *Sřga*.

8.1.3.6. postojanje vode: *Bãbřno Jězero*, *Cřnř Vřilo*, *Fűrlãnski Vřrovi*, *řv(i)ne Vòd(i)ce*, *Jãma Vodàr(i)ca*, *Jezérce*, *Júk(i)ća Vřila*, *Kapljűvaća*, *Kàtřća Vodèn(i)ca*, *Kontřnovo Vřilo*, *Kòr(i)ta* (2 ×), *Lědenř Vřilo*, *Lòkva*, *Lòkvica*, *Lokvèt(i)na*, *Mâlã Mòč(i)la*, *Mòkraća*, *Njřvãrski Bűnãr*, *Stãrř Vřilo*, *Vě̀l(i)kã Mòč(i)la*, *Vòda na Æn(i)ća Lúci*, *Vřilo*, *Vřilo (na Mòč(i)lin)*, *Vřilo u Njřvãrskoj Strãni*, *Žřvã Kãmen(i)ca*, *Žřvã Vòda* (2 ×)

Zasebna su tema na području Paklenice hidronimi. Naime, velik broj vodenih referenata nije preživio do današnjega dana zbog presušivanja brojnih izvora u posljednjih nekoliko desetljeća. Tekućice u području dolina Velike i Male Pakle-

¹⁹ Usp. toponime *Núgli* i *Núglić* u miljevačkim i prominskim selima (Čilaš Šimpraga 2013: 8), zatim toponime *Núgò*, *Núgò vãla* i *Nuglènice* (< *nuglenica* ‘njiva u kutu’ < *nugo* ‘ugao’) u Gradcu (Zažablje) (Vidović 2009: 187) i toponim *Nűgò* u Popovu (Vidović 2011: 226).

²⁰ *Břlja je sűvo dřvo. Stã san nã bilju pa me opãllo po glãvi* (podatci s terena).

²¹ Usp. toponim *Lãstva* (Dalmacija, Hercegovina, Crna Gora). Usp. ERHSJ II, s. v. *lastva*.

nice rijetke su jer se, zbog izrazite vodopropusnosti vapnenačkih stijena, većina voda brzo izgubi u podzemlju (Bognar 1994: 36). Uz to, znatan dio tekućica tijekom sušnoga dijela godine gotovo potpuno ili djelomično presuši. Brojne su i jaruge, odnosno povremeni tokovi koji su aktivni samo dijelom godine.²²

Mnogi od navedenih toponima pojavljuju se u još jednoj toponimijskoj skupini. To su toponimi koji sadržavaju toponimizirani apelativ – npr. *Lòkva* (v. 8.1.1.1.), *Băbino Jèzero*, *Ív(i)ne Vòd(i)ce* (v. 8.1.1.2.) – i oni koji su nastali kao rezultat ljudske djelatnosti – npr. *Kàtića Vodèn(i)ca*, *Njivārski Bùnār* (v. 8.4.1.4.). Svjesni činjenice da takav postupak ima nedostataka metodološke naravi, na njega smo se odlučili težeći objediniti sve toponime motivirane postojanjem vode. Naime, kada bismo isključili navedene toponime iz ove skupine, preostao bi nam razmjerno malen broj toponima: *Jāma Vodār(i)ca*, *Kapljùvača* ('voda koja kaplje'), *Mālā Mòč(i)la* i *Vèl(i)kā Mòč(i)la*, *Živā Kāmen(i)ca*, čime ne bismo dočarali jasnu sliku o stvarnoj brojnosti tih toponima.

S druge strane, kako je osnovni klasifikacijski kriterij ovoga rada motivacijski, u ovu skupinu nisu uključeni hidronimi koji nisu motivirani postojanjem vode, primjerice *Vèl(i)kā Paklèn(i)ca* i *Mālā Paklèn(i)ca* (v. 8.1.3.7.).

8.1.3.7. ostale značajke referenta: *Brèz(i)menjača* (2 ×), *Kùsača*, *Lèdenā Drāga*, *Lèdenā Pèč(i)na*, *Lèdenō Vrilo*, *Lipī Brīg*, *Mālā Paklèn(i)ca*, *Ōpāljenja Strāna*, *Pāljež/Pālježi*, *Plāzača*, *Pòzdravača*, *Prðež(i)ne*, *Snīžnā Drāga*, *Stārē Sèl(i)ne*, *Stārō Vrilo*, *Strūge*, *Sūvā Drāga* (2 ×), *Tihā Pēc*, *Vèl(i)kā Paklèn(i)ca*, *Vītrenik*, *Zālā Plōča*, *Živā Kāmen(i)ca*, *Živā Vóda* (2 ×)

U toponimima motiviranim ostalim značajkama referenta česte su sastavnice determinante koje kazuju klimatske uvjete: 'leden' (*Lèdenā Drāga*, *Lèdenā Pèč(i)na*, *Lèdenō Vrilo*) i 'snježan' (*Snīžnā Drāga*). Toj skupini toponima pripada i toponim *Vītrenik*, motiviran izloženosti snažnomu vjetru (buri). Na zahvaćenost požarom asociraju toponimi *Ōpāljenja Strāna* i *Pāljež/Pālježi*.

Uz navedene značajke referenta izdvajamo i sljedeće: 'suh' (*Sūvā Drāga* (2 ×)), 'tih' (*Tihā Pēc*), 'star' (*Stārē Sèl(i)ne*, *Stārō Vrilo*), 'lijep' (*Lipī Brīg*), 'živ' (odnosi se na vodu) (*Živā Kāmen(i)ca*, *Živā Vóda* (2 ×)).

U ovu toponimijsku skupinu valja uključiti i hidronime *Vèl(i)kā Paklèn(i)ca* i *Mālā Paklèn(i)ca*. Pučka etimologija sklona je povezivanju tih toponima s paklenim vrućinama koje ljeti vladaju na pakleničkome području.²³ No, po svemu sudeći, motivacija je krenula od imenice *paklina* 'smola, katran'²⁴ te se odnosi na

²² Jedini važniji vodotoci južnoga Velebita jesu potoci Velike i Male Paklenice s pritocima Brezimenjačom, Suhom Dragom (VP) i Orljačom (MP). Detaljnije vidi u Bognar (1994: 38).

²³ U samoj Maloj Paklenici zabilježena su 42 °C, što je jedna od najviših temperatura u povijesti meteoroloških mjerenja u Hrvatskoj (Čaplar 2006: 27).

²⁴ Oba leksema imaju istu etimologiju. Naime, ARJ navodi dva značenja imenice *pakao*: 1. 'smola, katran' (ARJ, s. v. 1. pakao) i 2. 'po kršćanskom vjerovanju mjesto vječnih muka za đavole

smolu iz pakleničkih šuma koja se upotrebljavala za dobivanje pakline za svjetlo i premazivanje drvenih brodova.

Još neki od slikovitih toponima jesu *Zâlă Plöča* (< zao), koji vjerojatno ilustrira nepristupačnost referenta ili nepovoljne uvjete na njemu, *Pòzdravača* (< pozdrav), pećina na početku kanjona Male Paklenice, *Plàzača* (< plaziti), tijesna uzbrdica kojom se nekoć moralo plaziti na rukama) te *Přdež(i)ne* (< prdjeti), preديو vjerojatno tako imenovan zbog (ne)kvalitete tla. U nedostatku motivacije nastao je (čak dva puta) toponim *Brèž(i)menjača*. Motivacijska sveza s polazišnim leksemom nejasna je u toponima *Kùsača* (< *kus* ‘komad’), kojim se imenuje kanjon s jarugom.

8.1.4. Toponimi motivirani položajem referenta

Dônjă Drăga, Dônjă Boròvniĳ, Dônjă Prîlaz, Gôrniĳă Drăga, Gôrniĳă Prîlaz, Krâjniĳ Brîg, Srêdniĳă Boròvniĳ

Položaj toponima u pakleničkoj se toponimiji označuje jednim od sljedećih prostornih determinanata: *donji, gornji, srednji, krajni*. „Pravilni” su parovi *Dônjă Drăga – Gôrniĳă Drăga* i *Dônjă Prîlaz – Gôrniĳă Prîlaz*. *Dônjă* i *Srêdniĳă* Borovnik, čini se, nisu u međusobnoj svezi s obzirom na popriličnu zemljopisnu udaljenost.²⁵

Uz navedene toponime postoji još jedna skupina toponima motiviranih položajem referenta. To su toponimi motivirani položajem referenta na koji se odnose u odnosu na drugi referent (vidi 8.5.1.).

8.2. Toponimi motivirani antroponimima

8.2.1. jednorječni: *Bòjinac, Ivánkovac, Jérkovac, Ĵurline, Kàtići, Knéževići, Marásovac, Marásović, Pâr(i)ći, Păklarić, Râm(i)ći, Rîmenić, Šešeljavac, Škîljici*

8.2.2. višerječni:

Ân(i)ća Lúka, Ân(i)ća Kùk, Ânt(i)čevića Glàv(i)ca, Bójîn Kùk, Bùšljetića Stân, Bùžonića Strána, Brîna Búc(i)ća, Bùžan(i)ća Dòl(i)na, Čavlinov Brîg, Čič(i)nă Dòl(i)na, Ćústin Klánac, Dád(i)ća Dòlac, Dòl(i)ne Râm(i)ća i Pâr(i)ća, Dòšenove

i grešnike’ (ARj, s. v. 2. pakao) te *paklina* ‘isto što 1. pakao’ (ARj, s. v. 1. paklina). Navedimo samo neke od brojnih paralela u toponimiji: *Paklenjača* – a) zaselak u Dalmaciji u kotaru benkovačkom, b) voda u Velebitu od dalmatinske strane (nije jasno misli li se upravo na potok Velika Paklenica, op. autorice), c) brdo i potok kod sela Mikleuške u Hrvatskoj (»u ovome brdu vadi se paklena (kolomaz)«) (ARj, s. v. 2. Paklenjača); *Pakleni Doci* – brdo u Poljicima (»kaže se, da onamo ima pakline«) (ARj, s. v. Pakleni Doci), *Pakleni Otoci* – otočići u kotaru hvarskom (ARj, s. v. Pakleni Otoci); *Pakline* a) gora u zapadnoj Bosni, koja se zove i Homar, b) ime potoku i zemljištu u Poljicima, c) ime trima mahalama u Bosni, d) tri mjesta u Dalmaciji, jedno u kotaru zadarskom, dva u kotaru makarskom (ARj, s. v. Pakline).

²⁵ S druge strane, *Srednji Borovnik* u mogućoj je svezi s *Kneškim*, s obzirom na razmjernu zemljopisnu bliskost.

Njīve, Dračevā Strāna, Dūbrava Šār(i)ća, Grād(i)na Marásovića, Gūl(i)nōv Dóčić, Īvanove Jāme, Īv(i)ne Vòd(i)ce, Jágīn Kūk, Jāz Vínke, Júk(i)ća Dòl(i)ne, Júk(i)ća Stānovi, Júk(i)ća Vrīla, Jūrasova Glāv(i)ca, Jūrlina Stān, Jūsupa Stānovi, Kàtića Kūk, Kàtića Mlīn, Kàtića Vodèn(i)ca, Kontínovo Vrīlo, Lērgova Drāga, Lùk(i)-čeva Glāv(i)ca, Lùk(i)čeva Pèč(i)na, Mālī Rīmeniċ, Mārāsova Gōra, Marásovića Pèč(i)na, Mārkov Mlīn, Mārtinovo Mir(i)lo, Mijatova Jāma, Mītrova Grād(i)na, Módrin Dòlac, Nék(i)ća Dòlac (2 ×), Nék(i)ća Stānovi, Pér(i)na Gréda, Rōšove Pòljane, Šík(i)ća Glāv(i)ca, Škiljin Dóčić, Šāntin Stān, Šimičilov Grōb, Škíl(j)i)na Kòsa, Štulīnov Dòlac, Tád(i)na Glāv(i)ca, Tarāj(i)lova Pèč(i)na, Vintūr(i)nov(i)-čeva Glāv(i)ca, Západaċ Pār(i)ća, Západaċ Šík(i)ća, Zóljin Kūk, Zòran(i)čev Vř

Iako je danas područje Nacionalnoga parka Paklenica nenaseljeno, udio toponima motiviranih antroponimima (imenima, prezimenima i obiteljskim nadimcima) u pakleničkome korpusu upućuje na nekadašnju intenzivnu ljudsku prisutnost. Ti su toponimi najčešće izvedeni iz prezimena stanovnika nekoga područja (npr. *Jūrlīne, Kàtiċi, Pār(i)ći, Rām(i)ći*) ili pak označuju pripadnost (npr. *Būšljetića Stān, Nék(i)ća Dòlac*). Neki od tih toponima izvedeni su od osobnoga imena osobe koja je otkrila navedeni referent (npr. *Mijatova Jāma, Tarāj(i)lova Pèč(i)na*), a ima i onih povezanih s lokalnom anegdotikom (npr. *Bójīn Kūk, Čavlínov Brīg, Jágīn Kūk*; v. 10.5.).

Jednorječni toponimi motivirani antroponimima mogu biti u jedninskome (npr. *Bòjinac, Ivānkovac, Jėrkovac*) ili u množinskome obliku (npr. *Kàtiċi, Kněževīċi, Rām(i)ći*). Višerječni toponimi oblikovani su prema jednome od triju obrazaca, od kojih je najčešći obrazac: posvojni pridjev (izveden iz antroponima) + imenica (zemljopisni naziv) u nominativu (*Čavlínov Brīg, Tád(i)na Glāv(i)ca, Mītrova Grād(i)na*). Nešto je rjeđi obrazac: genitiv antroponima + imenica u nominativu (*Ān(i)ća Kūk, Būžan(i)ća Dòl(i)na, Marásovića Pèč(i)na*) ili isti obrazac sa sastavnicama u inverziji (*Brīna Búċ(i)ća, Grād(i)na Marásovića, Jāz Vínke*).

8.3. Toponimi motivirani biljnim i životinjskim svijetom

8.3.1. Toponimi motivirani biljnim svijetom

Bòrovā Kòsa, Boròvnik / Dòl(i)narski Borovnici, Bršljānuša, Būkovī Pòtok, Būkovō Tòċ(i)lo, C̀rnika, Čemérac, Dônjī Boròvnik, Drínovē Drāž(i)ce, Dūbrava, Dūbrava Šār(i)ća, Dūbrave, Dūbrav(i)ce, Grābār, Grābovē Dòl(i)ne, Jablānuša, Jasēnār, Javòrnīk, Klėkovac, Kněškī Boròvnik, Koròvilje, Kūk Tisa, Lùkovaċa, Malī Javòrnīk, Mālī Štirovac, Ōmār, Rāstovī Dòlac, Skrādel(i)ne, Srēdnjī Boròvnik, Štirovac

Jedna je od glavnih značajki pakleničke flore izrazita raznolikost biljnih vrsta, od kojih su samo neke zastupljene u toponimiji. Najbrojniji su toponimi motivirani nazivima drveća, od kojih je na prvome mjestu bor, *Pinus sylvestris* (*Boròvnik /*

Dòl(i)narski Borovnici, Bòrovã Kòsa, Dònji Boròvnik, Kněškí Boròvnik, Srědnji Boròvnik); uz njega su prisutni i dub, *Quercus robur* (*Dùbrava, Dùbrava Šár(i)ća, Dùbrave, Dùbrav(i)ce*), javor, *Acer pseudoplatanus* (*Javòrnik, Malí Javòrnik*); bukva, *Fagus sylvatica* (*Bùkoví Pòtok, Bùkovò Tòč(i)lo*); grab, *Carpinus betulus* (*Gràbār, Gràbově Dòl(i)ne*); hrast crnika, *Quercus ilex* (*Crñika, Ràstoví Dòlac*); jasen, *Fraxinus excelsior* (*Jasènār*); jablan, *Populus nigra* (*Jablànuša*); kleka, *Juniperus communis* (*Klèkovac*); tisa, *Taxus baccata* (*Kùk Tisa*); drijen, *Cornus mas* (*Drínově Dráž(i)ce*); bršljan, *Hedera helix* (*Bršljànuša*). Od nisko-ga raslinja zastupljeni su divlji luk, *Allium ursinum* (*Lùkovača*); čemer, *Gentiana lutea* (*Čemérac*); skradelina 'vrsta širokolisne trave'²⁶ (*Skràdel(i)ne*) i korov (*Koròvilje*). Toponimi *Málí Štirovac* i *Štirovac* sasvim su izvjesno motivirani biljkom štir (*Amarantus blitum*).²⁷

8.3.2. Toponimi motivirani životinjskim svijetom

Golùbnjača, Jančàr(i)ca, Jànčiji Dòci (2 ×), *Jànčara, Kònjskã, Kòzãrska Plòča, Kràvar(i)ce* (2 ×), *Málí Čùk, Òrljača* (2 ×), *Órlovače, Òrlòv Kùk, Òrlovo Gnjízdo, Òvčji Kùk, Vèl(i)kí Čùk, Vùčjá Drãga, Vùčjav(i)ca*

Najčešći su nazivi životinja u pakleničkoj toponimiji suri orao, *Aquila chrisaetos* (*Òrljača* (2 ×), *Òrlòv Kùk, Órlovače, Órlovò Gnjízdo*) i domaća ovca, *Ovis aries aries* (*Òvčji Kùk*), odnosno janje (*Jančàr(i)ca, Jànčara, Jànčiji Dòci*). Nešto se rjeđe pojavljuju krava, *Bos taurus* (*Kràvar(i)ce* (2 ×)), vuk, *Canis lupus* (*Vùčjá Drãga, Vùčjav(i)ca*), konj, *Equus caballus* (*Kònjskã*) i golub, *Columbidae* (*Golùbnjača*). U tu skupinu valja ubrojiti i planinskoga ćuka, *Aegolius funerus* (*Málí Čùk, Vèl(i)kí Čùk*) iako je vjerojatno riječ o metafori.

8.4. Toponimi motivirani ljudskom djelatnošću

Toponimi motivirani ljudskom djelatnošću podijeljeni su u više podskupina. U prvu podskupinu spadaju toponimi povezani s gospodarskim djelatnostima, kao što su poljodjelstvo, stočarstvo, nadzor terena i prikupljanje vode. U drugu podskupinu spadaju toponimi imenovani prema izgrađenim objektima i zdanjima kao što su pastirski stanovi, planinarska skloništa, mlinovi i toponimi koji upućuju na postojanje gradina, iako danas nema tragova takvim objektima. Konačno, u ovu smo skupinu uvrstili i toponime motivirane vjerskim običajima zajednice.

8.4.1. Toponimi motivirani gospodarskim djelatnostima

8.4.1.1. poljodjelstvo: *Dòšenove Njìve, Ìvãnjsko Pòlje, Málě Krčev(i)ne, Njìve, Njìve Lèkine, Ògrad(i)ca, Ròšove Pòljane, Vèl(i)kě Krčev(i)ne*

²⁶ Latinski naziv biljke nije nam poznat.

²⁷ Usp. oronime *Štiròvnik* (brdo u Lovčenu), *Štìrník* (planina), *Štìra* (potok kod Loznice) (ERHSJ III, s. v. *štir*). Usp. također toponim *Za Šćircã* (Skračić 1996: Kazalo toponima).

8.4.1.2. stočarstvo: *Sòl(i)lo*, *Strùge*, *Tòrovi*

8.4.1.3. nadzor terena: *Búc(i)ća Ŭmac*, *Strážben(i)ca* (2 ×), *Věl(i)kǎ Strážben(i)ca*

8.4.1.4. prikupljanje vode: *Kàtīća Vodèn(i)ca*, *Kòrita* (2 ×), *Njīvārski Bùnār*

8.4.1.5. ostale gospodarske djelatnosti: *Cípalīšte*, *Mèčala*.

Velebitski pašnjaci i obradive površine nekoć su bili glavni izvor egzistencije domicilnoga stanovništva. Stočarstvo je uglavnom bilo selilačkoga tipa: u proljeće se kretalo prema vrhovima u potrazi za boljom pašom, a s dolaskom jeseni pastiri bi se sa svojim stadima vraćali u priobalje.

Modernizacijski procesi u drugoj polovici 20. stoljeća, razvoj robno-novčanih odnosa, urbanizacija i industrijalizacija te uslužne djelatnosti (ponajprije vezane uz turizam) koje su doživjele nagli razvoj nakon izgradnje Jadranske magistrale dovode do intenzivne deagrarizacije i deruralizacije velebitskoga stanovništva. Odlazak stanovništva s velebitskoga područja dodatno je potaknut izrazito teškim životnim uvjetima – nedostatak cesta za zaprežna kola, nedovoljne količine pitke vode i stalne zabrane koje su se odnosile na stoku i na sječu drva samo su neki od njih.²⁸ Krajnji je rezultat toga procesa potpuna depopulacija područja Nacionalnoga parka Paklenica.

Kako danas na ovome prostoru nema trajnoga stanovništva, napuštena je i većina gospodarskih djelatnosti koje su se tu prakticirale.²⁹ Ipak, paklenička je toponimija očuvala neke od njihovih odraza. Na prvome je mjestu po zastupljenosti poljodjelstvo: *Mǎlē Křčev(i)ne* i *Věl(i)kǎ Křčev(i)ne* (< *krčiti*), *Njīve*, *Dōšenove Njīve*, *Njīve Lèkine*, *Īvānjsko Pòlje*, *Rōšove Pòljane*, *Ŏgrad(i)ca*. Bavljenje stočarstvom odrazilo se u toponimima *Sòl(i)lo* (< *soliti*; u stočarstvu je uvriježena praksa posipanja stoke solju kako bi je životinje lizale, čime se poboljšava okus mesa)³⁰, *Strùge* (< *struga* ‘ograđeno mjesto na otvorenome prostoru za mužnju ovaca’) i *Tòrovi*. Namjena određenih lokaliteta nadzoru terena odražava se u toponimima *Strážben(i)ca* (2 ×) i *Věl(i)kǎ Strážben(i)ca* (< *straža*) te *Búc(i)ća Ŭmac* (< *hum*, lokalna inačica *um* ‘omanji brijeg pod travom’; prema riječima informanta, taj naziv označuje nadzornu točku). Toponimi *Kàtīća Vodèn(i)ca*, *Kòrita* (2 ×) i *Njīvārski Bùnār* odnose se na ljudske rukotvorine nastale u svrhu prikupljanja vode.³¹ Toponim *Cípalīšte* motiviran je sječom drva (< *cipati*), dok je toponim

²⁸ Detaljnije o životnim uvjetima velebitskoga stanovništva i o razlozima depopulacije vidi u Bušljeta (2010).

²⁹ Tradicija selilačkoga stočarstva postupno se napuštala u posljednjih nekoliko desetljeća, a konačno je prekinuta početkom Domovinskoga rata 1991. godine (Vinšćak 1994: 267–269).

³⁰ *Tū se sòli blǎgo. Pōspe sòl, i ōvce, kōze līžu. Ŭvik bi trībalo blǎgu sòli da bi bīlo ukūsnije mēso* (podatci s terena).

³¹ V. također poglavlje 8.1.3.6.

Mècala, navodno, povezan s glagolom *mećati* ‘stavljati’.³²

8.4.2. Toponimi prema izgrađenim objektima i zdanjima:

Bùnkəri, Bùšljetića Stân, Dônjĩ Prílaz, Gôrnjĩ Prílaz, Gràd(i)na, Gràd(i)na Marásovića, Júk(i)ća Stânovi, Jùrlina Stân, Jùsupa Stânovi, Kàtića Mlîn, Lugárn(i)ca, Mârkov Mlîn, Mìtrova Gràd(i)na, Parkíralište, Planìnârski Dôm / Bôrisov Dôm, Sklôn(i)šte Strùge, Sklôn(i)šte Ívine Vòd(i)ce, Šántin Stân

Među izgrađenim objektima na području Paklenice prevladavaju pastirski stanovi (*Bùšljetića Stân, Júk(i)ća Stânovi, Jùrlina Stân, Jùsupa Stânovi, Nék(i)ća Stânovi, Šántin Stân*). U doba intenzivne naseljenosti velebitskoga područja pastirske su obitelji imale po dva stana, zimski i ljetni. Zimski su stanovi bili bliže moru, dok su se ljetni nalazili u višim predjelima. U skladu sa zakonom, obitelji su se u ljetnim mjesecima selile u ljetne stanove.³³ Danas se stanovi upotrebljavaju isključivo kao pomoćne pastirske nastambe.

Više je toponima koji upućuju na postojanje gradina (*Gràd(i)na, Gràd(i)na Marásovića, Mìtrova Gràd(i)na*) iako prema podacima s terena na tim lokalitetima danas nema nikakvih tragova takvim objektima.³⁴

Najposjećeniji su objekti, dakako, planinarski domovi, okrepíšta i skloništa (*Lugárn(i)ca, Planìnârski Dôm / Bôrisov Dôm, Sklôn(i)šte Strùge, Sklôn(i)šte Ívine Vòd(i)ce*).

U ljudske ruktovrine ubrajaju se i *prilazi* preko potoka napravljeni od naslaganoga kamenja (*Dônjĩ Prílaz, Gôrnjĩ Prílaz*). Toponim *Bùnkəri* označuje podzemne tunele napravljene 1950. – 1953. za vojno sklonište, a koji su danas adaptirani u turističke svrhe.

8.4.3. Toponimi motivirani vjerskim životom zajednice: *Grèblje, Màrtinovo Mìr(i)lo, Šimičilov Gròb*

U objekte koji odražavaju vjerske običaje zajednice spadaju grobovi i *mirila*, kamene ploče vezane uz velebitsku pogrebnu tradiciju. Postojanje mirilâ usko je povezano s načinom života velebitskoga stanovništva s obzirom na udaljenost koju je trebalo prijeći da bi se tijelo pokojnika prenijelo od kuće do groblja. Mirila su nastajala na odmorištima koja su se nalazila otprilike na pola puta između kuće i groblja te su se na njih za vrijeme odmora polagala tijela pokojnika. Za velebitsko stanovništvo mirila su imala mnogo veće značenje nego groblja jer je, prema njihovim vjerovanjima, duša pokojnika ostajala na mirilima, dok se u grob

³² *Tô bi stâre bâbe mētnule ù prtú něšto* (podatci s terena).

³³ *Rànije je bíla zâbrana da prví šestoga nìko nè može sa blâgon ôstat kraj môra. Svâk môra íc u plânnu i býti do prví dēvētoga. Prví dēvētog se může vrátiti k môru* (podatci s terena). Vidi također Bušljeta (2010: 406–409).

³⁴ *Něma nikâkvih ôstátaka, nego ljûdi su više tàkvíh pòzícija zvâli grâdne* (podatci s terena).

pokapalo samo tijelo pokojnika.³⁵

8.5. Odnosni toponimi

Toponimski likovi referenata koji sami po sebi nemaju istaknutih obilježja ili nisu od naročita značenja često se izvode iz već postojećih toponima. Imenovanje može biti motivirano položajem referenta u odnosu na neki drugi, istaknutiji, referent ili se pak novi toponimski lik izvodi iz već postojećega.

8.5.1. Toponimi određeni položajem u odnosu na drugi toponim:

Kùk nad Plècen, Kùkovi ispod Vlákě, Nad Pèč(i)côn, Pod Plánôn, Potkònač(i)-na, Pògredna, Všerujno, Vòda na Àn(i)ća Lúci, Vrìlo (na Mòč(i)lin), Vrìlo u Njìvārskoj Stráni

Među tim toponimima razlikujemo jednorječne, nastale prefiksalsnom tvorbom (*Potkònač(i)na, Pògredna, Všerujno*), i višerječne, sastavljene od zemljopisnoga naziva, prijedloga i drugoga toponima (*Kùk nad Plècen, Kùkovi ispod Vlákě, Vrìlo u Njìvārskoj Stráni*). Toponimi *Potkònač(i)na, Pògredna* i *Nad Pèč(i)côn* izvedeni su iz nepoznatih toponima, odnosno iz onih za koje nismo dobili potvrdu na terenu. Drugim riječima, navedeni toponimi upućuju na to da su u njihovoj blizini vjerojatno nekoć postojali toponimi **Greda*, **Konač(i)na* (ili *Konak*) ili **Peč(i)ca*, a kojima se u međuvremenu zameo trag.

8.5.2. Toponimi motivirani drugim toponimima:

Búnovačka Vráta / Búnjevačka Vráta, Dòl(i)narski Borovnici, Glàv(i)ca od Gòrě, Glàv(i)ca od Kòrita, Glàv(i)ca od Lùk(i)ćove Pèč(i)ne, Glàv(i)ca od Rázošja, Glàv(i)ca od Tràpa, Klánac od Àn(i)ća Lúkě, Klánac od Jablànušě, Klánac od Věł(i)ki Mòčila, Kliměnta od Mòčila, Kùk od Bùkovog Tòč(i)la, Kùk od Dùbravě, Kùk od Ívinì Vòdica, Kùk od Jasenára, Kùk od Jávørja, Kùk od Màn(i)tě Pěci, Kùk od Njìvārške Stráně, Kùk od Paščètnīca, Kùk od Pér(i)nog Dóca, Kùk od Rújice, Kùk od Skrádel(i)ne, Kùk od Zágoná, Mādīrski Dòlac, Mälovanski Stānovi, Njìvārška Glàv(i)ca, Njìvārška Strána, Njìvārski Bùnār, Pálješka Drāga, Rībničkā Vráta, Strána od Skrádel(i)ne, Štirovačka Drāga, Štirovačka Kòsa, Váganskī Vř, Vlāškogradska Drāga, Vlāškogradski Brīg, Vráta od Sùvě Drāgě, Zùb od Màn(i)tě Pěci

Iako su svi navedeni toponimi nastali primjenom jednoga od proprijalnih obrazaca, o pripadnosti možemo govoriti tek na formalnoj razini – u stvari je riječ o zemljopisnoj blizini (ili vidljivosti) kojega drugog, istaknutijeg referenta. Najčešći je obrazac izvođenja zemljopisni naziv + prijedlog *od* + drugi toponim (*Kùk od Dùbrave, Glàv(i)ca od Rázošja, Zùb od Màn(i)tě Pěci*), dok je obrazac posvoj-

³⁵ Detaljnije o mirilima vidi u Trošelj (1992; 1994) te Trošelj i Zanki (2012).

ni pridjev + zemljopisni naziv nešto rjeđi (*Vlašskogradski Brîg*, *Njîvârska Strána*, *Vàganski Vř*). Toponim *Màdîrski Dòlac* upućuje na nekadašnje postojanje toponima **Madir* za koji nemamo potvrdu s terena. Isto bi moglo vrijediti i za toponim *Dòl(i)narski Borovnici*, s tim da se taj toponim može odnositi i na *doline* u apelativnome smislu.

8.6. Ostali toponimi

U ovoj su skupini objedinjeni toponimi različitih motivacija koji ne pripadaju nijednoj od prethodno navedenih skupina. To su toponimi motivirani etnonimima³⁶, hagionimima, nazivima rodbinskih odnosa i titulama te toponimi nastali prema mjesnim legendama i predajama.

8.6.1. Toponimi motivirani etnonimima: *Búnovac/Búnjevac*, *Libûrnija*, *Mâlî Vlášskograd*, *Vlaški Grâd/ Vlášskograd*

Toponimi *Mâlî Vlášskograd* i *Vlaški Grâd/ Vlášskograd* izvedeni su iz etnonima *Vlah*.³⁷ Toponim *Búnovac/Búnjevac* najvjerojatnije je povezan s bunjevačkim podrijetlom velebitskoga stanovništva (v. Bušljeta 2010: 405), dok je *Libûrnija*, prema tvrdnji informanata, novije ime koje su tomu vrhu nadjenuli planinari.

8.6.2. Toponimi motivirani hagionimima: *Îvânjsko Pòlje*, *Svêť Jâkov*.

Toponim *Svêť Jâkov* odnosi se na crkvu, dok se *Îvânjsko Pòlje* odnosi na polje imenovano prema crkvi svetoga Ivana.

8.6.3. Toponimi motivirani nazivima rodbinskih odnosa: *Băbîn Dòlac* (2 ×), *Băbîn Kùk*, *Băbîn Vř* (2 ×), *Băbîno Jězero*, *Dîdovac*, *Didovac/Didovača*.

Na rodbinski odnos u pakleničkoj toponimiji kazuju u toponim ugrađene imenice *baba* (*Băbîn Dòlac* (2 ×), *Băbîn Kùk*, *Băbîn Vř* (2 ×), *Băbîno Jězero*) i *did* (*Dîdovac*, *Didovac/Didovača*).

8.6.4. Toponim motiviran titulom: *Kněškî Boròvník*.

8.6.5. Toponimi nastali prema mjesnim legendama i predajama: *Bójîn Kùk*, *Čav-línov Brîg*, *Jágîn Kùk*, *Màn(i)tă Pêc*, *Màn(i)tî Kùk*, *Pòpova Pòšta*, *Svêťo Břdo*, *Vílîn Stô*.

Mnogi lokaliteti na području Nacionalnoga parka Paklenica povezani su s lokalnim legendama, a neke od njih odrazile su se i u toponimiji. Te se legende često razlikuju od informanta do informanta, s time da na njihov današnji oblik u

³⁶ Prema Skračiću (2001: 118), etnonimom se definiraju »pripadnici svih tipova teritorijalnih jedinica od kontinenata i država do regija i pokrajina.«

³⁷ *Vlasi* su naziv za Hrvate koji žive u ruralnome području dalje od mora (u kojemu je nekada bilo Vlahi, Rumunja, koji su se s vremenom asimilirali s Hrvatima).

kojemu smo ih zabilježili određen utjecaj ima i mašta pojedinoga interpretatora. U ovu skupinu uvrstili smo i toponime čiji lik upućuje na moguće anegdotsko postanje iako nismo uspjeli doznati krije li se iza njih kakva legenda ili anegdota (npr. *Pòpōva Pòšta*).

Ovdje navodimo neka od tumačenja postanka toponima koja smo zabilježili na terenu.

Čavlinov Brìg ime je dobio po hajduku Čavlinu koji je nekoć djelovao na tome prostoru, a koji je potom ubijen u Paklenici i pokopan preko puta Anića Kuka.

Ime *Bójina Kùka* navodno potječe od pastirice Boje koja je na tome kuku stradala.

Toponim *Jágìn Kùk* najvjerojatnije je povezan s Babom Jagom, velebitskom inačicom Babe Roge (Trošelj 2017: 31). Prema drugome tumačenju na tome je kuku zarobljen duh pastirice Jage koja se na njega navodno popela bježeći pred vojnicima.

Svêto Brdo ime je dobilo prema značajkama koje se tomu brdu pripisuju. Smatra se i da je na Svetome Brdu nekad bila kapelica koju je uništio grom, no za to nema pouzdanih arheoloških dokaza (Vinšćak 1994: 269).

Nekolicina pakleničkih toponima povezana je s vjerovanjem u vile. Naime, vile su među lokalnim stanovništvom bile protagonistice priča kojima su odrasli zastrašivali djecu. Tim je pričama izravno motiviran toponim *Vílìn Stô*. To je stijenja koja svojim neobičnim oblikom asocira na stol, pa se zbog toga povezivala s „vilinskim” aktivnostima, tim više što se ističe svojim izoliranim položajem u središtu borove šume. Toponimi *Màn(i)tã Pêc* i *Màn(i)tã Kùk* izvedeni su iz pridjeva *mă(h)nit* ‘sulud, bijesan, pomaman’, koji se odnosi na vilinsko „mahnitanje”. Manita Peć navodno je bila vilinsko obitavalište, a vilinski urlici čuli su se sve do Klanaca, zbog čega su ljudi često zastajali na putu kako bi se prekržili.³⁸

8.7. Toponimi nejasna postanja

*Brûndo*³⁹, *Bùljma*, *Čavinka*⁴⁰, *Dévnjača*, *Klimēnta*⁴¹, *Kòmīc*, *Krcèljuša*⁴²,

³⁸ U motivacijskoj svezi s ovim toponimom stoji i toponim *Urljaj-Kuk* (< urlati), staro ime za Anića Kuk, za koji nismo dobili potvrdu na terenu (v. Trošelj 2017: 34–36).

³⁹ Jedina je asocijacija na Među Brundu, lik iz dječjih priča, no eventualna motivacijska sveza s referentom potpuno je nejasna.

⁴⁰ Eventualno je moguća sveza s pticom čavkom (*Corvus monedula*). Usp. ERHSJ I, s. v. *čâvka*.

⁴¹ Moguće je izvođenje iz lat. *culmen*, iako bliža etimologija nije jasna. Usp. također *klimen* (potvrđeno u Kavanjina). Usp. ERHSJ II, s. v. *klimen*. S druge strane, može biti riječ i o antropotoponimu izvedenu iz imena svetca Klimenta.

⁴² Moguća je povezanost s glagolom *krcati* ili je pak riječ o antropotoponimu izvedenu iz prezimena *Krcelja*.

Kûm / Kôm / Vêl(i)kî Kûm, Kûmîc / Kômîc / Mâlî Kûmîc, Lûcîнка/Lûčîнка⁴³, Lûnguša⁴⁴, Mălovăn⁴⁵, Ômâr⁴⁶, Pazjân(i)ce⁴⁷, Samârdž(i)novac⁴⁸, Sêgestin⁴⁹, Sêlnica⁵⁰, Sîjaset⁵¹, Sirjâkuša⁵², Stulinuša⁵³, Vêrenac⁵⁴

Na pakleničkome području izvjestan je broj toponima u čiju motivaciju nije lako proniknuti. Motivaciju nekih od njih moguće je s priličnom sigurnošću izvesti iz paralela s drugim toponimima. Primjerice, toponimi *Kômîc, Kôm / Kûm / Vêl(i)kî Kûm* i *Kômîc / Kûmîc / Mâlî Kûmîc* najvjerojatnije su izvedeni iz pridjeva *kom* ‘strm, okomit’, tim više što postoje paralele u oronimiji na području Like i Zrmanje.⁵⁵ No većina toponima ove skupine ima nejasnu ili dvojbenu motivaciju, koju smo donekle pokušali rasvijetliti uz pomoć etimoloških rječnika (v. bilješke ispod teksta). Neki toponimi (*Bûljma* i *Dévnjača*) potpuno su nejasni i bez ikakvih paralela te smo se u njihovu slučaju suzdržali od svakoga pokušaja tumačenja.

9. Zaključak

Motivacijski postupci putem kojih je došlo do formiranja toponimskih likova u pakleničkoj toponimiji brojni su i raznovrsni, što je u potpunome skladu s geomorfološkom i prirodnom raznolikošću pakleničkoga prostora. Zemljopisna terminologija zastupljena u pakleničkoj toponimiji izrazito je bogata, a u nju su uključeni i neki termini (nazivi) svojstveni upravo velebitskomu prostoru. Mašto-

⁴³ Eventualno bi mogla biti riječ o antropotoponimu izvedenu iz ženskoga osobnog imena *Lucija/Luca*.

⁴⁴ Ovaj toponim asocira na tal. *lungo* ‘dug, dugačak’, što bi se moglo povezati i s geomorfološkim značajkama referenta (obrađivo zemljište).

⁴⁵ *Malovan* je jedno od ličkih imena za ovna; usp. također planinu *Malovan* u Bosni (ARj s. v. *Malovan*).

⁴⁶ Najvjerojatnije je riječ o fitotoponimu. Naime, prema Skoku (ERHSJ II, s. v. *ômâr*) *omar* je smreka (*Picea*), međutim, prema tvrdnji informanta, riječ je o lokalnome nazivu za bukvu (podatci s terena). Usp. toponim *Ôkrûgli Ômâr* na Rujnu, u neposrednoj blizini Nacionalnoga parka Paklenica.

⁴⁷ Eventualno od *pâzija*, var. *pâzjâk* ‘blitva, *Beta vulgaris*’ (ERHSJ II, s. v. *pâzija*).

⁴⁸ Moguće je da je riječ o toponimu izvedenu iz prezimena *Samardžija*.

⁴⁹ Više je paralela za ovaj toponim: *Seget* (selo u trogirskome kotaru, ARj s. v. *Seget*), *Sege-sta* (grad na Siciliji), *Segedin* (grad u Mađarskoj). *Segesta* je i predantičko ime za Sisak (Šimunić 2013: 189).

⁵⁰ Motivacija je vjerojatno krenula od leksema *selo*, no sveza s polazišnim leksemom nije jasna.

⁵¹ Ovaj toponim upućuje na turcizam *sijaset* ‘mnoštvo, velika množina, sila čega; neprilika, zlo, napast’, no motivacijska sveza nije jasna. Usp. toponim *Sîjaset*, livada pokraj sela Raduč u gopićkome kotaru (ARj s. v. *Sijaset*).

⁵² Toponim donekle asocira na biljku *sirak* (*Sorghum vulgaris*) (usp. Vajs 2003: 374).

⁵³ Vjerojatno je riječ o antropotoponimu.

⁵⁴ Motivacija ovoga oronima vjerojatno je krenula od glagola *verati se*.

⁵⁵ Oronim *Kôm* pojavljuje se na više mjesta na području Zrmanje i Like. Usp. također selo *Komîc* u Lici te složenice *Kompolje* (Lika) i *Kongora* (Bosna). Usp. ERHSJ II, s. v. *kom*².

vitost imenodavaca, koja najviše dolazi do izražaja u metaforičkih toponima, potaknuta je neobičnošću pakleničkih geomorfoloških oblika.

Paklenički korpus bogat i je toponimima koji upućuju na nekadašnju intenzivnu ljudsku prisutnost na ovim prostorima: na prvome su mjestu toponimi izvedeni iz antroponima koji čine znatan udio u pakleničkoj toponimijskoj građi. Nadalje, brojni su toponimi koji zorno govore o aktivnostima koje su se u prošlosti prakticirale na tome području, kao što su poljodjelstvo, stočarstvo, nadzor vrhova i ostalo.

Anegdota u pakleničkoj toponimiji te povezivanje određenih toponima s lokalnim legendama i mitskim bićima odražava vjerovanja lokalnoga stanovništva obavijena mistikom divlje, netaknute i veličanstvene pakleničke prirode.

Konačno, uzevši u obzir činjenicu da je broj poznavatelja pakleničkoga terena znatno manji no što je bio u prošlosti, te da se vremenom sve više smanjuje, treba nam biti jasno da je građa obrađena u ovome radu samo dio nekadašnje pakleničke toponimijske građe. Bez obzira na to, ovim smo radom pokušali doprinijeti očuvanju toponimije ovoga izrazito vrijednoga prirodnog fenomena, a ujedno i dati polazišnu točku za buduća istraživanja koja će, nadamo se, obuhvatiti čitav velebitski prostor.

10. Abecedno kazalo toponima

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Ān(i)ća Kūk</i>	PKH	24
<i>Ān(i)ća Lúka</i>	PKH	13
<i>Ānt(i)čevića Glāv(i)ca</i>	PKJ	18
<i>Bābīn Dòlac</i>	PKB	27
<i>Bābīn Kūk</i>	PKF	11
<i>Bābīn Vř</i>	PKB	16
<i>Bābīn Vř</i>	PKG	10
<i>Bābīno Jězero</i>	PKB	20
<i>Babūnjuša</i>	PKE	24
<i>Bādānj</i>	PKB	5
<i>Bādānj</i>	PKG	15
<i>Bāt</i>	PKI	20
<i>Bilř Vř</i>	PKG	3
<i>Bilig</i>	PKE	32
<i>Bilig</i>	PKI	54
<i>Biljev(i)na</i>	PKI	36

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Bójìn Kùk</i>	PKD	3
<i>Bòjinac</i>	PKD	2
<i>Bôrisov Dôm</i>	PKE	29
<i>Bôrje</i>	PKI	3
<i>Bòrova Kòsa</i>	PKE	25
<i>Borovnici (Dòl(i)narski ~)</i>	PKE	10
<i>Boròvnĭk</i>	PKE	10
<i>Boròvnĭk (Dônĭ ~)</i>	PKE	38
<i>Boròvnĭk (Kněškĭ ~)</i>	PKF	22
<i>Boròvnĭk (Srědnĭ ~)</i>	PKF	29
<i>Brdášce</i>	PKA	7
<i>Břdo</i>	PKB	22
<i>Břdo (Dèbelŏ ~)</i>	PKB	18
<i>Břdo (Světŏ ~)</i>	PKG	17
<i>Brèz(i)menjača</i>	PKE	7
<i>Brèz(i)menjača</i>	PKE	11
<i>Brĭg (Čavlínov ~)</i>	PKE	13
<i>Brĭg (Krâjni ~)</i>	PKB	32
<i>Brĭg (Širokĭ ~)</i>	PKB	28
<i>Brĭg (Širokĭ ~)</i>	PKF	12
<i>Brĭg (Vlašškogradski ~)</i>	PKG	20
<i>Brĭg (Zèlenĭ ~)</i>	PKF	47
<i>Brĭgovi (Cřljenĭ ~)</i>	PKJ	1
<i>Brĭna</i>	PKI	8
<i>Brĭna Búc(i)ća</i>	PKJ	19
<i>Brĭne</i>	PKJ	16
<i>Bršljànuša</i>	PKE	37
<i>Brûndo</i>	PKF	1
<i>Búc(i)ća (Brĭna ~)</i>	PKJ	19
<i>Búc(i)ća Úmac</i>	PKI	60
<i>Bùkovǎ Stǎza</i>	PKE	5
<i>Bùkovĭ Pòtok</i>	PKD	1
<i>Bùkovŏ Tòč(i)lo</i>	PKE	62
<i>Bùkovog Tòč(i)la (Kùk od ~)</i>	PKE	66
<i>Bùljma</i>	PKB	24
<i>Bùnār (Nĭjvārski ~)</i>	PKE	55

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Bùnkeri</i>	PKH	25
<i>Búnovac</i>	PKG	1
<i>Búnovačka Vráta</i>	PKG	2
<i>Búnjevac</i>	PKG	1
<i>Búnjevačka Vráta</i>	PKG	2
<i>Bùšljetića Stân</i>	PKA	18
<i>Bùžan(i)ća Dòl(i)na</i>	PKH	51
<i>Bùžonića Strána</i>	PKH	45
<i>Crìljèn(i)ca</i>	PKH	37
<i>Crìljenã Gréda</i>	PKH	28
<i>Crìljenĩ Brìgovi</i>	PKJ	1
<i>Crìljenĩ Kùk</i>	PKB	30
<i>Crìljenĩ Kùk (od) Vláke</i>	PKH	20
<i>Cřnĩ Vř</i>	PKF	38
<i>Cřnika</i>	PKD	17
<i>Cřnõ Vrilo</i>	PKF	32
<i>Čàvínka</i>	PKJ	12
<i>Čavlinov Brìg</i>	PKE	13
<i>Čelàkuša (Vě̀l(i)kã ~)</i>	PKB	2
<i>Čemérac</i>	PKA	1
<i>Čič(i)nã Dòl(i)na</i>	PKG	7
<i>Čûnj</i>	PKA	9
<i>Ćústin Klánac</i>	PKH	33
<i>Dád(i)ća Dòlac</i>	PKG	6
<i>Dèbelã Glàv(i)ca</i>	PKI	33
<i>Dèbelã Glàv(i)ca</i>	PKI	52
<i>Dèbelĩ Kùk</i>	PKH	17
<i>Dèbelõ Břdo</i>	PKB	18
<i>Dévnjača</i>	PKH	30
<i>Dĩdovac</i>	PKI	69
<i>Dìdovača</i>	PKI	69
<i>Dóca (Kùk od Pér(i)nog ~)</i>	PKI	66
<i>Dóci</i>	PKB	10
<i>Dóci</i>	PKI	21
<i>Dóci (Jànčijĩ ~)</i>	PKF	9
<i>Dóčić (Škìljin ~)</i>	PKI	14

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Dòl(i)na (Čič(i)nā ~)</i>	PKG	7
<i>Dòl(i)na (Dùbokā ~)</i>	PKB	8
<i>Dòl(i)na (Trnovā ~)</i>	PKI	58
<i>Dòl(i)narski Borovnici</i>	PKE	10
<i>Dòl(i)ne (Gräbově ~)</i>	PKI	6
<i>Dòl(i)ne (Júk(i)ća ~)</i>	PKI	29
<i>Dòl(i)ne Rám(i)ća i Pár(i)ća</i>	PKE	61
<i>Dòlac (Bābīn ~)</i>	PKB	27
<i>Dòlac (Dád(i)ća ~)</i>	PKG	6
<i>Dòlac (Dùbokī ~)</i>	PKI	32
<i>Dòlac (Màdīrski ~)</i>	PKI	39
<i>Dòlac (Módrin ~)</i>	PKD	19
<i>Dòlac (Nék(i)ća ~)</i>	PKD	4
<i>Dòlac (Rāvnī ~)</i>	PKF	43
<i>Dòlac (Štulínov ~)</i>	PKE	43
<i>Dòlac (Věł(i)kī ~)</i>	PKD	15
<i>Dôm (Bôrisov ~)</i>	PKE	29
<i>Dôm (Planinārski ~)</i>	PKE	29
<i>Dônjā Drāga</i>	PKE	47
<i>Dônjī Borovnik</i>	PKE	38
<i>Dônjī Prílaz</i>	PKH	23
<i>Dôšenove Njīve</i>	PKE	39
<i>Drāčevā Strána</i>	PKH	36
<i>Drāga (Dônjā ~)</i>	PKE	47
<i>Drāga (Gôrnjā ~)</i>	PKE	44
<i>Drāga (Lèdenā ~)</i>	PKG	11
<i>Drāga (Pálješka ~)</i>	PKI	23
<i>Drāga (Snížnā ~)</i>	PKG	11
<i>Drāga (Súvā ~)</i>	PKE	20
<i>Drāga (Štirovačka ~)</i>	PKJ	3
<i>Drāga (Vlāškogradska ~)</i>	PKG	18
<i>Drāga (Vùčjā ~)</i>	PKB	34
<i>Drāge (Rāvně ~)</i>	PKF	7
<i>Drāgě (Vráta od Súvě ~)</i>	PKE	3
<i>Dráž(i)ce (Drínove ~)</i>	PKE	52
<i>Drínove Dráž(i)ce</i>	PKE	52

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Dùbokă Dòl(i)na</i>	PKB	8
<i>Dùbokĭ Dòlac</i>	PKI	32
<i>Dùbrava</i>	PKH	53
<i>Dùbrava Šár(i)ća</i>	PKI	45
<i>Dùbrave</i>	PKD	8
<i>Dùbrave (Kùk od ~)</i>	PKI	44
<i>Dùbrav(i)ce</i>	PKE	48
<i>Fùrlānski Vïrovi</i>	PKF	28
<i>Glāv(i)ca (Ānt(i)čevića ~)</i>	PKJ	18
<i>Glāv(i)ca (Dèbelă ~)</i>	PKI	33
<i>Glāv(i)ca (Dèbelă ~)</i>	PKI	52
<i>Glāv(i)ca (Jûrasova ~)</i>	PKI	13
<i>Glāv(i)ca (Lùk(i)ćeve ~)</i>	PKI	24
<i>Glāv(i)ca (Njïvārska ~)</i>	PKE	45
<i>Glāv(i)ca (Öblă ~)</i>	PKG	14
<i>Glāv(i)ca (Öštră ~)</i>	PKH	12
<i>Glāv(i)ca (Šík(i)ća ~)</i>	PKD	11
<i>Glāv(i)ca (Tád(i)na ~)</i>	PKB	23
<i>Glāv(i)ca (Vintûr(i)nov(i)ćeve ~)</i>	PKD	21
<i>Glāv(i)ca od Gòrě</i>	PKD	7
<i>Glāv(i)ca od Jasenára</i>	PKI	28
<i>Glāv(i)ca od Kòrĭta</i>	PKJ	10
<i>Glāv(i)ca od Lùk(i)ćove Pěč(i)ne</i>	PKI	27
<i>Glāv(i)ca od Rázošja</i>	PKI	55
<i>Glāv(i)ca od Tràpa</i>	PKI	51
<i>Gnjízdo (Ôrlovo ~)</i>	PKE	41
<i>Gòlĭc</i>	PKE	18
<i>Gölovrhe</i>	PKA	2
<i>Golùbnjača</i>	PKB	4
<i>Gòra (Mărāsova ~)</i>	PKB	17
<i>Gòrě (Glāv(i)ca od ~)</i>	PKD	7
<i>Gòrnjă Drăga</i>	PKE	44
<i>Gòrnjĭ Prílaz</i>	PKH	22
<i>Grábār</i>	PKE	26
<i>Grăbově Dòl(i)ne</i>	PKI	6
<i>Grâd (Vlăškĭ ~)</i>	PKG	19

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Gràd(i)na</i>	PKJ	20
<i>Gràd(i)na (Mìtrova ~)</i>	PKI	64
<i>Gràd(i)na Marásovića</i>	PKE	49
<i>Grèblje</i>	PKF	36
<i>Gréda (Pér(i)na ~)</i>	PKE	4
<i>Gròb (Šimičilov ~)</i>	PKI	30
<i>Gùl(i)nōv Dócić</i>	PKH	35
<i>Ĭspod Kúma</i>	PKI	25
<i>Ivánkovac</i>	PKA	11
<i>Ĭvanove Jǎme</i>	PKE	56
<i>Ĭvānjsko Pòlje</i>	PKJ	17
<i>Ĭvine Vòd(i)ce</i>	PKG	8
<i>Ĭvine Vòd(i)ce (Sklòn(i)šte ~)</i>	PKG	13
<i>Ĭvinī Vòdīca (Kùk od ~)</i>	PKG	12
<i>Jablànuša</i>	PKF	40
<i>Jablànušē (Klānac od ~)</i>	PKF	41
<i>Jágīn Kùk</i>	PKD	10
<i>Jàkov (Svêť ~)</i>	PKI	16
<i>Jǎma (Mijatova ~)</i>	PKF	51
<i>Jǎma Vodàr(i)ca</i>	PKI	10
<i>Jǎme (Ĭvanove ~)</i>	PKE	56
<i>Jančàr(i)ca</i>	PKA	3
<i>Jànčijǎ Dóci</i>	PKF	9
<i>Jànječara</i>	PKF	8
<i>Jasènār</i>	PKI	37
<i>Jasenára (Glàv(i)ca od ~)</i>	PKI	28
<i>Jasenára (Kùk od ~)</i>	PKI	42
<i>Jàvòrja (Kùk od ~)</i>	PKI	17
<i>Javòrnīk</i>	PKA	10
<i>Javòrnīk (Mǎľ ~)</i>	PKA	8
<i>Jâz Vínke</i>	PKI	11
<i>Jérkovac</i>	PKJ	4
<i>Jezérce</i>	PKD	14
<i>Jězero (Bǎbīno ~)</i>	PKB	20
<i>Júk(i)ća Dòl(i)ne</i>	PKI	29
<i>Júk(i)ća Stǎnovi</i>	PKI	46

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Júk(i)ća Vrila</i>	PKF	23
<i>Jûrasova Gláv(i)ca</i>	PKI	13
<i>Jûrlina Stân</i>	PKB	19
<i>Jûsupa Stănovi</i>	PKI	38
<i>Kămen(i)ca (Živă ~)</i>	PKE	12
<i>Kapljûvača</i>	PKI	57
<i>Kàtića Vodèn(i)ca</i>	PKE	64
<i>Kàtića Kûk</i>	PKD	6
<i>Kàtića Mlîn</i>	PKE	63
<i>Kàtići</i>	PKE	65
<i>Klânac od Ân(i)ća Lúkě</i>	PKH	21
<i>Klânac od Jablânušě</i>	PKF	41
<i>Klânac od Věł(i)kî Mõčîla</i>	PKF	48
<i>Klânci</i>	PKH	26
<i>Klèkovac</i>	PKE	42
<i>Klimēnta</i>	PKE	67
<i>Klimēnta</i>	PKF	31
<i>Klimēnta od Mõčîla</i>	PKF	31
<i>Kněški Boròvnik</i>	PKF	22
<i>Knězevići</i>	PKF	18
<i>Kôm</i>	PKI	9
<i>Kôm (Věł(i)kî ~)</i>	PKI	9
<i>Kòmîc</i>	PKF	45
<i>Kòmîc</i>	PKJ	15
<i>Kòmîc (Mâlî ~)</i>	PKJ	15
<i>Kònak</i>	PKI	63
<i>Kònok</i>	PKI	63
<i>Kontínovo Vrîlo</i>	PKF	20
<i>Kònjskă</i>	PKI	31
<i>Kòr(i)ta</i>	PKE	16
<i>Kòr(i)ta</i>	PKJ	7
<i>Kòrîta (Gláv(i)ca od ~)</i>	PKJ	10
<i>Kòrõna</i>	PKF	16
<i>Koròvîlje</i>	PKA	15
<i>Kòs(i)ca</i>	PKI	41
<i>Kòs(i)ca (Mâlî ~)</i>	PKI	59

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Kòs(i)ca (Piskòvitǎ ~)</i>	PKE	40
<i>Kòs(i)ca (Vě̀l(i)kǎ ~)</i>	PKE	70
<i>Kòsa (Bòrovǎ ~)</i>	PKE	25
<i>Kòsa (Škílʝ(i)na ~)</i>	PKI	15
<i>Kòsa (Štìrovačka ~)</i>	PKB	6
<i>Kosír(i)ca</i>	PKE	28
<i>Kosir(i)ca</i>	PKJ	5
<i>Kòzārska Plòča</i>	PKE	27
<i>Krâjnǐ Brîg</i>	PKB	32
<i>Kravar(i)ce</i>	PKH	1
<i>Kravar(i)ce</i>	PKI	5
<i>Krcèljuša</i>	PKE	1
<i>Krčev(i)ne (Mǎlě ~)</i>	PKD	18
<i>Krčev(i)ne (Vě̀l(i)kě ~)</i>	PKD	16
<i>Krilatǐ Kùk</i>	PKD	13
<i>Krívǐ Kùk</i>	PKH	5
<i>Krívǐ Kùk</i>	PKI	2
<i>Krřš</i>	PKG	15
<i>Krūgljāci</i>	PKA	14
<i>Kùk (Bǎbīn ~)</i>	PKF	11
<i>Kùk (Bójīn ~)</i>	PKD	3
<i>Kùk (Cřljenǐ ~)</i>	PKB	30
<i>Kùk (Jágīn ~)</i>	PKD	10
<i>Kùk (Kàtíca ~)</i>	PKD	6
<i>Kùk (Krilatǐ ~)</i>	PKD	13
<i>Kùk (Krívǐ ~)</i>	PKH	5
<i>Kùk (Krívǐ ~)</i>	PKI	2
<i>Kùk (Màn(i)tǐ ~)</i>	PKH	14
<i>Kùk (Òrlōv ~)</i>	PKE	58
<i>Kùk (Òvčǐ ~)</i>	PKH	39
<i>Kùk (Vě̀l(i)kǎ ~)</i>	PKF	24
<i>Kùk (Žlibatǐ ~)</i>	PKD	24
<i>Kùk nad Plěcen</i>	PKH	2
<i>Kùk Nòž(i)čar</i>	PKH	48
<i>Kùk od Bùkovog Tòč(i)la</i>	PKE	66
<i>Kùk od Dùbravě</i>	PKI	44

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Kùk od Ívinī Vòdīca</i>	PKG	12
<i>Kùk od Jasenára</i>	PKI	42
<i>Kùk od Jávørja</i>	PKI	17
<i>Kùk od Mán(i)tě Pěci</i>	PKH	10
<i>Kùk od Njīvārske Stráně</i>	PKE	59
<i>Kùk od Paščètnīca</i>	PKH	49
<i>Kùk od Pér(i)nog Dóca</i>	PKI	66
<i>Kùk od Rújice</i>	PKF	30
<i>Kùk od Skràdel(i)ne</i>	PKH	34
<i>Kùk (od) Vlákě (Črljenī ~)</i>	PKH	20
<i>Kùk od Zágona</i>	PKE	69
<i>Kùkovi ispod Vlákě</i>	PKH	32
<i>Kûm</i>	PKI	9
<i>Kûm (Věł(i)kě ~)</i>	PKI	9
<i>Kúma (Ĺspod ~)</i>	PKI	25
<i>Kùmīc</i>	PKJ	15
<i>Kùmīc (Mâlī ~)</i>	PKJ	15
<i>Kùsača</i>	PKI	68
<i>Làstve</i>	PKF	13
<i>Lèdenā Drāga</i>	PKG	11
<i>Lèdenā Pèč(i)na</i>	PKG	9
<i>Lèdenō Vrīlo</i>	PKJ	6
<i>Lèkine (Njīve ~)</i>	PKI	7
<i>Libūrnija</i>	PKF	5
<i>Līpa Stāza</i>	PKF	10
<i>Līpi Brīg</i>	PKE	8
<i>Lòkva</i>	PKI	67
<i>Lokvèt(i)na</i>	PKI	26
<i>Lùcīnka</i>	PKI	56
<i>Lùčīnka</i>	PKI	56
<i>Lugárn(i)ca</i>	PKE	50
<i>Lùk(i)ćove Pèč(i)ne (Glāv(i)ca od ~)</i>	PKI	27
<i>Lùk(i)ćeva Glāv(i)ca</i>	PKI	24
<i>Lùk(i)ćeva Pèč(i)na</i>	PKI	22
<i>Lùkovača</i>	PKF	34
<i>Lùnguša</i>	PKH	18

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Màdīrski Dòlac</i>	PKI	39
<i>Mâlă Kòs(i)ca</i>	PKI	59
<i>Mâlă Kòs(i)ca</i>	PKH	6
<i>Mâlă Mòč(i)la</i>	PKF	37
<i>Mâlă Paklèn(i)ca</i>	PKI	65
<i>Mâlă Rúja</i>	PKB	13
<i>Mâlě Křčev(i)ne</i>	PKD	18
<i>Mâlĭ Javòrnĭk</i>	PKA	8
<i>Mâlĭ Kòmĭć</i>	PKJ	15
<i>Mâlĭ Kùmĭć</i>	PKJ	15
<i>Mâlĭ Mòzāk</i>	PKE	14
<i>Mâlĭ Rĭmenić</i>	PKI	50
<i>Mâlĭ Štirovac</i>	PKJ	8
<i>Mâlĭ Vlăškograd</i>	PKJ	2
<i>Mălovān</i>	PKF	4
<i>Mălovānski Stănovi</i>	PKF	3
<i>Màn(i)tă Pēc</i>	PKH	8
<i>Màn(i)tĭ Kŭk</i>	PKH	14
<i>Mărăsova Gòra</i>	PKB	17
<i>Marásovac</i>	PKB	11
<i>Marásović</i>	PKE	51
<i>Marásovića (Grăd(i)na ~)</i>	PKE	49
<i>Marásovića Pēc(i)na</i>	PKH	16
<i>Mârkov Mlĭn</i>	PKE	68
<i>Màrtinovo Mir(i)lo</i>	PKF	39
<i>Měčala</i>	PKH	54
<i>Mijatova Jăma</i>	PKF	51
<i>Mir(i)lo (Màrtinovo ~)</i>	PKF	39
<i>Mĭtrova Grăd(i)na</i>	PKI	64
<i>Mlĭn (Kătĭca ~)</i>	PKE	63
<i>Mlĭn (Mârkov ~)</i>	PKE	68
<i>Mòč(i)la (Mâlă ~)</i>	PKF	37
<i>Mòč(i)la (Věł(i)kă ~)</i>	PKF	42
<i>Mòč(i)lin (Vrĭlo na ~)</i>	PKF	44
<i>Mòčĭla (Klánac od Věł(i)kĭ ~)</i>	PKF	48
<i>Mòčĭla (Klĭmĕnta od ~)</i>	PKF	31

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Mòdrř Òkučak</i>	PKE	19
<i>Módrin Dòlac</i>	PKD	19
<i>Mòkrača</i>	PKF	26
<i>Mòzāk (Mâlř ~)</i>	PKE	14
<i>Mòzāk (Věł(i)kř ~)</i>	PKE	17
<i>Nad Pěč(i)côn</i>	PKH	15
<i>Nék(i)ća Dòlac</i>	PKD	4
<i>Nék(i)ća Dòlac</i>	PKH	56
<i>Nék(i)ća Stănovi</i>	PKI	49
<i>Niz Brřnu</i>	PKH	7
<i>Núglo</i>	PKH	41
<i>Njřvārska Glāv(i)ca</i>	PKE	45
<i>Njřvārska Strána</i>	PKE	54
<i>Njřvārske Stráně (Kűk od ~)</i>	PKE	59
<i>Njřvārski Bùnār</i>	PKE	55
<i>Njřvārskej Stráni (Vrřlo u ~)</i>	PKE	57
<i>Njřve</i>	PKE	53
<i>Njřve (Dòšenove ~)</i>	PKE	39
<i>Njřve Lèkine</i>	PKI	7
<i>Òblā Glāv(i)ca</i>	PKG	14
<i>Òbrva</i>	PKI	43
<i>Òbrve</i>	PKI	40
<i>Oglāv(i)novac</i>	PKA	5
<i>Ògrad(i)ca</i>	PKF	21
<i>Òkno</i>	PKB	31
<i>Okrúgl(i)ca</i>	PKJ	11
<i>Òkučak (Cřnř ~)</i>	PKE	15
<i>Òkučak (Mòdrř ~)</i>	PKE	19
<i>Òpāljenja Strána</i>	PKE	6
<i>Òrlöv Kűk</i>	PKE	58
<i>Òrlovače</i>	PKD	12
<i>Òrlovo Gnřjzdo</i>	PKE	41
<i>Òrljača</i>	PKI	35
<i>Òrljača</i>	PKJ	13
<i>Òštrā Glāv(i)ca</i>	PKH	12
<i>Òvčř Kűk</i>	PKH	39

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Päklarić</i>	PKH	52
<i>Paklèn(i)ca (Mälä ~)</i>	PKI	65
<i>Paklèn(i)ca (Vël(i)kǎ ~)</i>	PKH	42
<i>Pälješka Dräga</i>	PKI	23
<i>Päljež</i>	PKI	12
<i>Pälježi</i>	PKI	12
<i>Pár(i)ća (Dòl(i)ne Rám(i)ća i ~)</i>	PKE	61
<i>Pár(i)ća (Západak ~)</i>	PKE	33
<i>Pár(i)ći</i>	PKF	15
<i>Parkíralište</i>	PKH	47
<i>Pazjàn(i)ce</i>	PKH	40
<i>Pêc (Tihǎ ~)</i>	PKF	6
<i>Pèč(i)na (Lèdenǎ ~)</i>	PKG	9
<i>Pèč(i)na (Lùk(i)ćeve ~)</i>	PKI	22
<i>Pèč(i)ne (Glàv(i)ca od Lùk(i)ćove ~)</i>	PKI	27
<i>Pér(i)na Gréda</i>	PKE	4
<i>Pér(i)nog Dóca (Kùk od ~)</i>	PKI	66
<i>Písak</i>	PKA	16
<i>Písak</i>	PKD	23
<i>Pískavac</i>	PKD	5
<i>Piskòvitǎ Kòs(i)ca</i>	PKE	40
<i>Plána</i>	PKF	25
<i>Planìnārski Dôm</i>	PKE	29
<i>Plánōn (Pod ~)</i>	PKF	27
<i>Plàzača</i>	PKB	21
<i>Plèće</i>	PKH	3
<i>Plöča (Közárska ~)</i>	PKE	27
<i>Plöče</i>	PKF	2
<i>Plöče</i>	PKI	4
<i>Pòč(i)teljov Vř</i>	PKA	4
<i>Pod Plánōn</i>	PKF	27
<i>Pògredna</i>	PKI	53
<i>Pòljane (Ròšove ~)</i>	PKB	3
<i>Pölje (Īvānjsko ~)</i>	PKJ	17
<i>Pòpōva Pöšta</i>	PKE	9
<i>Potkònač(i)na</i>	PKE	34

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Pòšta (Pòpōva ~)</i>	PKE	9
<i>Pòtok (Bùkovi ~)</i>	PKD	1
<i>Pòzdravača</i>	PKI	61
<i>Prăg</i>	PKD	22
<i>Přdež(i)ne</i>	PKE	46
<i>Prìvija</i>	PKH	50
<i>Rám(i)ća i Pár(i)ća (Dòl(i)ne ~)</i>	PKE	61
<i>Rám(i)ći</i>	PKE	22
<i>Răpavac</i>	PKB	25
<i>Ràstovī Dòlac</i>	PKH	11
<i>Râvně Drăge</i>	PKF	7
<i>Râvnī Dòlac</i>	PKF	43
<i>Rázošja (Gláv(i)ca od ~)</i>	PKI	55
<i>Rázošje</i>	PKI	55
<i>Ràzvršje</i>	PKD	9
<i>Rìbničkā Vráta</i>	PKA	12
<i>Rìmenić</i>	PKI	48
<i>Rìmenić (Mâlī ~)</i>	PKI	50
<i>Ròšove Pòljane</i>	PKB	3
<i>Rúja</i>	PKH	43
<i>Rúja (Mâlā ~)</i>	PKB	13
<i>Rúja (Věl(i)kā ~)</i>	PKB	7
<i>Rújice (Kùk od ~)</i>	PKF	30
<i>Rùnjav(i)ca</i>	PKI	47
<i>Samàrdž(i)novac</i>	PKF	33
<i>Sèdlo</i>	PKJ	14
<i>Sěgestin</i>	PKC	2
<i>Sěl(i)ne (Stârě ~)</i>	PKI	62
<i>Sělnica</i>	PKH	44
<i>Sīga</i>	PKF	17
<i>Sījaset</i>	PKG	16
<i>Sirjakuša</i>	PKE	36
<i>Sklòn(i)šte Ívine Vòd(i)ce</i>	PKG	13
<i>Sklòn(i)šte Strŭge</i>	PKB	15
<i>Sklòp(i)na</i>	PKF	14
<i>Sklòpovi</i>	PKI	18

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Skradel(i)ne (Strána od ~)</i>	PKH	31
<i>Snížňá Dräga</i>	PKG	11
<i>Sòl(i)lo</i>	PKG	4
<i>Srèdnjř Boròvník</i>	PKF	29
<i>Stân (Büşljetića ~)</i>	PKA	18
<i>Stân (Jürlina ~)</i>	PKB	19
<i>Stân (Šántin ~)</i>	PKI	19
<i>Stân (Škíljića ~)</i>	PKF	35
<i>Stânovi (Júk(i)ća ~)</i>	PKI	46
<i>Stânovi (Jüsupa ~)</i>	PKI	38
<i>Stânovi (Mălovănski ~)</i>	PKF	3
<i>Stânovi (Nék(i)ća ~)</i>	PKI	49
<i>Stârě Sěł(i)ne</i>	PKI	62
<i>Stârō Vrīlo</i>	PKF	44
<i>Stäza (Büková ~)</i>	PKE	5
<i>Stäza (Lipă ~)</i>	PKF	10
<i>Stô (Vílín ~)</i>	PKF	19
<i>Strána (Njivárska ~)</i>	PKE	54
<i>Strána (Ōpāljenja ~)</i>	PKE	6
<i>Strâne</i>	PKD	20
<i>Stráně (Kük od Njivárske ~)</i>	PKE	59
<i>Stráni (Vrīlo u Njivárskoj ~)</i>	PKE	57
<i>Strážben(i)ca</i>	PKB	29
<i>Strážben(i)ca</i>	PKB	33
<i>Strážben(i)ca</i>	PKI	1
<i>Strážben(i)ca (Věł(i)kă ~)</i>	PKA	17
<i>Strřmac</i>	PKE	31
<i>Strüge</i>	PKB	12
<i>Strüge (Sklön(i)šte ~)</i>	PKB	15
<i>Stulinuša</i>	PKF	46
<i>Sûvă Dräga</i>	PKE	20
<i>Sûvě Drägě (Vráta od ~)</i>	PKE	3
<i>Světiř Jăkov</i>	PKI	16
<i>Světō Břdo</i>	PKG	17
<i>Šántin Stân</i>	PKI	19
<i>Šár(i)ća (Dùbrava ~)</i>	PKI	45

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Šešeljavac</i>	PKA	13
<i>Šik(i)ća (Západak ~)</i>	PKE	30
<i>Šik(i)ća Gláv(i)ca</i>	PKD	11
<i>Šimičilov Grøb</i>	PKI	30
<i>Širokĩ Brĩg</i>	PKB	28
<i>Širokĩ Brĩg</i>	PKF	12
<i>Širokõ Tòč(i)lo</i>	PKE	23
<i>Škilj(i)na Kòsa</i>	PKI	15
<i>Škiljića Stân</i>	PKF	35
<i>Škiljići</i>	PKF	50
<i>Škiljin Dóčić</i>	PKI	14
<i>Škrĩpovi</i>	PKA	6
<i>Štirovac</i>	PKB	9
<i>Štirovac (Málĩ ~)</i>	PKJ	8
<i>Štirovačka Dräga</i>	PKJ	3
<i>Štirovačka Kòsa</i>	PKB	6
<i>Štulínov Dòlac</i>	PKE	43
<i>Tád(i)na Gláv(i)ca</i>	PKB	23
<i>Taràj(i)lova Pèč(i)na</i>	PKH	29
<i>Tihã Pèč</i>	PKF	6
<i>Tòč(i)la (Kũk od Bũkovog ~)</i>	PKE	66
<i>Tòč(i)lo (Bũkovõ ~)</i>	PKE	62
<i>Tòč(i)lo (Širokõ ~)</i>	PKE	23
<i>Tòrovi</i>	PKE	2
<i>Tràpa (Gláv(i)ca od ~)</i>	PKI	51
<i>Tñnova Dòl(i)na</i>	PKI	58
<i>Úmac (Búc(i)ća ~)</i>	PKI	60
<i>Vàganskĩ Vř</i>	PKC	1
<i>Vèl(i)kã Čelàkuša</i>	PKB	2
<i>Vèl(i)kã Kòs(i)ca</i>	PKE	70
<i>Vèl(i)kã Mòč(i)la</i>	PKF	42
<i>Vèl(i)kã Paklèn(i)ca</i>	PKH	42
<i>Vèl(i)kã Rúja</i>	PKB	7
<i>Vèl(i)kã Strážben(i)ca</i>	PKA	17
<i>Vèl(i)kẽ Křčev(i)ne</i>	PKD	16
<i>Vèl(i)kĩ Dòlac</i>	PKD	15

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Věľ(i)kǎ Kôm</i>	PKI	9
<i>Věľ(i)kǎ Kûk</i>	PKF	24
<i>Věľ(i)kǎ Kûm</i>	PKI	9
<i>Věľ(i)kǎ Mõčȩla (Klânac od ~)</i>	PKF	48
<i>Věľ(i)kǎ Mõzāk</i>	PKE	17
<i>Vèrenac</i>	PKH	55
<i>Vĩlĩn Stô</i>	PKF	19
<i>Vínke (Jâz ~)</i>	PKI	11
<i>Vintûr(i)noṽ(i)ćeva Glâṽ(i)ca</i>	PKD	21
<i>Vĩrovi (Fûrlânski ~)</i>	PKF	28
<i>Vis(i)baba</i>	PKB	1
<i>Visokǎ Glâṽ(i)ca</i>	PKH	14
<i>Vĩšerujno</i>	PKB	14
<i>Vĩtrenĩk</i>	PKH	38
<i>Vlâka</i>	PKH	27
<i>Vlâkě</i>	PKF	49
<i>Vlâkě (Cřljenĩ Kûk od ~)</i>	PKH	20
<i>Vlâškĩ Grâd</i>	PKG	19
<i>Vlâškograd</i>	PKG	19
<i>Vlâškograd (Mâľĩ ~)</i>	PKJ	2
<i>Vlâškogradska Drâga</i>	PKG	18
<i>Vlâškogradski Brĩg</i>	PKG	20
<i>Vòd(i)ce (Ívine ~)</i>	PKG	8
<i>Vòd(i)ce (Sklõn(i)šte Ívine ~)</i>	PKG	13
<i>Vóda (Žĩvǎ ~)</i>	PKI	35
<i>Vòda na Ān(i)ća Lúci</i>	PKH	19
<i>Vodâr(i)ca (Jǎma ~)</i>	PKI	10
<i>Vodèn(i)ca (Kâtĩća ~)</i>	PKE	64
<i>Vòdĩca (Kûk od Ívinĩ ~)</i>	PKG	12
<i>Vř (Bǎbĩn ~)</i>	PKB	16
<i>Vř (Bǎbĩn ~)</i>	PKG	10
<i>Vř (Bĩľĩ ~)</i>	PKG	3
<i>Vř (Cřnĩ ~)</i>	PKF	38
<i>Vř (Pòč(i)teljov ~)</i>	PKA	4
<i>Vř (Vâganskĩ ~)</i>	PKC	1
<i>Vř (Zòran(i)ćev ~)</i>	PKB	26

Toponim	Sektor	Brojčana oznaka
<i>Vráta (Búnovačka ~)</i>	PKG	2
<i>Vráta (Búnjevačka ~)</i>	PKG	2
<i>Vráta (Rìbničkã ~)</i>	PKA	12
<i>Vráta od Sùvě Drăgě</i>	PKE	3
<i>Vrâtrovac</i>	PKE	21
<i>Vrîla (Júk(i)ća ~)</i>	PKF	23
<i>Vrîlo (Cřnô ~)</i>	PKF	32
<i>Vrîlo (Kontínovo ~)</i>	PKF	20
<i>Vrîlo (Lèdenô ~)</i>	PKJ	6
<i>Vrîlo (Stârô ~)</i>	PKF	44
<i>Vrîlo na Mòč(i)lin</i>	PKF	44
<i>Vrîlo u Njìvârskoj Stráni</i>	PKE	57
<i>Vřš(i)na</i>	PKJ	9
<i>Vùčjã Drăga</i>	PKB	34
<i>Vùčjav(i)ca</i>	PKH	46
<i>Zágonã (Kùk od ~)</i>	PKE	69
<i>Zâlã Plôča</i>	PKG	5
<i>Západak Pár(i)ća</i>	PKE	33
<i>Západak Šík(i)ća</i>	PKE	30
<i>Zèlenĩ Brîg</i>	PKF	47
<i>Zóljin Kùk</i>	PKH	4
<i>Zòran(i)ćev Vř</i>	PKB	26
<i>Zûb od Mân(i)tě Pěci</i>	PKH	9
<i>Zùpkovača</i>	PKE	60
<i>Žîvã Kãmen(i)ca</i>	PKE	12
<i>Žîvã Vóda</i>	PKI	34
<i>Žlibatĩ Kùk</i>	PKD	24

Literatura

- ARJ = *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, I – XXIII. 1880. – 1976. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
- BOGNAR, ANDRIJA. 1994. Morfogeneza područja bazena porječja Velike i Male Paklenice. *Paklenički zbornik*, 1, Starigrad-Paklenica, 33–42.
- BOŽIČEVIĆ, SREČKO. 1994. Značenje speleoloških pojava na području Paklenice u Velebitu. *Paklenički zbornik*, 1, Starigrad-Paklenica, 307–312.
- BROZOVIĆ RONČEVIĆ, DUNJA; ČILAŠ ŠIMPRAGA, ANKICA; VIDOVIĆ, DOMAGOJ. 2011. Suвременa toponimija otoka Paga. *Toponimija otoka Paga*. Ur. Skračić, Vladimir. Zadar: Sveučilište u Zadru – Centar za jadranska onomastička istraživanja, 639–681.
- BUŠLJETA, ANITA. 2010. Deruralizacija južnog Velebita – aspekti života velebitskih podgoraca u prvoj polovini XX. Stoljeća. *Senjski zbornik*, 37, Senj, 397–428.
- ČAPLAR, ALAN. 2006. *Bogatstvo razasuto Velebitom. Meridijani*, 102, Samobor, 24–30.
- ČILAŠ ŠIMPRAGA, ANKICA. 2013. Toponimija miljevačkih sela Kaočina i Ključa. *Folia onomastica Croatica*, 22, Zagreb, 1–35.
- ERHSJ = Skok, Petar. 1971. – 1974. *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, I – IV. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
- GILIĆ, STANISLAV. 1979. *Paklenica – Planinarski vodič*. Rijeka: Općinski planinarski savez.
- GILIĆ, STANISLAV. 1994. Paklenička toponimija – područje katastarskih općina Seline i Starigrad-Paklenica. *Paklenički zbornik*, 1, Starigrad-Paklenica, 201–208.
- JOVIĆ, DRAGICA. 2016. *Nacionalni park Paklenica*. Starigrad-Paklenica: Javna ustanova „Nacionalni park Paklenica”.
- JURIĆ, ANTE; SKRAČIĆ, VLADIMIR. 2007. Metodologija istraživanja. *Toponimija otoka Ugljana*. Ur. Skračić, Vladimir. Zadar: Sveučilište u Zadru – Centar za jadranska onomastička istraživanja, 163–171.
- LISAC, JOSIP. 2003. *Hrvatska dijalektologija 1. Hrvatski dijalekti i govori štokavskog narječja i hrvatski govori torlačkog narječja*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
- LUKAČ, GORDAN I DR. 2007. *Vodič kroz prirodnu i kulturnu baštinu Nacionalnog parka Paklenica*. Starigrad-Paklenica: „Nacionalni park Paklenica”.
- Nacionalni park Paklenica, Turističko-planinarski zemljovid*. 2014. Zagreb: Hrvatska gorska služba spašavanja.
- SKRAČIĆ, VLADIMIR. 2011. *Toponomastička početnica*. Zadar: Sveučilište u Zadru.
- ŠIKIĆ, ZORAN. 1994. Nacionalni park Paklenica u povodu 45. obljetnice proglašenja. *Paklenički zbornik*, 1, Starigrad-Paklenica, 5–7.

- ŠIMUNOVIĆ, PETAR. 2013. Predantički toponimi u današnjoj (i povijesnoj) Hrvatskoj. *Folia onomastica Croatica*, 22, Zagreb, 147–214.
- TROŠELJ, MIRJANA. 1992. Osvrt na neke osobitosti mirila na Velebitu. *Senjski zbornik*, 19, Senj, 73–80.
- TROŠELJ, MIRJANA. 1994. Prilog proučavanju i zaštiti *mirila* na Velebitu. *Paklenički zbornik*, 1, Starigrad-Paklenica, 261–266.
- TROŠELJ, MIRJANA. 2017. Mitska toponimija i topografija Nacionalnog parka Paklenica (I. dio). *Paklina*, 5, Starigrad-Paklenica, 28–36.
- TROŠELJ, MIRJANA; ZANKI, JOSIP. 2012. *Mirila*. Starigrad: Turistička zajednica općine.
- VAJS, NADA. 2003. *Hrvatska povijesna fitonimija*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
- VIDOVIĆ, DOMAGOJ. 2009. Gradačka toponimija. *Folia onomastica Croatica*, 18, Zagreb, 171–221.
- VIDOVIĆ, DOMAGOJ. 2011. Toponimija sela Zavala, Golubinac, Belenići i Kijev Do u Popovu. *Folia onomastica Croatica*, 20, Zagreb, 207–248.
- VINŠČAK, TOMO. 1994. Paklenica u južnom Velebitu, etnološke osobitosti u mediteranskom kontekstu. *Paklenički zbornik*, 1, Starigrad-Paklenica, 267–272.
- ZRNIĆ, VLADO. 1998. *Paklenica: nacionalni park*. Starigrad-Paklenica: Nacionalni park „Paklenica”.

Toponymy of the National Park “Paklenica”

Summary

This article presents the toponymic corpus of the National park Paklenica, collected during the field work in the villages Starigrad-Paklenica and Seline. Each toponym is marked on the toponomastic map and presented in the Alphabetic index which enables a simple search for toponyms. In the introduction, a brief description of the dialects of the villages Starigrad-Paklenica and Seline is given. The main part of the article deals with the semantic systematisation of the toponyms. In this section, the toponyms are classified according to the semantic groups and different impulses which motivated the creation of a name are analysed.

Ključne riječi: toponimija, Paklenica, motivacija, klasifikacija

Keywords: toponymy, Paklenica, motivation, classification

